İŞKUR

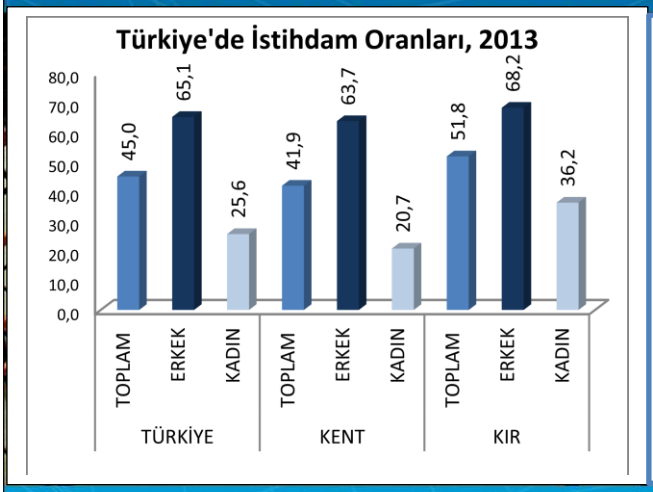

2014

ADANA

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ADANA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU
(2014)

Raporu Hazırlayanlar:

YALÇIN ORUÇ (ŞEF)	yalcın.oruc@iskur.gov.tr
ERGİN DAĞLI (İŞ VE MESLEK DANIŞMANI)	ergin.dagli@iskur.gov.tr
İBRAHİM FAKIOĞLU (İŞ VE MESLEK DANIŞMANI)	ibrahim.fakioglu@iskur.gov.tr
ATİYE ARIK (İŞ VE MESLEK DANIŞMANI)	atiye.arik@iskur.gov.tr

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Adana İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Mehmet BÜYÜK
Adana Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2014 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 129 bin 65 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 110 bin 509'dur. İlimizde bu kapsamda 3 bin 960 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2014 yılı I. dönem "Adana İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz

vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

HAŞİM MEYDAN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ..... **i**
ÖNSÖZ ..... **ii**
İÇİNDEKİLER ..... **iv**
ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **vi**
KISALTMALAR ..... **vii**
YÖNETİCİ ÖZETİ **1**
GİRİŞ **7**
BİRİNCİ BÖLÜM **9**
1. İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ **9**
1.1. İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 9
1.1.1. GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 9
1.1.2. İŞKUR GÖSTERGELERİ 10
1.1.2.1. KAYITLI İŞSİZ VERİLERİ 10
1.1.2.2. AÇIK İŞ VERİLERİ 10
1.1.2.3. İŞE YERLEŞTİRME VERİLERİ 11
1.1.2.4. KURS VE KURSİYER VERİLERİ 11
1.1.2.5. İŞSİZLİK ÖDENEĞİNDEN YARARLANANLAR VERİSİ 14
İKİNCİ BÖLÜM **16**
2. İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI **16**
2.1. AMAÇ VE YÖNTEM 16
2.2. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 17
2.2.1. İŞYERİ VERİLERİ 17
2.2.2. ÇALIŞAN VERİLERİ 27
2.3. AÇIK İŞLER 33
2.4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 54
2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 65
SONUÇ 70
KAYNAKÇA 76
EKLER 77
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 77
Ek 2- A: 2014 Yılı İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA) 82
Ek 2- B: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 84
Ek 2- C: Tahmin ve Notasyonlar 85
Ek 2- D: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 86
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 87
EK 4- Diğer Tablolar 94
Ek-4- A Türkiye Geneli İPA Alan Uygulama Sonuçları 94
Ek-4- B İl Geneli İPA Alan Uygulama Sonuçları 95

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1.Mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları (ilk on), 2013-(Ocak-Ağustos)2014, Adana..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 2.Mesleklere göre açık iş sayıları (ilk on), 2013-(Ocak-Ağustos)2014, Adana..**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 3.Mesleklere göre işe yerleştirme (ilk on), 2013-(Ocak-Ağustos)2014, Adana .**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 4. Açılan Kurs Türleri, (Ocak-Ağustos) 2014, Adana ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 5. Açılan Kurs Türleri Türkiye - Adana Karşılaştırması, (Ocak-Ağustos) 2014 **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 6. Cinsiyete göre Kursiyer Sayısı, Türkiye-Adana Karşılaştırması, (Ocak-Ağustos) 2014...**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 7. Adana'da işsizlik sigortası hak eden kişi sayısı, 2013-(Ocak-Ağustos) 2014, Adana**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 8.Mesleklere göre işsizlik sigortası hak edenler(ilk on), (Ocak-Ağustos) 2014, Adana **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 9.İşyeri büyüklüğüne göre sektörel dağılım..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 10. Kuruluş yıllarına göre işyerlerinin sektörel dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 11. İşkur hizmetinden faydalanan işyeri sayısı ve oranları .... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 12. Yabancı ortaklık – Çalışan ilişkisi ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 13. Sektörlere göre ihracat yapan işyeri sayısı..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 14. Sektörel bazda part time çalışma yapan işyeri sayıları ve oranları .....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 15. Sektörel olarak mevsimlik işçi çalıştıran işyeri sayısı ve oranları .....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 16. Çalışan sayısının büyüklük ve sektörel olarak dağılımı... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 17. Çalışan sayısının büyüklük ve sektörel olarak dağılım oranları .....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 18. Çalışanların cinsiyete göre sektörel dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 19. Çalışanların meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı .....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 20. En çok çalışılan meslekler..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 21. Açık işi olan işyerlerinin sektörel dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 22. Sektörlere göre açık iş oranı..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 23. İşyerlerinin büyüklüğüne göre açık iş oranı..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 24. İşyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranı..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 25. İşyerlerinin yaşına göre açık iş oranı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 26. Sektörlere ve işyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranı.....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 27. Meslek gruplarına göre açık iş oranı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 28. Mesleklere göre açık iş dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 29. Eğitim durumuna göre açık iş dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 30. Eğitim durumunun becerilere göre dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 31. Mesleklerin becerilere göre dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 32. İhracat yapan firmalarda açık işlerin becerilere göre dağılımı.....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 33. Sektörlere göre arama kanallarının dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 34. Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre dağılımı.....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 35. Açık işlerin arama kanalına göre dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 36. Teşvikten yararlanan işyerlerinin arama kanalına göre dağılımı .....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 37. İşyeri büyüklüğüne göre arama kanalının dağılımı..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**

Tablo 38. İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumuna göre arama kanallarının dağılımı ... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 39. İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve İŞKUR'dan eleman talebinde bulunan işyerlerinin arama kanalına göre dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 40. Mesleklere göre arama kanallarının dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 41. Açık işlerin sektörlere ve cinsiyete göre dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 42. Açık işlerin meslek grubuna ve cinsiyete göre dağılımı .. **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 43. Açık işlerin mesleklere ve cinsiyete göre dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 44. Kreş imkanı olan işyerlerinin açık işlerinin cinsiyet dağılımı..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 45. Servis ve açık iş olan işyerlerinin açık iş dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 46. Cinsiyete göre açık iş oranı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 47. Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımı, İl-Türkiye karşılaştırması ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 48. Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımı, Adana 2013-2014 karşılaştırması..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 49. TGÇM Elemanların açık iş ve meslek gruplarına göre dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 50. Sektörlere göre toplam işveren TGÇM işveren sayısı ve oranı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 51. Temininde güçlük çekilen kişi sayısının meslek gruplarına dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 52. Meslek gruplarına göre TGÇM kişi sayısının toplam çalışan sayısına oranı **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 53. Mesleklere göre eleman temininde güçlük çekme dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 54. İşyeri büyüklüklerine göre sektörlerde tüm işverenlerin TGÇM işverenlere oranı . **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 55. Meslek gruplarında TGÇM işverenlerin karşılanma durumu ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 56. TGÇM Nedenlerinin meslek içindeki dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 57. TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 58. TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı, Adana – Türkiye karşılaştırması ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 59. Sektörlere göre net istihdam beklentisi ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 60. Meslek gruplarına göre net istihdam beklentisi ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 61. Net istihdam artışı ve azalışı beklenen ilk on meslek, Adana 2014 ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 62. Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı ve Payı... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 63. Part Time Çalıştıran İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1: Adana iline ait temel işgücü verileri, yıllara göre ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 2: Eğitim düzenleyen işyeri oranları karşılaştırması, Adana-Türkiye..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 3: Adana işyeri özellikleri oranları..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**

Grafik 4: Büyüklülerine göre İŞKUR'dan faydalanan işyeri oranı .. **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 5: Büyüklüğüne göre yabancı ortaklığı olan işyeri sayısı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 6: Büyüklüklerine göre ihracat yapan işyeri sayısı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 7: Büyüklüklerine göre teşvik alan işyeri oranları ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 8: Part time çalışan işyeri sayısı ve oranları..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 9: Büyüklüğe göre mevsimlik işçi çalıştıran işyeri sayısı oranı.....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 10:Çalışanların İşyeri Büyüklüğüne Göre Dağılımı Adana-Türkiye .....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 11:Sektörlerin Ortalama çalışan Sayıları ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 12: Çalışanların meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı .....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 13. Eğitim durumuna göre açık iş dağılımı..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 14. Eğitim durumu ve cinsiyete göre açık iş dağılımı..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 15. Açık işlerin becerilere göre dağılımı..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 16. Beceriler ve cinsiyete göre açık iş dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 17. Açık işlerin arama kanallarına göre dağılımı ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 18. Temininde güçlük çekilen meslekler ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Grafik 19. İşyerlerinin net istihdam değişim beklentileri..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını etkileyen unsurlar incelendiğinde TÜİK il düzeyindeki verileri ile İŞKUR verileri ele alınmaktadır.

Adana iline ait temel işgücü verileri incelendiğinde işgücüne katılım oranı ve istihdam oranı 2008-2013 yılları arasında paralellik göstermiştir. Yıllar içerisinde işgücüne katılım oranı en yüksek değere %50,9 ile 2010 yılında, istihdam oranı ise %44,3 ile 2011 yılında ulaşmıştır. İşsizlik oranında en ciddi değişim 2009-2011 yıllar arasında yaşanmıştır. 2009 yılında %26,5 olan işsizlik oranı 2011 yılında % 11,9'a gerilemiştir. 2013 yılında bu rakam %13,2 olarak görülmüştür.

2013-2014 yılı İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsizler 2013 yılında 75.546 kişi iken 2014 yılı Ağustos ayında 72.771 kişi olmuştur. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında 2013 ile 2014 yılları arasında ilk on meslekte herhangi bir farklılık gözlemlenmemiştir. Beden işçisi mesleği kayıtlı işsizler arasında yine en yüksek orana sahiptir. Mesleklere göre açık iş sayılarında ise Beden İşçisi (Genel) 7.866 kişi ile ilk sırada yer alırken, 2013 yılında 889 kişi ile dördüncü sırada olan Gaz Altı Kaynakçısının 2014 yılında ilk on meslekte olmadığı görülmektedir. 2013 yılında ilk onda olmayan Tarım İşçisi mesleği 2014'te 411 kişi ile onuncu sırada yer almıştır. İşe yerleştirme verilerinde Beden İşçisi (Genel) mesleğinin 2013 (%36,5 ile) ve 2014 (%37,7 ile) yıllarında yine ilk sırada olduğu ve işe yerleşenler arasında büyük bir orana sahip olduğu görülmektedir. 2013 yılında işe yerleşenler arasında ilk on meslekte Garson (Servis Elemanı), El ve Makine Dikişçisi (Genel) mesleklerinin yerini 2014 yılında Tarım İşçisi (Tarla ürünleri) ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri almıştır.

Adana ilinde 2014 yılı ilk sekiz ayı itibariyle açılan kurslarda toplam kurs sayısı 624 olup bunun %87,8'ü İşbaşı Eğitim Programıdır. Kurslardan faydalananların 837'sinin kadın, 1.375'inin erkek olduğu görülmektedir. Açılan kurs türlerinden faydalanan kursiyerlerin Adana-Türkiye kıyaslaması yapıldığında farklı sonuçlar ortaya çıkmıştır. İşbaşı Eğitim Programı (İEP) kurs türü incelendiğinde Türkiye'de kendi içinde açılan kurslardaki kursiyer oranı %27,5 iken Adana'da kendi içinde açılan kurslardaki kursiyer oranı %42,5'tir. Yine Engelli Kursu/Komisyon Kaynaklı kurs türünün Türkiye'de kendi içinde açılan kurslardaki kursiyer oranı %1,1 iken Adana'da bu oran %4,1 ile Türkiye ortalamasının üzerindedir. Kurs sayılarına bakıldığında Adana ilinde açılan kurslar Türkiye'de açılan toplam kursların %3,2 sini oluşturmaktadır. Kursiyer sayılarında ise bu oran %1,4'tür. Adana – Türkiye kursiyer sayılarında Kadın-Erkek kursiyer oranının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Adana'da işsizlik sigortası hak edenlerin mesleklere göre dağılımında il on meslek içerisinde Beden İşçisi (Genel) mesleğinin 2013 ve 2014 yıllarında büyük farkla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu meslekte 2013 yılında toplam 10.374 kişi işsizlik sigortasından faydalanmış olup, bu kişilerin %75,3 'ü erkek %24,7 'si kadındır. 2014 yılında ise ilk sekiz ay itibariyle 9.322 kişi Beden İşçisi mesleğinde işsizlik sigortasından faydalanırken, bunların %73,9'u erkek, %26,1 i ise kadınlardan oluşmaktadır.

2013 yılı ile 2014 yılında işsizlik sigortasını hakedenlerdeki ilk on mesleğin değişmediği görülmektedir. 2014 yılı ilk sekiz ayı itibariyle işsizlik sigortasını hakedenlerin ilk on meslekteki sıralamasında Beden İşçisi (Genel) mesleğinin %50 oranıyla en yüksek paya sahip olduğunu görmekteyiz.

Adana ili işyerleri ve mevcut istihdam verilerine bakıldığında, sektörel dağılıma göre işyeri sayısının en fazla %26,6 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe olduğu işyeri sayısının en az %0,15 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe olduğunu görmekteyiz. 250 ve üzeri çalışanlı işyeri sayısının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür ve bu işyerlerinin sektör içindeki oranı ise %2,1'dir. İkinci sırada İnşaat sektörü vardır ki 250 ve üzeri çalışanlı işyeri sayısının sektör içindeki oranı %1,6'dır. 50-249 çalışanlı işyeri sayısının en fazla olduğu sektör yine İmalat sektörü olup bu işyerlerinin sektör içindeki oranı ise %16,8'dir. 10-49 çalışanlı işyerlerine bakıldığında Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü ilk sırada yer alırken bu işyerlerinin sektör içindeki oranı ise %67,8'dir. 1-9 çalışanlı işyerlerinde ise durum İnşaat sektöründen yanadır. Bu işyerlerinin sektör içindeki oranı ise %45,5'tir.

İşyerlerinin kuruluş yıllarına bakıldığında 25 ve üzeri yıl faaliyet gösteren işyerlerinin en fazla Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, İmalat ve İnşaat sektörlerinde olduğunu görmekteyiz. Bu üç sektörün toplamdaki oranı %74,4 olup en eski sektörlerin bunlar olduğunu söyleyebiliriz. Yine bu üç sektörün diğer kuruluş yıllarındaki dağılımı, diğer sektörlerden fazla olup oranı ise hep %50'nin üzerindedir. Adana'daki işyerlerinin yarısından fazlası İŞKUR hizmetlerinden faydalanırken İŞKUR'dan eleman talep eden işyeri oranı ise %48,1'dir. Bu işyerlerin %41,9'u ise çalışanlarına servis imkânı sunmaktadır. Devletin teşvikinden faydalanan işyeri oranı ise %33,9'dur.

İŞKUR'dan faydalanan işyerlerinin büyüklüklerine göre bakıldığında en fazla faydalanan işyerlerinin %63 ile 10-49 çalışanlı işyerleri olduğu sonra %19 ile 50-249 çalışanlı işyerleri ve %15 1-9 çalışanlı işyerleri olduğu görülmektedir. İŞKUR hizmetlerinden bütün sektörlerin iyi oranda faydalandığı görülürken, İmalat sektörüne bakıldığında toplam 841 işyerinin 541'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanırken, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe toplam 1.038 işyerinin 589'u bu hizmetlerden faydalanmaktadır. İnşaat sektöründe ise bu oran biraz daha düşüktür.

İşgücü piyasası çalışmaları sebebiyle Adana ilindeki 3.960 işyerine düzenlenen işyeri bilgi formları sonucunda bu işyerlerinin 100'ünün yabancı ortaklığa sahip olduğu, mevcut istihdamının ise %5,8'inin bu yabancı ortaklığı olan işyerlerinde çalıştığı anlaşılmaktadır. İşyeri büyüklüklerine göre dağılımına bakıldığında %11 ile 250 ve üzeri çalışanlı işyeri, %7 ile 50-249 çalışanlı işyeri, %2 ile 10-49 ve %1 ile 1-9 çalışanlı işyeridir.

İhracat yapan işyerlerin büyüklüklerine bakıldığında, işyerlerin %15,9'u ihracat yapmaktadır. Bu işyerlerinin 250 ve üzeri çalışanlı olanlarının ihracat yapan işyerleri içindeki oranı %30,9, 50-249 çalışanlı olanların oranı %28,4, 10-49 çalışanlı olanların oranı %16,9, 1-9 çalışanlı olanların ihracat yapan işyerleri içindeki oranı ise sadece %7'dir. İhracat yapan

işyerlerinin sektör içindeki dağılımları incelendiğinde en fazla payı İmalat sektörünün aldığını görmekteyiz. Bu sektördeki toplam işyerinin %39,1'i ihracat yapmaktadır.

İşyeri büyüklüğüne göre bakıldığında 25 ve üzeri çalışanlı işyerlerinin %68,7'si, 50-249 çalışanlı işyerlerinin %59'u, 10-49 çalışanlı işyerlerinin %34,5'i, 0-9 çalışanlı işyerlerinin %19'u teşvik almaktadır.

Part time çalışan işyeri sayılarında genel toplama bakıldığında işyerlerinin part time çalışmaya sıcak bakmadığı görülmektedir. En fazla part time çalışma yapan sektörler olan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründeki işyerlerin %28,3'ü, Eğitim sektöründeki işyerlerinin ise %27,8 i part time çalışma yapmaktadır.

Mevsimlik işçi çalıştıran işyerleri toplam işyerlerinin sadece %7,3'ünü oluşturmaktadır. İşyeri büyüklüğü 250 ve üzeri olan işyerlerinde ise bu oran %14,7'dir. Sektörlere göre dağılımına bakıldığında en fazla Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörünün %28,3 ile ön plana çıktığını görmekteyiz.

Sektörlerin işyeri çalışan sayısının büyüklüğüne göre dağılımında 1.371 kişi ile 1-9 çalışanlı işyerlerinde ve 14.714 kişi ile 10-49 çalışanlı işyerlerinde Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, 14.752 kişi ile 50-249 çalışanlı işyerlerinde ve 10.895 kişi ile 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinde İmalat sektörü en fazla eleman çalıştıran sektörlerdir. İşyeri büyüklüğüne göre çalışan sayısının oranlarında % 11,8 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler 1-9 çalışanlı işyerlerinde, %73,0 ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri 10-49 çalışanlı işyerlerinde, %53,9 ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor faaliyetleri 50-249 çalışanlı işyerlerinde ve %29,7 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinde en yüksek oranda eleman çalışan sektörlerdir. İşyeri büyüklüğüne göre çalışanların dağılımı Adana ile Türkiye'yi kıyasladığımızda 1-9 çalışanlı işyerlerinde oranların eşit olduğu 10-49 ve 50-249 çalışanlı işyerlerinde Adana'nın daha yüksek bir orana, 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinde ise Türkiye'nin daha yüksek bir orana sahip olduğu görülmektedir. Sektörlerde bir işyerinde çalışan sayısının ortalamasında Madencilik ve Taş Ocakçılığı 115 kişi ile ilk sıradayken 17 kişi ile Mesleki ve Bilimsel Faaliyetler son sırada bulunmaktadır. İmalat sektörü 33.792 kişi ile en fazla erkek, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü 6.127 kişi ile en fazla bayan çalıştıran sektördür. Meslek gruplarına göre ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar 23.493 kişi ile en fazla erkek, Büro Hizmetlerinde çalışan elemanlar 5.261 kişi ile en fazla kadın çalıştıran meslek gruplarıdır. Kadın ve erkek çalışan sayısının birbirine en fazla yaklaştığı meslek grubunun Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar birbirinden en fazla uzaklaştığı meslek grubu ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlarda olduğu görülüyor. Kadınların en fazla Temizlik Görevlisi mesleğinde, erkeklerin Beden İşçisi (Genel) mesleğinde çalıştığı görülüyor.

Adana genelinde açık iş oranı %1,8 dir. Açık işi olan işyerlerinin sektörel dağılımında Gayrimenkul Faaliyetlerindeki işyerlerinin %30,8'sinin açık işi olduğu, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründeki işyerlerinin hiçbirinin açık işi olmadığı tespit edilmiştir. İmalat sektörü 979 kişilik açık işle en fazla açık işi olan sektördür, ikinci

sırada 499 kişilik açık işle inşaat sektörü gelmektedir. Açık iş oranı en fazla olan sektör %3,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri yer almaktadır. İşyeri büyüklüğüne göre en fazla açık iş 1.358 kişi ile 10-49 çalışanlı işyerleri tarafından verilmişken en fazla açık iş oranı ise %5,4 ile 1-9 çalışanlı işyerleri tarafından verilmiştir. 10-49 çalışanlı işyerlerinin %20,7'si açık iş vermişken 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinin ise %31,3'ü açık iş vermiştir. İşyerlerinin yaşına göre açık işlerde 15-19 yaş grubundaki işyerlerinin %20,4'ünün açık iş verdiği, 5-9 yaş grubundaki işyerlerinin ise %19'unun açık iş verdiği görülmektedir. En fazla açık iş oranı ise %2,2 ile 5-9 yaş grubunda iken en çok açık iş 635 kişi ile 0-4 yaş grubu işyerleri tarafından verilmiştir. Meslek gruplarına göre açık iş sayısı en fazla olan meslek grubu Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar iken en fazla açık iş oranı ise Hizmet ve İlgili İşlerde çalışanlarda verilmiştir. Mesleklere göre açık iş ise 177 kişi ile %7,1'lik oranla ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğinde verilmiştir. Açık işlerin eğitim durumuna göre en fazla açık iş %34,2 ile Fark Etmez seçeneğinde verilmişken ikinci sırada ise %21,9 ile Genel Lise düzeyinde üçüncü sırada ise %21,3 ile Lise Altı eğitim düzeyinde verilmiştir. Cinsiyete ve eğitim durumuna göre açık işlerde Genel Lise düzeyinde açılan açık işlerde kadın lehine (%32,6 2'sı kadın ve %18,3'ü erkek), Fark Etmez eğitim düzeyindeki açık işlerde ise erkek lehine(%36,8'i erkek ve %15,1 kadın) bir fark dikkat çekmektedir. İhracat yapan firmalardan alınan toplam 715 açık iş sayısının %47,5'i Fark Etmez eğitim durumundan açık iş vermiştir. Yabancı ortaklığı olan firmaların açık işlerinde toplam açık iş sayısının %26,5'i Genel Lise eğitim durumundan açık iş vermiştir. Açık işlerin eğitim durumu ve becerilere göre dağılımında Bilgisayar Kullanımı becerisinin Genel Lise ve sonrasındaki eğitimler için önemli olduğu görülmektedir. Açık işlerin becerilere göre dağılımında İş Ahlakına Sahip Olma %74 ile ilk sırada yer alırken %65 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ikinci sırada yer almaktadır. En az talep edilen beceri düzeyi de %3 ile Yabancı Dil becerisidir. Beceri ve cinsiyete göre açık iş dağılımında, Bilgisayar Kullanımı, İletişim ve İfade yeteneği, Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme, Yabancı Dil beceri düzeylerinin kadınlarda erkeklere oranla daha fazla talep edildiği, Seyahat Edebilme, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik beceri düzeylerinin ise erkeklerde kadınlara oranla daha fazla talep edildiği görülmektedir. Açık işlerde mesleklerin becerilere göre dağılımda, Bilgisayar Kullanımı becerisin ilk yirmi meslekte sadece Muhasebeci ve Ön muhasebeci mesleğinde ciddi bir şekilde talep edildiği İş Ahlakına Sahip Olma beceri düzeyinin ise bütün mesleklerde yüksek bir oranda talep edildiği görülmektedir. İlk yirmi meslekte en fazla öne çıkan beceri düzeyi ise Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. İhracat yapan firmalarda Fazla Mesaiye Kalabilme, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Hesap Yapabilme, İş Ahlakına Sahip Olma ve Takım Çalışması beceri düzeyleri daha yüksek oranda talep edilmiştir. Açık işlerin arama kanallarına bakıldığında İŞKUR'un 2013 yılına göre ciddi bir artış gösterdiğini %80,8 ile yine en çok tercih edilen iş arama kanalı olduğunu görmekteyiz. İş arama kanallarının sektörlere göre dağılımında İmalat sektörünün tamamı İŞKUR aracılığıyla eleman ararken, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti faaliyetleri sektöründe %97,6, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerde %94,7, Madencilik ve Taş Ocakçılığında %87,7, Finans ve Sigorta Faaliyetlerinde %81,1, İnşaat Sektöründe ise %80,7 ile İŞKUR'u iş arama kanalı olarak kullanılmaktadır. Açık işlerin karşılanmasında hemen hemen tüm eğitim durumlarında ciddi oranlarla İŞKUR kullanılırken tek istisna Lisans Üstü eğitim durumunda vardır, bu eğitim durumlarında İŞKUR kullanılmamaktadır. Yabancı ortaklığı olan firmalarda arama kanalları olarak İŞKUR

%74,3 ile ilk yine ilk sırada yer almaktadır. Teşvikten yararlanan işyerlerinin ise %83,3'ü ve yararlanmayan işyerlerinin %71,6'sı iş arama kanalı olarak İŞKUR'u kullanmaktadır. İşyeri büyüklüklerine göre iş arama kanallarına bakıldığında 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinde %79,2 ile İŞKUR ilk sırada yer almaktadır.

İŞKUR hizmetinden faydalanan 1.999 işyerinin 1.675'i arama kanalı olarak İŞKUR'u kullanırken, 318'i ise kullanmamaktadır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinden alınan toplam 1.954 açık işin %84,9'u İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Mesleklere göre iş arama kanallarının dağılımı incelendiğinde en çok talep edilen ilk on beş mesleğin yine en çok İŞKUR aracılığıyla arandığını görmekteyiz. İlk on beş meslek dışında kalan diğer mesleklerde de İŞKUR aracılığının %80,8 ile kullanıldığını görmekteyiz. Açık işlerin sektörlere göre dağılımında 979 kişiyle birinci sıradaki İmalat sektörünün %63,7'si erkek %10,6'sı kadın talep etmektedir. Açık iş sayısının kadınlarda en yüksek olduğu sektörler ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor %50 ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri %47,7'dir. Meslek gruplarına göre açık iş sayılarında Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ilk sırada yer alırken bu meslek grubundaki açık iş sayılarının %85,7'si erkeklerden oluşmaktadır. Açık işlerin kadın dağılımının %42,0 ile en fazla olduğu meslek grubu ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır. Mesleklere göre açık iş dağılımlarında en fazla açık işin olduğu meslek Beden İşçisi (Genel)'dir. Bu meslekte açık işlerin erkek oranı %72,0'iken, kadın oranı sadece %2,9'dur. Kreş ve Servis İmkânı olan işyerlerinin açık iş dağılımında ise cinsiyet tercihinin yarısının erkeklerden olduğunu görmekteyiz. Açık iş oranlarının cinsiyet durumlarında ise erkeklerde bu oranın %1,3, kadınlarda %1,1 olduğunu görmekteyiz. Genel toplamda ise bu oran %1,8'dir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde, açık iş dağılımında olduğu gibi Adana ve Türkiye'de üç sektörün ön plana çıktığını görmekteyiz. Bu sektörlerin dağılımına bakıldığında Adana'da %32,6 ile Türkiye'de %39,4 ile İmalat sektörü ilk sırada yer alırken, yine Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü hem Adana %20,7 hem de Türkiye'de %17,3 ikinci sırada, üçüncü sırada ise Adana ve Türkiye'de İnşaat sektörü yer almıştır. Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin dağılımında ise 2013 yılında olduğu gibi 2014 yılında da İmalat sektörünün %32,6 ile ilk sırada olduğunu görmekteyiz. Temininde güçlük çekilen meslek gruplarının dağılımı incelendiğinde temininde güçlük çekilen kişi sayısında ilk sırada 1.277 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar yer almaktadır. Adana'da işverenlerin %33,5'i temininde güçlük çektiği meslek olduğunu belirtmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe işverenlerin %55,8, Bilgi ve İletişim sektöründe işverenlerin %48,3, İmalat sektöründe işverenlerin %43,4'ü temininde güçlük çektiği meslekler olduğunu belirtmişlerdir. Temininde güçlük çekilen kişi sayısının meslek gruplarına göre dağılımında yine eleman sayısının %31,2'sini Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışan meslek gruplarının oluşturduğunu görmekteyiz. Temininde güçlük çekilen eleman sayılarının meslek gruplarındaki toplam çalışan sayıları oranlarına bakıldığında toplam çalışan sayılarının %57,4'ünü oluşturan üç meslek grubunda (Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar) temininde güçlük çekilen eleman sayıları toplamın %60,3'ünü oluşturmaktadır. Eleman temininde güçlük çekilme dağılımları

mesleklere göre sıralamasında 2013 ve 2014 yılında benzerliklerin olduğunu 2013 yılında ilk sırayı alan iki mesleğin (Satış Danışmanı ve Gaz Altı Kaynakçısı) 2014 yılında da ilk sırayı aldığı, güçlük çekilme oranlarında Satış Danışmanı mesleğinde %1'lik azalışın, Gaz Altı mesleğinde ise %0,2'lik artışın olduğunu görmekteyiz. Temininde güçlük çekilme durumlarının sektör ve işyeri büyüklülerine göre dağılımlarında İmalat sektörü işyeri büyüklüğü ne olursa olsun temininde güçlük çekilen işveren oranları %43'ün üzerinde seyretmiştir. Temininde güçlük çekilen meslek gruplarının işverenler tarafından karşılanma durumunda Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda toplam 282 işverenin 168'i karşılarken, 98'i karşılanamamıştır, 116 ise kısmen karşılamaktadır. Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine baktığımızda genelde Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman bulunmaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Olmama nedenleri ön plana çıkmaktadır. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin dağılımında ise %77 ile ilk sırayı Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması alırken ikinci sırayı %68 ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunmaması almaktadır. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin tümünde Adana ve Türkiye oranları birbirine yakındır. Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerinde de Adana ve Türkiye'de ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması son sırada ise Çalışma Sürelerinin Uzunluğu gelmektedir.

Sektörlere göre net istihdam beklentisi incelendiğinde en fazla net istihdam değişimi beklenen ilk üç sektör İnşaat, İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerinin Onarımı şeklindedir. Net değişim oranlarına bakarak en fazla büyümenin %20,5 ile Bilgi ve İletişim, %8,7 ile İnşaat ve %5,7 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde beklendiğini söyleyebiliriz. Küçülme beklenen tek sektöründe %1 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü olarak karşımıza çıkmaktadır. Meslek gruplarına göre net istihdam beklentisi ve net değişim oranlarına bakarak en fazla büyümenin %7,8 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, %5,9 ile Hizmet ve Satış Elemanları, %4,8 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek gruplarında beklendiğini söyleyebiliriz. En fazla net istihdam artışı, Alçı Sıva Uygulayıcısı, Seyahat Servis Elemanı ve Yapı Yalıtıcısı mesleklerinde iken net istihdam azalışı Beden işçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi, Satış Danışmanı mesleklerinde yaşanmaktadır. Part Time çalışanı olan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarında işyeri büyüklüğü 1-9 olan işyerlerinin diğer işyerlerine oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. İşyerlerinin net değişim beklentileri incelendiğinde Adana'da işyerlerini %22,9'u net artış, %4,6'sı ise net azalış beklemektedir.

GİRİŞ

2014 yılı 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında Adana ilinde İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir. İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın amacı tüm ilçe ve köylerini de kapsayacak biçimde Adana ilinde işsizliğin azaltılması ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin işgücü talebini değişik boyutlarıyla tespit etmek ve işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemeye katkıda bulunmaktır. Böyle bir talep araştırması ile desteklenen Adana İşgücü Piyasası Analizinin özellikle işgücünün talep açısından ve gelecek kısa dönemde eğilimlerinin ölçülmesi, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilmesi, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceğinin belirlenmesi ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi gibi hedefleri vardır. Bir bütün olarak bu rapor, işgücü politikalarının tümüne veri sağlayabilecek bir çalışma olarak değerlendirilebilir.

Adana İşgücü Piyasası Analizi Raporu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde İşgücü Piyasasının Genel Görünümü, Genel İşgücü Göstergelerinden İşsizlik Oranı, İstihdam Oranı ve İşgücüne Katılım Oranları ele alınmıştır. İŞKUR Göstergelerinden Kayıtlı İşsiz, Açık İş, İşe Yerleştirme, Kurs ve Kursiyer verileri ve İşsizlik Ödeneğinden Yararlananların verileri derlenmiş olup analiz edilmiştir. Raporun ikinci bölümünde Adana ili işgücü piyasasını analiz etmeye yarayacak bileşenler incelenmektedir. Bu bileşenler İşgücü Piyasası Talep Araştırması Sonuçları altında derlenmiştir. İşyerleri Verileri, Çalışan Verileri, Açık İş Verileri Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, Gelecek Dönem İstihdam Eğilimleri verileri derlenmiş olup analiz edilmiştir.

Raporun değerlendirme ve sonuç bölümünde ise işgücü piyasanın önemli unsurları arasındaki ilişkilerden yola çıkarak işgücü arzı ve talebi açısından karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmakta ve politika önerileri sunulmaktadır. Adana İşgücü Piyasası Analizi raporunda çeşitli kaynaklardan derlenen veriler kullanılmıştır. Bu verilerin büyük çoğunluğu 2013 yılı ve 2014 yılının ilk sekiz ayına aittir. Adana iline özel kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlere ilişkin en yeni veriler Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından 2013 ve 2014 yılı iller verilerinden temin edilmiştir. Raporun işgücü talebi ile ilgili bölümünde ise İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın sonucunda elde edilen veriler kullanılmaktadır. Araştırma çerçevesi Adana ilinde 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleri[1] ile sınırlıdır.

[1] Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.

İşyerleri listesi TÜİK'in 2013 yılı İşyeri Kayıt Sistemi listesinden oluşturmuştur[2]. İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si[3] kapsama dahil edilmiştir[4]. Adana için İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın alan uygulaması 12 Mayıs- 27 Haziran 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş, araştırmada yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar içerisinde işyeri cevap durumlarına göre ağırlıklandırma yapılmıştır. Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi[5] yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir.

---

[2] TÜİK 2014 yılı işyeri verileri kullanılmıştır.

[3] Madencilik ve taşocakçılığı; İmalat; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı; Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri; İnşaat; Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı; Ulaştırma ve depolama; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri; Bilgi ve iletişim; Finans ve sigorta faaliyetleri; Gayrimenkul faaliyetleri; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler; İdari ve destek hizmet faaliyetleri; Eğitim; İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri; Kültür,sanat,eğlence,dinlence ve spor; ve Diğer hizmet faaliyetleri.

[4] Kapsama dahil edilmeyen sektörler Tarım, orman, balıkçılık; Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik; Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri (Hanehalkları tarafından kendi kullanımlarına yönelik olarak ayrım yapılmamış mal ve hizmet üretim faaliyetleri); Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri.

[5] Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1.1. İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

Bu kısımda işgücü piyasası ile ilgili olabilecek TÜİK'in il düzeyindeki verileri ile İŞKUR verileri ele alınacaktır.

1.1.1. GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Adana iline ait temel işgücü verileri incelendiğinde işgücüne katılım oranı ve istihdam oranı 2008-2013 yılları arasında paralellik göstermiştir. Yıllar içerisinde işgücüne katılım oranı en yüksek değere %50,9 ile 2010 yılında, istihdam oranı ise %44,3 ile 2011 yılında ulaşmıştır. 2009 yılında işgücüne katılım oranı yüksek olmasına rağmen aynı yıl işsizlik oranı da %26,5 ile en yüksek değerine ulaşmasında 2009 yılındaki Global krizin etkisi açık olarak görülmektedir. 2009'dan 2011 yılına kadar işsizlik oranı %26,5'ten %11,9'a gerilemiş sonraki yıllarda çok ciddi değişmeler gözlemlenmese de 2013 yılında bu rakam %13,2 olarak görülmüştür.

Grafik 1: Adana iline ait temel işgücü verileri, yıllara göre

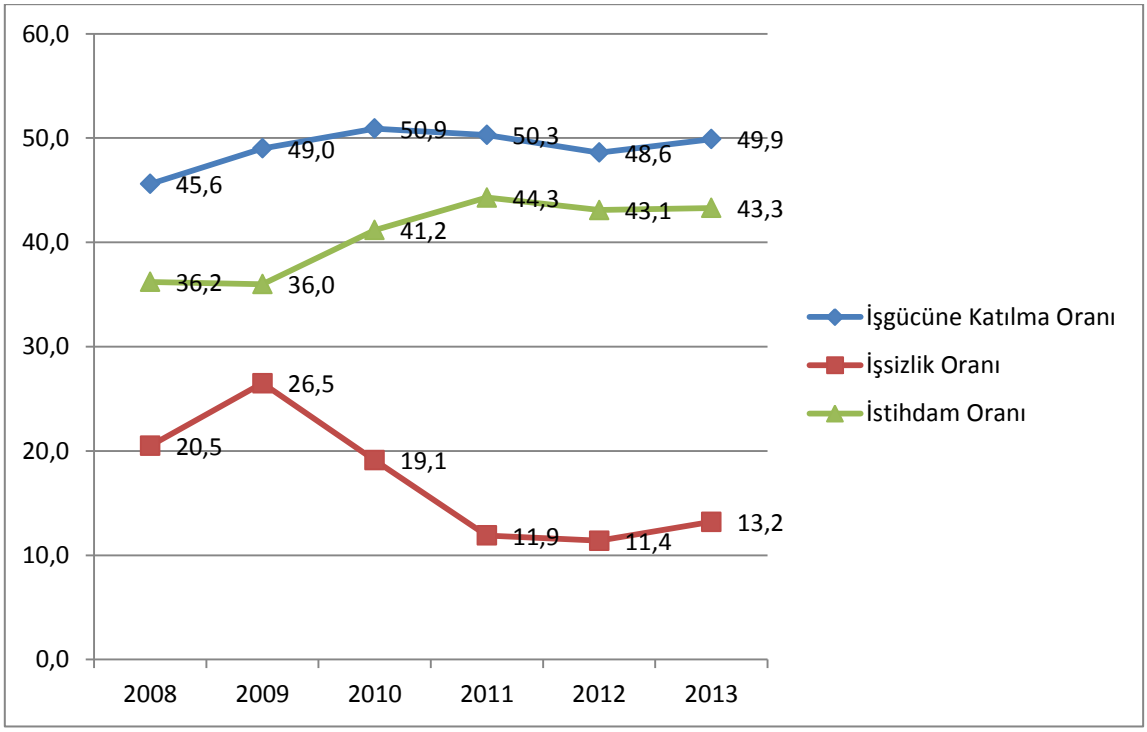

Kaynak: TÜİK

1.1.2. İŞKUR GÖSTERGELERİ

1.1.2.1. KAYITLI İŞSİZ VERİLERİ

2013-2014 yılı işgücü göstergelerine bakıldığında kayıtlı işsiz sayısı 2013 yılında 75.546 kişi iken bu rakam 2014 Ağustos ayı itibariyle 72.771 kişidir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında 2013 ile 2014 yılları arasında ilk on meslekte herhangi bir farklılık gözlemlenmemiştir. Temizlik Görevlisi ve Şoför-Yük Taşıma mesleklerindeki kayıtlı işsizlerin sıralaması 2013 yılına göre iki basamak yükselmiştir. Beden İşçisi(Genel) mesleği kayıtlı işsizler arasında yine en yüksek orana sahiptir. İlk on meslek açısından dikkat çekici bir husus İlimizde daha düşük nitelik gerektiren mesleklerin ağırlıkta olduğudur. Nitekim İŞKUR'a kayıtlı işgücünün mesleklere göre dağılımı, araştırmamız kapsamında görüştüğümüz işyerlerinde çalışanlarla ve açık iş talepleri ile de paralellik arz etmektedir.

Tablo 1.Mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları (ilk on), 2013-(Ocak-Ağustos)2014, Adana

Kayıtlı İşsiz Sayısı 2013	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	15.870
BÜRO MEMURU (GENEL)	3.424
SATIŞ DANIŞMANI	3.174
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	3.080
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	2.532
SEKRETER	2.220
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1.950
ÖN MUHASEBECİ	1.506
ÇAYCI	1.258
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	1.078
DİĞER MESLEKLER	39.454
Genel Toplam	**75.546**

Kayıtlı İşsiz Sayısı 2014	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	14.262
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	3.304
SATIŞ DANIŞMANI	2.970
BÜRO MEMURU (GENEL)	2.880
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2.101
SEKRETER	1.974
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1.961
ÖN MUHASEBECİ	1.472
ÇAYCI	1.433
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	994
DİĞER MESLEKLER	39.420
Genel Toplam	**72.771**

Kaynak: İŞKUR

1.1.2.2. AÇIK İŞ VERİLERİ

Mesleklere göre açık iş sayılarında yine Beden İşçisi(Genel) mesleğinin en yüksek oranda olduğu dikkat çekmektedir. Açık işlerde 2013 yılında 889 kişi ile dördüncü sırada olan Gaz Altı Kaynakçısının 2014 yılında ilk on meslekte olmadığı görülmektedir. 2013 yılında ilk onda olmayan Tarım İşçisi mesleğinin 2014'te 411 kişi ile onuncu sırada yer almıştır.

Tablo 2.Mesleklere göre açık iş sayıları (ilk on), 2013-(Ocak-Ağustos)2014, Adana

Açık İş Sayısı 2013	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	12.234
SATIŞ DANIŞMANI	2.798
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.961
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	889
PAZARLAMACI	789

Açık İş Sayısı 2014	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	7.866
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.673
SATIŞ DANIŞMANI	1.464
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	613
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	595

ÖN MUHASEBECİ	758
GARSON (SERVİS ELEMANI)	739
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	624
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	600
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	541
DİĞER MESLEKLER	19.701
Genel Toplam	**41.634**

ÖN MUHASEBECİ	578
GARSON (SERVİS ELEMANI)	496
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	449
BÜRO MEMURU (GENEL)	427
TARIM İŞÇİSİ (TARLA ÜRÜNLERİ)	411
DİĞER MESLEKLER	11.006
Genel Toplam	**25.578**

Kaynak: İŞKUR

1.1.2.3. İŞE YERLEŞTİRME VERİLERİ

İşe yerleştirme verilerine bakıldığında Beden İşçisi (Genel) mesleğinin 2013 ve 2014 yıllarında yine ilk sırada olduğu ve işe yerleşenler arasında büyük bir orana sahip olduğu görülmektedir. Bu oran 2013 yılında %36,5 iken 2014 yılında %37,7'dir. İlk on meslekte işe yerleştirme sıralamalarında çok ciddi değişimler yaşanmasa da 2013 yılındaki Garson (Servis Elemanı),El ve Makine Dikişçisi (Genel) mesleklerinin yerini 2014 yılında Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri) ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri almıştır.

Tablo 3.Mesleklere göre işe yerleştirme (ilk on), 2013-(Ocak-Ağustos)2014, Adana

İşe Yerleştirme Sayısı 2013	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	7.241
SATIŞ DANIŞMANI	1.137
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	675
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	363
GARSON (SERVİS ELEMANI)	324
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	308
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	286
BÜRO MEMURU (GENEL)	285
ÖN MUHASEBECİ	285
EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	272
DİĞER MESLEKLER	8.633
Genel Toplam	**19.809**

İşe Yerleştirme Sayısı 2014	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	5.514
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.311
SATIŞ DANIŞMANI	613
TARIM İŞÇİSİ (TARLA ÜRÜNLERİ)	411
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	334
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	330
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	308
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	304
BÜRO MEMURU (GENEL)	219
ÖN MUHASEBECİ	177
DİĞER MESLEKLER	5.068
Genel Toplam	**14.589**

Kaynak: İŞKUR

1.1.2.4. KURS VE KURSİYER VERİLERİ

Adana ilinde 2014 yılı ilk sekiz ayı itibariyle açılan kurslar tablosu incelendiğinde toplam kurs sayısının 624 olduğu ve bunun büyük kısmının %87,8 ile İşbaşı Eğitim Programından oluştuğu görülmektedir. Yine toplam kursiyer sayılarında İşbaşı Eğitim Programın ciddi bir rakama sahip olduğu görülmektedir. Kurslardan faydalananların cinsiyetlerine bakıldığında kadınlarda 837 kişi erkeklerde ise 1.375 kişi bu kurslardan faydalanmıştır. Yine cinsiyetlere göre en fazla faydalanılan kurs programı İşbaşı Eğitim

Programı(İEP) olurken faydalananlar arasında bu oran kadınlarda %57,7 iken erkeklerde %42,3 olmuştur.

Tablo 4. Açılan Kurs Türleri, (Ocak-Ağustos) 2014, Adana

Kurs Türü	Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam
Engelli Kursu	**8**	**58**	**32**	**90**
Girişimcilik Eğitim Programı	**12**	**124**	**187**	**311**
İşbaşı Eğitim Programı(İep)	**548**	**577**	**422**	**999**
Mesleki Eğitim Kursları	**31**	**353**	**170**	**523**
Umem Projesi Kursları	**25**	**253**	**26**	**279**
Genel Toplam	**624**	**1.375**	**837**	**2.212**

Kaynak: İŞKUR

Adana ilinde açılan kurs türlerinden faydalananların oranının Türkiye ile kıyaslaması yapıldığında Adana ilinin sosyal ve ekonomik durumu göz önüne alındığında Türkiye genelinden farklı olarak ortaya çarpıcı sonuçlar çıkmıştır. İşbaşı Eğitim Programından faydalananların(İEP) oranı incelendiğinde Türkiye'de oran %27,5 iken Adana'da bu oran %42,5'tir. Yine Engelli Kursu/Komisyon Kaynaklı kurslardan faydalananların oranı %1,1 iken Adana'da bu oran %4,1 ile Türkiye ortalamasının üzerindedir. Adana'da açılan diğer kurslardan faydalananların oranları ile Türkiye'deki açılan aynı kurslardan faydalananların oranları paralellik göstermiştir.

Tablo 5. Açılan Kurs Türleri Türkiye - Adana Karşılaştırması, (Ocak-Ağustos) 2014

Kurs Türü	Adana	Türkiye	Adana 'da Açılan Kurslardan Faydalananların Oranı	Türkiye'de Açılan Kurslardan Faydalananların Oranı
Engelli Kursu/Komisyon Kaynaklı	90	1.380	4,1%	1,1%
Girişimcilik Eğitim Programı	311	15.930	14,1%	13,2%
İşbaşı Eğitim Programı(İep)	941	33.307	42,5%	27,5%
Mek/ İstihdam Garantili	491	33.197	22,2%	27,4%
Mek/İstihdam Garantisiz	16	9.130	0,7%	7,5%

Mek/Özel Politika	26	6.852	1,2%	5,7%
Umem Projesi/İep	58	4.823	2,6%	4,0%
Umem Projesi/Mek	279	12.022	12,6%	9,9%
Genel Toplam	**2.212**	**120.948**	**100%**	**100%**

Kaynak: İŞKUR

Kurs sayılarına bakıldığında Adana ilinde açılan kurslar Türkiye'de açılan toplam kursların %3,2 sini oluşturmaktadır. Kursiyer sayılarında ise bu oran %1,4'tür. Hem Adana hem de Türkiye'deki kursiyer sayılarında kadın ve erkek kursiyerlerin birbirine yakın olduğunu gözlemlemekteyiz.

Tablo 6. Cinsiyete göre Kursiyer Sayısı, Türkiye-Adana Karşılaştırması, (Ocak-Ağustos) 2014

	Kurs Sayısı	Kursiyer sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
Adana	**624**	**1.375**	**837**	**2.212**
Türkiye	**18.985**	**57.520**	**63.428**	**120.948**

Kaynak: İŞKUR

Eğitim düzenleyen işyerleri oranlarına bakıldığında Adana ilinde işyerlerinin %70,0'i işyerinde herhangi bir eğitim düzenlerken bu oran Türkiye ortalamasından (%65,7) yüksektir.

Bunun nedeni olarak ilimizde işgücünün niteliğinin düşük olması ve bu nitelik eksikliğinin işverenlerce giderilmeye çalışılması gösterilebilir.

Grafik 2: Eğitim düzenleyen işyeri oranları karşılaştırması, Adana-Türkiye

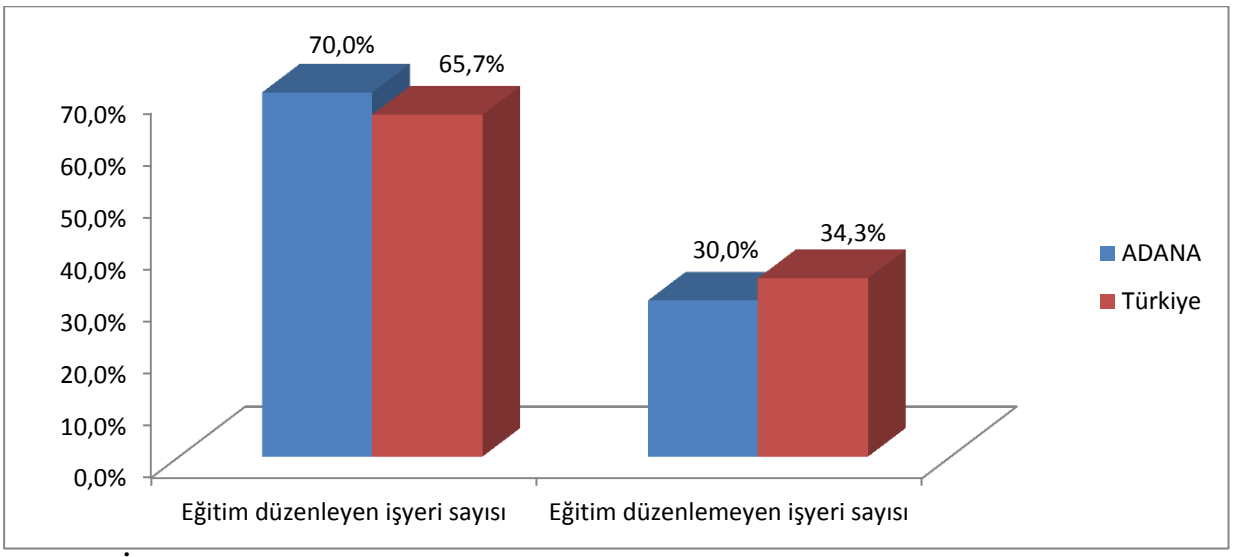

Kaynak: İŞKUR

1.1.2.5. İŞSİZLİK ÖDENEĞİNDEN YARARLANANLAR VERİSİ

Adana ilinde işsizlik sigortasını hak edenlerin mesleklere göre dağılımı incelendiğinde ilk on meslek arasında Beden İşçisi(Genel) mesleğinin hem 2013 yılında hem de 2014 yılında büyük farklarla ilk sırada olduğunu görmekteyiz. Bu meslekte 2013 yılında toplam 10.374 kişi işsizlik sigortasından faydalanırken bunların %75,3'ü erkek %24,7'si ise kadındır. 2014 yılının ilk sekiz ayında ise yine bu meslekte toplam 9.322 kişi işsizlik sigortasını hak ederken bunların %73,9'u erkek %26,1'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2013 ve 2014 yılında işsizlik maaşı alan ilk yirmi meslek genelde aynı olduğu sadece sırasının değiştiği görülmektedir.

Tablo 7. Adana'da işsizlik sigortası hak eden kişi sayısı, 2013-(Ocak-Ağustos) 2014, Adana

İŞSİZLİK SİGORTASI HAKEDEN SAYISI							
Meslekler	2013				2014		
	Erkek	Kadın	Toplam	MESLEKLER	Erkek	Kadın	Toplam
Beden İşçisi (Genel)	7.812	2.562	10.374	Beden İşçisi (Genel)	6.896	2.426	9.322
Büro Memuru (Genel)	1.375	151	1.526	Satış Danışmanı	1.343	199	1.542
Satış Danışmanı	281	197	478	Büro Memuru (Genel)	201	164	365
Şoför-Yük Taşıma	395	0	395	Şoför-Yük Taşıma	329	0	329
Muhasebeci	182	138	320	Temizlik Görevlisi	145	125	270
Ön Muhasebeci	67	177	244	Muhasebeci	148	113	261
Beden İşçisi (Temizlik)	152	52	204	Ön Muhasebeci	66	160	226
Temizlik Görevlisi	128	76	204	Beden İşçisi (Temizlik)	77	90	167
Sekreter	98	105	203	Makineci (Dikiş)	156	3	159
Aşçı	170	2	172	Sekreter	0	150	150
Makineci (Dikiş)	4	165	169	Aşçı	94	43	137
Şoför (Yolcu Taşıma)	117	30	147	Şoför (Yolcu Taşıma)	105	9	114
Garson	141	5	146	Garson	51	48	99
Pazarlamacı	66	39	105	Çaycı	36	58	94
Çaycı	64	31	95	Pazarlamacı	90	0	90
Beden İşçisi (İnşaat)	85	8	93	Beden İşçisi (İnşaat)	19	69	88
Güvenlik Görevlisi	88	5	93	Güvenlik Görevlisi	68	13	81
Satış Temsilcisi / Plasiyer	27	59	86	Kasiyer	29	48	77
Kasiyer	83	0	83	Satış Temsilcisi / Plasiyer	71	5	76
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	74	4	78	Elektrikçi (Genel)	61	7	68

Kaynak: İŞKUR

Adana ilinde işsizlik sigortasına başvurup hakedenlerin mesleklere göre dağılımı incelendiğinde Beden İşçisi(Genel) mesleğinin hakedenlerin içindeki oranı %50,0 olup ilk on içindeki mesleklerden oransal olarak bir hayli yüksektir.

Tablo 8.Mesleklere göre işsizlik sigortası hak edenler(ilk on), (Ocak-Ağustos) 2014, Adana

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM	YÜZDE DAĞILIMI
Beden İşçisi (Genel)	6.896	2.426	9.322	50,0%
Satış Danışmanı	1.343	199	1.542	8,3%
Büro Memuru (Genel)	201	164	365	2,0%
Şoför-Yük Taşıma	329	0	329	1,8%
Temizlik Görevlisi	145	125	270	1,4%
Muhasebeci	148	113	261	1,4%
Ön Muhasebeci	66	160	226	1,2%
Beden İşçisi (Temizlik)	77	90	167	0,9%
Makineci (Dikiş)	156	3	159	0,9%
Sekreter	0	150	150	0,8%
Diğer Meslekler	4.431	1.422	5.853	31,4%
Genel Toplam	**13.792**	**4.852**	**18.644**	**100,0%**

Kaynak:İŞKUR

İKİNCİ BÖLÜM
2. İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

2.1. AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar, 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 20124 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Bu kapsamda Adana ilinde de 3.960 işyeri ile görüşülmüştür. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 4" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

2.2. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İl genelinde ve Türkiye'de Araştırma kapsamına giren işyerlerinin sektörel görünümü ve bu işyerlerinde çalışanların mesleklere ve cinsiyetlere göre dağılımını gösteren bir bölüm oluşturulacaktır.

2.2.1. İŞYERİ VERİLERİ

Adana ilindeki işyerlerinin sektörel dağılımlarına bakıldığında en fazla işyerinin %26,6 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe olduğu en az işyerinin ise %0,15 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe olduğunu görmekteyiz. 250 ve üzeri çalışanlı işyeri sayısının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür ve bu işyerlerinin sektör içindeki oranı ise %2,1'dir. İkinci sırada İnşaat sektörü vardır ki 250 ve üzeri çalışanlı işyeri sayısının sektör içindeki oranı %1,6'dır. 50-249 çalışanlı işyeri sayısının en fazla olduğu sektör yine İmalat sektörü olup bu işyerlerin sektör içindeki oranı ise %16,8'dir. 10-49 çalışanlı işyerlerine bakıldığında Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü ilk sırada yer alırken bu işyerlerin sektör içindeki oranı ise %67,8'dir. 1-9 çalışanlı

[4] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

işyerlerinde ise durum İnşaat sektöründen yanadır bu işyerlerin sektör içindeki oranı % 45,5'tir.

Tablo 9.İşyeri büyüklüğüne göre sektörel dağılım

İŞYERİ BÜYÜKLÜKLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI									
Sektörlere Göre İşyeri Sayıları	**1-9**	**Oran**	**10 - 49**	**Oran**	**50 - 249**	**Oran**	**250+**	**Oran**	**Genel Toplam**
Madencilik ve taş ocakçılığı	8	19,5%	23	58,2%	5	13,9%	3	8,4%	39
İmalat	139	16,5%	543	64,6%	142	16,8%	17	2,1%	841
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	40,0%	1	20,0%	1	20,0%	1	20,0%	6
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4	23,6%	7	47,3%	3	22,4%	1	6,7%	15
İnşaat	363	45,5%	336	42,2%	86	10,7%	13	1,6%	797
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	240	23,1%	704	67,8%	88	8,4%	6	0,6%	1.038
Ulaştırma ve depolama	49	19,4%	173	67,8%	28	11,1%	4	1,7%	255
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	39	21,1%	131	70,0%	16	8,3%	1	0,6%	187
Bilgi ve iletişim	15	48,5%	10	34,6%	4	13,6%	1	3,3%	30
Finans ve sigorta faaliyetleri	10	25,6%	27	69,2%	2	5,1%	0	0,0%	39
Gayrimenkul faaliyetleri	5	19,2%	17	65,4%	3	11,5%	1	3,8%	26
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	57	36,8%	92	59,9%	5	3,3%	0	0,0%	154
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	49	25,4%	91	47,7%	46	24,0%	6	2,9%	191
Eğitim	19	14,3%	97	74,6%	10	7,9%	4	3,2%	130
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	13	10,0%	92	73,4%	17	13,3%	4	3,3%	125
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	5	23,8%	13	61,9%	3	14,3%	0	0,0%	21
Diğer hizmet faaliyetleri	25	37,3%	31	47,0%	9	14,2%	1	1,5%	66
Genel Toplam	**1.040**	**26,3%**	**2388**	**60,3%**	**468**	**11,8%**	**64**	**1,6%**	**3.960**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İşyerlerinin kuruluş yıllarına bakıldığında 25 ve üzeri yıllık işyerlerinin en fazla Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, İmalat ve İnşaat sektöründe olduğunu görmekteyiz. Bu üç sektörün toplamdaki oranı %74,4 olup en eski sektörlerin bunlar olduğunu söyleyebiliriz. Yine bu üç sektörün diğer kuruluş yıllarındaki dağılımı, diğer sektörlerden fazla olup oranı ise hep %50'nin üzerindedir. Bu durum bize yeni kurulan işyerlerinin de büyük oranda Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, İmalat ve İnşaat sektöründen oluştuğunu göstermektedir. Zaten

işyerlerinin sektörel dağılımlarında bu üç sektörün genel toplamdaki payından ve sıralamasından bunu anlamak mümkündür.

Tablo 10. Kuruluş yıllarına göre işyerlerinin sektörel dağılımı

Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılımı							
	Kuruluş Yılları						
Sektörler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	10	7	3	5	4	10	39
İmalat	183	178	143	119	96	122	841
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	1		1	0	0	6
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	6	4	3	0	0	15
İnşaat	276	215	85	98	65	58	797
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	164	222	182	214	130	126	1.038
Ulaştırma ve depolama	50	65	48	51	28	12	255
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	62	53	23	23	10	16	187
Bilgi ve iletişim	12	7	5		2	3	30
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	9	9	5	1	8	39
Gayrimenkul faaliyetleri	9	11	1	1	1	3	26
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	47	37	27	18	15	10	154
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	73	60	31	15	10	2	191
Eğitim	37	37	14	15	9	17	130
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	30	55	21	9	7	2	125
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	5	9	1	1	2	3	21
Diğer hizmet faaliyetleri	10	16	7	9	4	19	66
Genel Toplam	**981**	**988**	**605**	**590**	**385**	**411**	**3.960**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Adana ilindeki işyerlerinin genel özelliklerini yorumlamaya devam ediyoruz. Adana'daki işyerlerinin yarısından fazlası İŞKUR hizmetlerinden faydalanırken İŞKUR'dan eleman talep eden işyeri oranı ise %48,1'dir. Bu işyerlerin %41,9'u ise çalışanlarına servis imkânı sunmaktadır. Devletin teşvikinden faydalanan işyeri oranı ise %33,9 olup bu konuda işyerlerinin biraz daha bilgilendirilmesi gerekmektedir. Ülkenin kalkınmasının en önemli ayağı olan dış ticaret açığının kapanmasının ana kaynağı ihracatın ise bu işyerlerindeki oranı %15,9'dur. Yani her yüz firmamın on altısı dışarıya ürettiği malı satıyor. Kreş imkânı sağlayan ve eğitim düzenleyen işyerleri oranı çok düşük olup neredeyse hiç yoktur. Her yüz işyerinin dokuzu kısmi çalışma yapan işyerleridir. Yabancı ortaklığı olan işyeri oranı ise % 2,5'dir.

Grafik 3: Adana işyeri özellikleri oranları

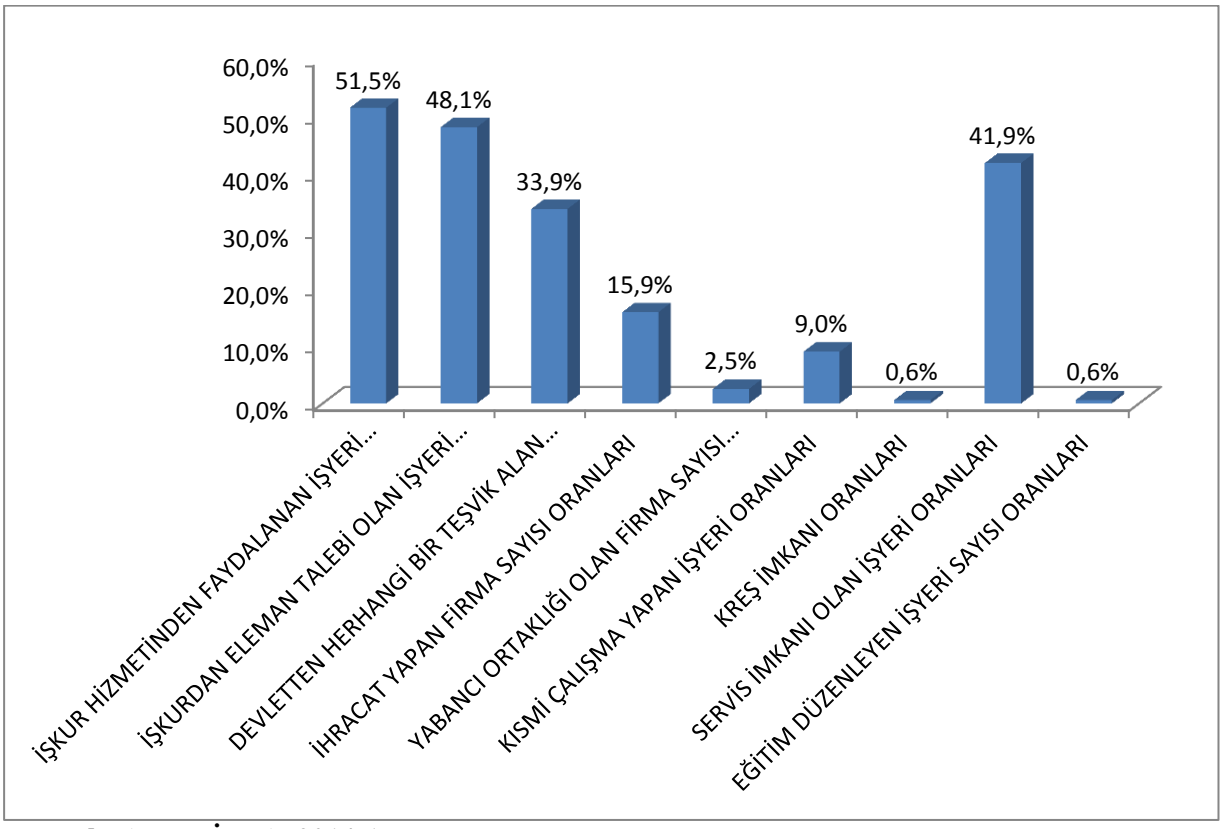

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İŞKUR'dan faydalanan işyerlerinin büyüklüklerine göre bakıldığında en fazla faydalanan işyerlerinin %63 ile 10-49 çalışanlı işyerleri olduğu sonra %19 ile 50-249 çalışanlı işyerleri ve %15 ile 1-9 çalışanlı işyerleri olduğu görülmektedir. 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinin %3'lük kısmının İŞKUR'dan faydalanıyor olması bize şunu göstermektedir; bu tür işyerlerinin eleman girdi çıktılarındaki sirkülasyonun çok olması hizmetlerden faydalanma noktasında avantajın dezavantaja dönüşmesine yol açmaktadır.

Grafik 4: Büyüklülerine göre İŞKUR'dan faydalanan işyeri oranı

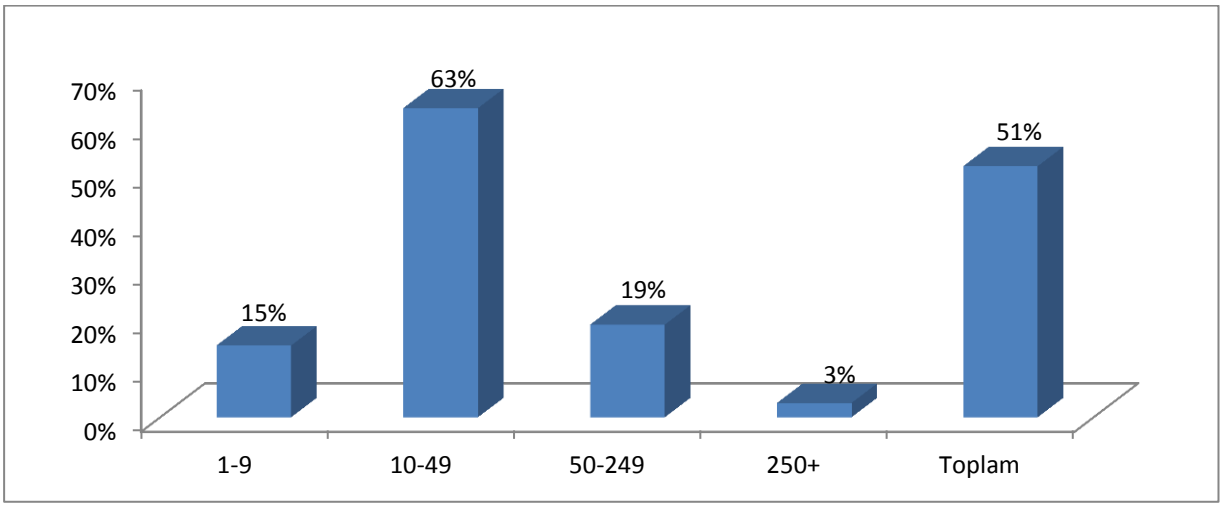

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi İŞKUR hizmetlerinden bütün sektörler iyi oranda faydalanıyor. İmalat sektörüne bakıldığında toplam 841 işyerinin 541'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanırken, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe toplam 1.038 işyerinin 589'u bu hizmetlerden faydalanıyor, İnşaat sektöründe bu oran biraz daha düşüktür. İŞKUR'dan faydalananların kendi içindeki oranlarına bakıldığında ise yine Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü %28,9 ile birinci sırayı alırken, İmalat sektörü %26,5 ile ikinci sırada,%12,3 ile İnşaat sektörü üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 11. İşkur hizmetinden faydalanan işyeri sayısı ve oranları

Sektörler	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı	Genel Toplam	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Oranı	İŞKUR'dan Faydalananların Kendi İçindeki Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	11	39	27,8%	0,5%
İmalat	541	841	64,3%	26,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	6	60,0%	0,2%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	10	15	66,6%	0,5%
İnşaat	252	797	31,6%	12,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	589	1.038	56,7%	28,9%
Ulaştırma ve depolama	106	255	41,4%	5,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	110	187	58,9%	5,4%
Bilgi ve iletişim	13	30	44,6%	0,7%
Finans ve sigorta faaliyetleri	13	39	33,3%	0,6%
Gayrimenkul faaliyetleri	12	26	46,2%	0,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	62	154	40,1%	3,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	122	191	63,7%	6,0%
Eğitim	79	130	61,1%	3,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	80	125	64,2%	3,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4	21	19,0%	0,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	32	66	48,1%	1,6%
Genel Toplam	**2.039**	**3.960**	51,5%	100,0%

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Adana'da her yüz işyerinden üçünün yabancı ortaklığı vardır. Bu oranın işyeri büyüklüklerine göre dağılımına bakıldığında %11 ile 250 ve üzeri çalışanlı işyeri, %7 ile 50-249 çalışanlı işyeri, %2 10-49 ve %1 1-9 çalışanlı işyeridir. Bu oranlara bakıldığında işyeri büyüdükçe yabancı ortaklığın artığı görülmektedir.

Grafik 5: Büyüklüğüne göre yabancı ortaklığı olan işyeri sayısı

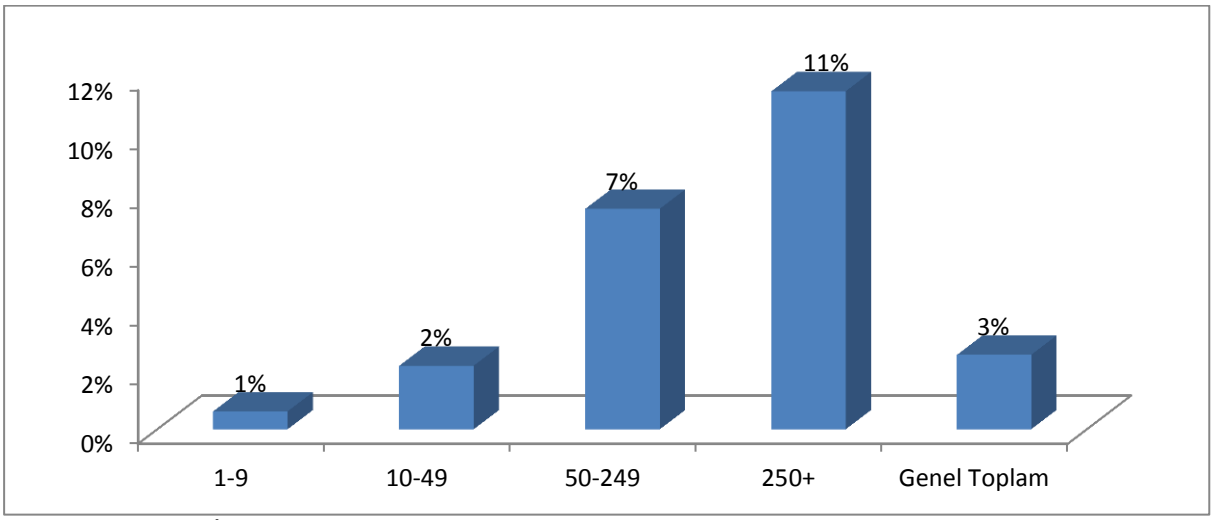

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İşgücü piyasası çalışmaları sebebiyle Adana ilindeki 3.960 işyerine düzenlenen işyeri bilgi formları sonucunda bu işyerlerinin 100'ünün yabancı ortaklığa sahip olduğu, mevcut istihdamının ise % 5,8'i bu yabancı ortaklığı olan işyerlerinde çalıştığı anlaşılmaktadır. Yabancı ortaklığı olan işyerlerinin ortalama çalışan sayılarına bakıldığında yabancı ortaklığı olmayan işyerlerindeki çalışanların ortalamasının iki katından fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 12. Yabancı ortaklık – Çalışan ilişkisi

	İŞYERİ SAYISI	MEVCUT İSTİHDAM	ORTALAMA ÇALIŞAN
Toplam	3.960	134.058	34
Yabancı Ortaklık	100	7.827	78
Yabancı Ortaklık Hariç	3.860	126.232	33

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İhracat yapan işyerlerin büyüklüklerine bakıldığında, sıralamanın işyeri büyüklüğüne göre şekillendiğini görmek mümkündür. İşyerlerin %15,9'u ihracat yaparken bu işyerlerinin 250 ve üzeri çalışanlı olanlarının ihracat yapan işyerleri içindeki oranı %30,9, 50-249 çalışanlı olanların oranı %28,4, 10-49 çalışanlı olanların oranı%16,9, 1-9 çalışanlı olanların ihracat yapan işyerleri içindeki oranı ise sadece %7'dir. Buradan işyeri büyüdükçe, üretim artıkça yeni Pazar arayışlarının başlandığı ve böylelikle ihracatın artığı sonucunu çıkarabiliriz.

Grafik 6: Büyüklüklerine göre ihracat yapan işyeri sayısı

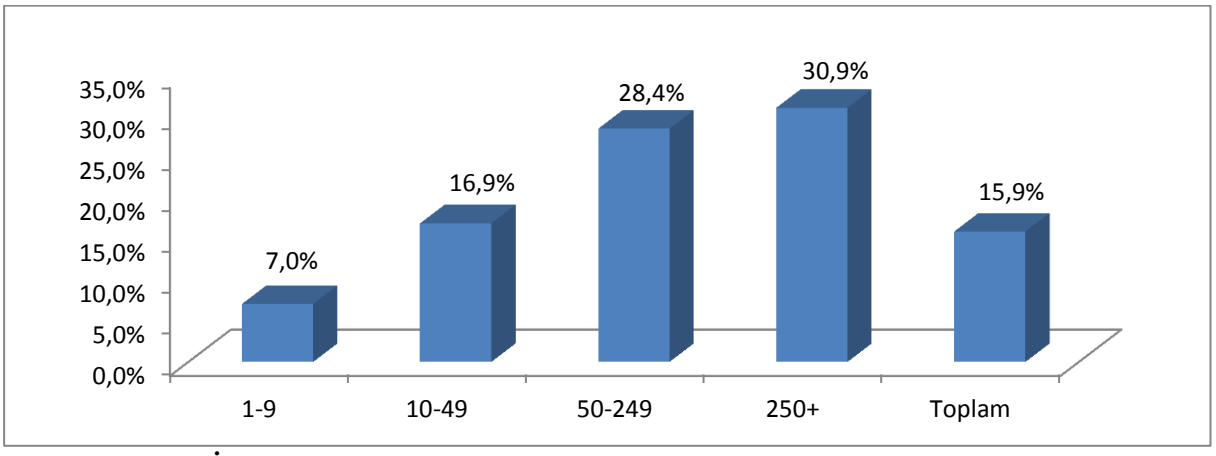

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İhracat yapan işyerlerinin sektör içindeki dağılımları incelendiğinde en fazla payı İmalat sektörünün aldığını görmekteyiz. Bu sektördeki toplam işyerinin %39,1'i ihracat yapmakta ve bu sektörün ihracat yapan diğer tüm sektörlerin kendi içindeki oranı ise %52,4'tür. Yani burada ifade edilen şudur ihracat yapan firmaların yarısından fazlası İmalat sektöründe olan firmalardır. İmalat sektörünü % 27,7 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörüne ait firmalar takip etmektedir.

Tablo 13. Sektörlere göre ihracat yapan işyeri sayısı

SEKTÖRLERE GÖRE İHRACAT YAPAN İŞYERİ SAYISI VE ORANLARI				
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**İhracat Yapan İşyeri Sayısı**	**İhracat Yapan İşyerlerinin Oranı**	**İhracat Yapan Firmaların Kendi İçinde Oranı**
Madencilik ve taş ocakçılığı	39	10	24,8%	1,5%
İmalat	841	329	39,1%	52,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6	0	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	15	4	23,6%	0,6%
İnşaat	797	56	7,1%	9,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.038	174	16,7%	27,7%
Ulaştırma ve depolama	255	16	6,3%	2,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	187	6	3,3%	1,0%
Bilgi ve iletişim	30	2	6,9%	0,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	39	4	10,3%	0,6%
Gayrimenkul faaliyetleri	26	0	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	154	13	8,1%	2,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	191	11	5,7%	1,7%
Eğitim	130	0	0,0%	0,0%

İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	125	0	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	21	1	4,8%	0,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	66	3	4,8%	0,5%
Genel Toplam	**3.960**	**628**	**15,9%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Adana'daki işyerlerinin %33,9'u teşvik almaktadır. Teşvik alan işyeri oranları işyerinin büyüklüğüne göre artış göstermektedir. Aşağıdaki grafikte görüldüğü gibi 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinin %68,7'si, 50-249 çalışanlı işyerlerinin % 59'u, 10-49 çalışanlı işyerlerinin % 34,5'i, 0-9 çalışanlı işyerlerinin %19'u teşvik almaktadır.

Grafik 7: Büyüklüklerine göre teşvik alan işyeri oranları

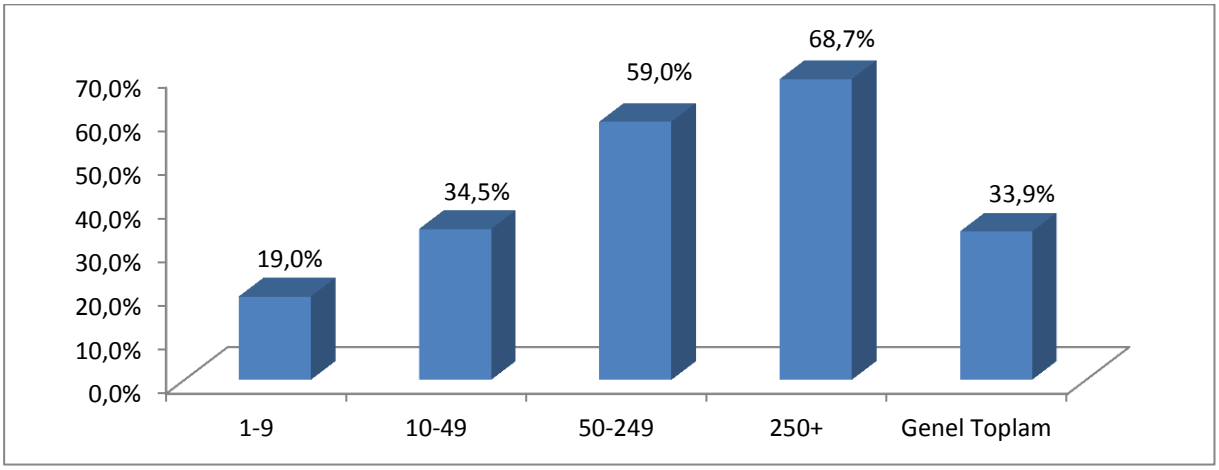

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Genel toplama bakıldığında işyerlerinin part time çalışmaya sıcak bakmadığı görülmektedir. İşyerlerin %9'u çalışanlarını part time çalıştırmaktadır. İşyeri büyüdükçe çalışan sayısı arttıkça part time çalışma oranı artmaktadır. Grafikte görüldüğü gibi 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinde part time çalışma oranı %30,9 iken bu oran çalışan sayısı 50-249 olan işyerinde %15,1, 10-49 çalışanlı işyerlerinde %8,3, 0-9 çalışanlı işyerinde ise sadece %6,5'tir.

Grafik 8: Part time çalışan işyeri sayısı ve oranları

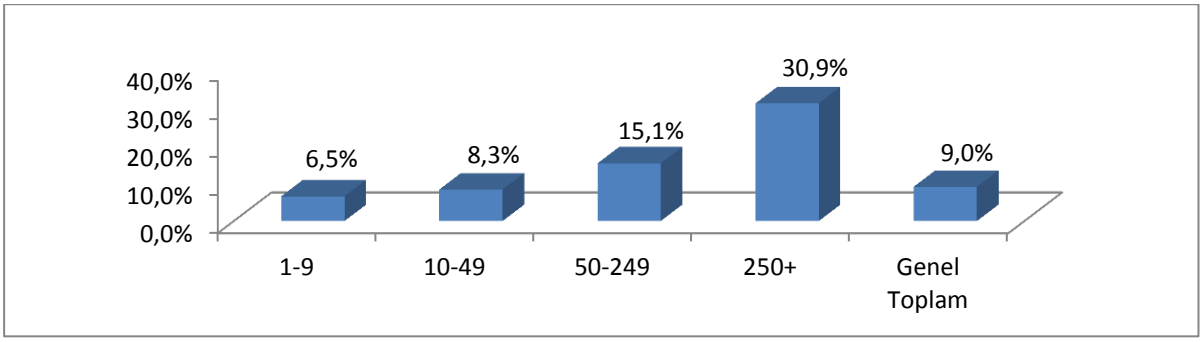

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Part time çalışanların sektörler bazındaki durumu incelendiğinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektörünün ön plana çıktığını görmekteyiz. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründeki işyerlerin %28,3'ü, Eğitim sektöründeki işyerlerinin ise %27,8 i part time çalışma yapmaktadır. Part time çalışan firmaların kendi içindeki oranlarında ise İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü %17,6 ile ilk sıradadır.

Tablo 14. Sektörel bazda part time çalışma yapan işyeri sayıları ve oranları

SEKTÖREL BAZDA PART TİME ÇALIŞMA YAPAN İŞYERİ SAYILARI VE ORANLARI				
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Part Time Çalışma Yapan İşyeri**	**Part Time Çalışma Yapan İşyerlerinin Oranı**	**Part Time Çalışan Firmaların Kendi İçinde Oranı**
Madencilik ve taş ocakçılığı	39	2	5,6%	0,6%
İmalat	841	63	7,5%	17,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6	1	20,0%	0,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	15	2	14,5%	0,6%
İnşaat	797	36	4,6%	10,2%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.038	63	6,1%	17,6%
Ulaştırma ve depolama	255	34	13,5%	9,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	187	29	15,6%	8,2%
Bilgi ve iletişim	30	2	6,9%	0,6%
Finans ve sigorta faaliyetleri	39	2	5,1%	0,6%
Gayrimenkul faaliyetleri	26	2	7,7%	0,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	154	23	15,0%	6,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	191	21	10,9%	5,8%
Eğitim	130	36	27,8%	10,1%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	125	35	28,3%	9,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	21	2	9,5%	0,6%
Diğer hizmet faaliyetleri	66	2	3,1%	0,6%
Genel Toplam	**3.960**	**356**	**9,0%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Mevsimlik işçi çalıştıran işyerleri genel toplam işyerlerinin sadece %7,3'ünü oluşturmaktadır. Bu bize işyerlerin daimi işçi çalıştırma eğiliminde olduğunun gösterir. İşyeri büyüklüğüne bakıldığında mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin bir dalgalanma içinde olduğunu görüyoruz. Yani işyeri büyüklüğüne göre mevsimlik işçi çalıştıran işyeri sayısı artış göstermeyebiliyor. İşyeri büyüklüğü 50-249 olan işyerlerinde mevsimlik işçi çalıştırma oranı %9,3 iken bu oran işyeri büyüklüğü 250 ve üzeri olan işyerlerinde %14,7 çıkmıştır ancak

işyeri büyüklüğü 0-9 çalışanlı işyerinde mevsimlik çalıştırma oranı %8,9'iken bu oran 10-49 çalışanlı işyerlerinde %6'ya gerilemiştir.

Grafik 9: Büyüklüğe göre mevsimlik işçi çalıştıran işyeri sayısı oranı

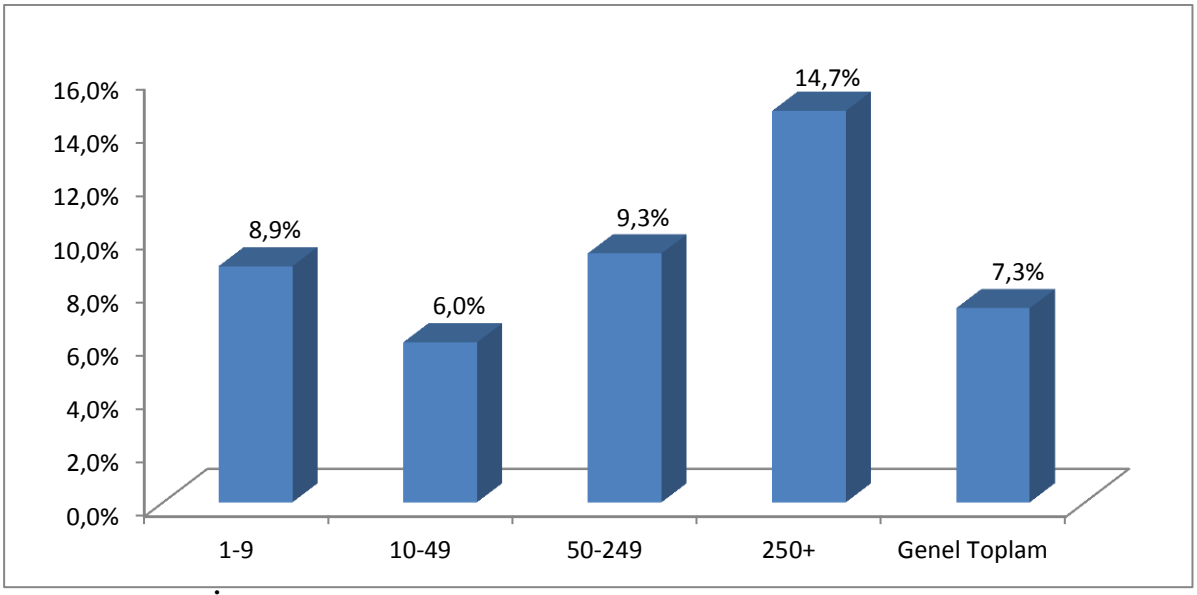

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin sektörlere göre dağılımına bakıldığında en fazla Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörünün %28,3 ile ön plana çıktığını görmekteyiz. Ancak mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin kendi içindeki oranlarına bakıldığında yine İnşaat, İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörlerinin sıralamasını göreceğiz. Mevsimlik işçi çalıştıran toplam 288 işyerinin 79'u İnşaat sektöründe, 59'u İmalat sektöründe ve 56'sı Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe olup bu üç sektördeki mevsimlik işçi çalıştıran işyeri sayısı toplamın %67,3'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 15. Sektörel olarak mevsimlik işçi çalıştıran işyeri sayısı ve oranları

SEKTÖREL OLARAK MEVSİMLİK İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞYERİ SAYISI VE ORANLARI				
Sektörler	**Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri**	**Toplam İşyeri Sayısı**	**Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Oranı**	**Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyerlerinin Kendi İçindeki Oranı**
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	39	8,4%	1,1%
İmalat	59	841	7,0%	20,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	6	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	15	6,7%	0,3%
İnşaat	79	797	9,9%	27,3%

Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	56	1.038	5,4%	19,4%
Ulaştırma ve depolama	17	255	6,7%	6,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15	187	7,8%	5,0%
Bilgi ve iletişim	3	30	10,4%	1,1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	39	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	2	26	7,7%	0,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	16	154	10,2%	5,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	19	191	9,8%	6,5%
Eğitim	9	130	7,1%	3,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	125	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	6	21	28,6%	2,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	4	66	6,5%	1,5%
Genel Toplam	**288**	**3.960**	**7,3%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

2.2.2. ÇALIŞAN VERİLERİ

Bu bölümde çalışan verilerine bakarak çalışan sayılarının sektörlere ve işyeri büyüklüğüne göre dağılımını inceleyeceğiz. Tabloda görüldüğü gibi yine üç sektör ön plana çıkmaktadır. İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı ve İnşaat sektörünün toplam çalışan sayıları içindeki oranı %66,3 olup toplam çalışan sayısını üçte ikisini bu sektörler oluşturmaktadır. İşyeri büyüklüklerine göre bakıldığında ise 250 ve üzeri çalışanlı olan işyerlerinde en fazla çalışılan sektör %35,7 ile İmalat, 50-249 çalışanlı olan işyerlerinde en fazla çalışılan sektör %32,5 ile İmalat, 10-49 çalışanlı işyerlerinde %27,6 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, 1-9 çalışanlı işyerlerinde en fazla çalışılan sektör yine %26,9 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörüdür.

Tablo 16. Çalışan sayısının büyüklük ve sektörel olarak dağılımı

ÇALIŞAN SAYISININ BÜYÜKLÜK VE SEKTÖREL OLARAK DAĞILIMI					
Sektörlere Göre Çalışan Sayıları	**1-9**	**10-49**	**50-249**	**250+**	**Genel Toplam**
Madencilik ve taş ocakçılığı	28	541	577	1.689	2.835
İmalat	874	13.308	14.752	10.895	39.828
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	12	53	272	352	689

Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	20	139	258	509	927
İnşaat	1.298	7.629	7.302	4.471	20.700
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.371	14.714	8.245	3.999	28.328
Ulaştırma ve depolama	285	3.830	2.531	1.328	7.973
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	251	2.712	1.389	291	4.644
Bilgi ve iletişim	59	168	451	454	1.132
Finans ve sigorta faaliyetleri	64	478	113	0	655
Gayrimenkul faaliyetleri	22	278	242	645	1.187
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	301	1.714	532	0	2.547
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	198	2.832	4.481	2.356	9.867
Eğitim	110	1.968	1.079	1.388	4.546
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	63	1.826	1.782	1.736	5.406
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	23	301	379	0	703
Diğer hizmet faaliyetleri	105	652	999	335	2.091
Genel Toplam	**5.085**	**53.143**	**45.384**	**30.447**	**134.058**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Sektörlere göre çalışan sayısının oranlarına baktığımızda Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki çalışanlarının %59,6'sının , Elektrik Gaz Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı çalışanlarının %51,0, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yöntemi ve İyileştirme Faaliyetleri çalışanlarının %54,9'unun , Gayrimenkul Faaliyetleri çalışanlarının %54,3 250 ve üzeri istihdamlı işyerlerinde çalışırken, Kültür Sanat Eğlence Dinlence ve Spor Faaliyetleri çalışanlarının %53,9'u 50-249 istihdamlı işyerlerinde, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerinin Onarımı çalışanlarının %51,9'unun, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri faaliyetleri çalışanlarının %58,4'ünün, Finans ve Sigorta Faaliyetleri çalışanlarının %73'ünün, Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler çalışanlarının %67,3'ünün 10-49 çalışanlı işyerlerinde çalıştığı görülmektedir.

Tablo 17. Çalışan sayısının büyüklük ve sektörel olarak dağılım oranları

ÇALIŞAN SAYISININ BÜYÜKLÜK VE SEKTÖREL OLARAK DAĞILIM ORANLARI					
Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları	**1-9 Oranı**	**10-49 Oranı**	**50-249 Oranı**	**250+ Oranı**	**Çalışanların Sektörlerde İl İçindeki Oranı**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1,0%	19,1%	20,3%	59,6%	2,1%
İmalat	2,2%	33,4%	37,0%	27,4%	29,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1,7%	7,7%	39,5%	51,0%	0,5%

Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2,2%	15,0%	27,9%	54,9%	0,7%
İnşaat	6,3%	36,9%	35,3%	21,6%	15,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	4,8%	51,9%	29,1%	14,1%	21,1%
Ulaştırma ve depolama	3,6%	48,0%	31,7%	16,7%	5,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5,4%	58,4%	29,9%	6,3%	3,5%
Bilgi ve iletişim	5,2%	14,9%	39,8%	40,1%	0,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	9,8%	73,0%	17,3%	0,0%	0,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	1,9%	23,4%	20,4%	54,3%	0,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11,8%	67,3%	20,9%	0,0%	1,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2,0%	28,7%	45,4%	23,9%	7,4%
Eğitim	2,4%	43,3%	23,7%	30,5%	3,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,2%	33,8%	33,0%	32,1%	4,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3,3%	42,8%	53,9%	0,0%	0,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	5,0%	31,2%	47,8%	16,0%	1,6%
Genel Toplam	**3,8%**	**39,6%**	**33,9%**	**22,7%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Çalışanların işyeri büyüklüklerine göre Türkiye ortalaması ile kıyaslaması yapıldığında Adana ilinde 10-49 ve 50-249 çalışanlı işyerlerinin Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu, 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinin ise Türkiye ortalamasının altında kaldığı,1-9 çalışanlı işyerlerinin ise Türkiye ortalamasına eşit olduğu görülmektedir. Yine çalışan sayılarında hem Adana ilinde hem de Türkiye ortalamasında en fazla olduğu aralık 10-49 çalışanlı işyerleri olduğu grafikte görülmektedir.

Grafik 10:Çalışanların İşyeri Büyüklüğüne Göre Dağılımı Adana-Türkiye

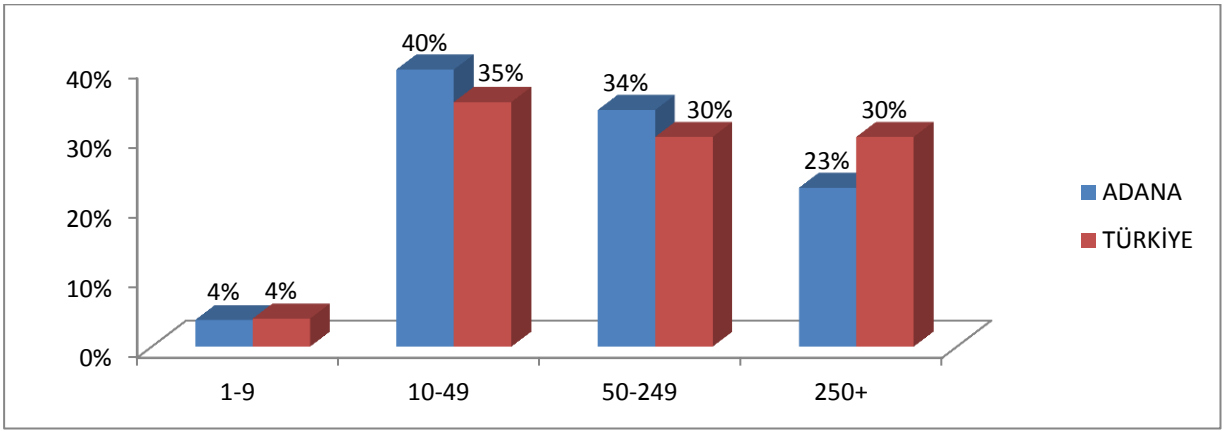

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Adana'da bir işyerinde Ortalama çalışan sayısı 33,9 kişi olarak görülmektedir. Sektörlere göre bir işyerinde çalışan sayısı bakımından en yüksek ortalamaya 114,8 kişilik çalışan sayısıyla Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe görülmektedir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe 72,7 kişiyle ikinci, Su Temini; Kanalizasyon ve Atık Yönetimi sektöründe 61,8 kişiyle üçüncü sırada yer almaktadır. Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler bir işyerinde ortama 16,5 kişi ile en düşük ortalamaya sahiptir.

Grafik 11:Sektörlerin Ortalama çalışan Sayıları

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Çalışanların cinsiyete göre sektörel dağılımlarına bakıldığında en çok kadın çalıştırılan sektörün Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı olduğu ardından İmalat sektörünün geldiğini görmekteyiz. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe kadın istihdamının erkek istihdamından fazla olduğu, Eğitim ve Finans sektörlerinde ise kadın erkek istihdamının hemen hemen eşit olduğu görülmektedir. Bu tablodan çıkan sonuç ağır ve tehlikeli işlerde kadın istihdamının çok yer almadığıdır.

Tablo 18. Çalışanların cinsiyete göre sektörel dağılımı

ÇALIŞANLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI			
Sektörler	**Erkek**	**Kadin**	**Toplam**
Madencilik ve taş ocakçılığı	2.716	119	2.835
İmalat	33.792	6.037	39.828
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	602	86	689
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	728	199	927
İnşaat	18.809	1.891	20.700
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	22.201	6.127	28.328
Ulaştırma ve depolama	7.238	735	7.973
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3.306	1.338	4.644
Bilgi ve iletişim	717	415	1.132
Finans ve sigorta faaliyetleri	341	314	655
Gayrimenkul faaliyetleri	1.065	122	1.187
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1.864	683	2.547
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7.727	2.139	9.867
Eğitim	2.338	2.208	4.546
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2.337	3.069	5.406
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	555	148	703
Diğer hizmet faaliyetleri	1.420	670	2.091
Genel Toplam	**107.756**	**26.302**	**134.058**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Meslek gruplarında ise kadın istihdamının daha çok Büro Hizmetleri ve Profesyonel Meslek Mensupları sınıfında olduğunu görmekteyiz. Hizmet ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslek Gruplarında da kadın istihdamının kayda değer olduğunu görmekteyiz. Erkek istihdamının yine ağır ve tehlikeli işlerdeki meslek gruplarında, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde, Profesyonel Meslek gruplarında ve Nitelik Gerektirmeyen Meslek gruplarında yoğunlaştığını görmekteyiz.

Tablo 19. Çalışanların meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı

ÇALIŞANLARIN MESLEK GRUPLARINA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI			
Meslek grupları	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	6.770	5.261	12.031
Hizmet Ve Satış Elemanları	12.164	4.770	16.934
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	21.475	4.360	25.835
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	630	98	727
Profesyonel Meslek Mensupları	6.821	4.814	11.635
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	23.235	1.998	25.233

Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	9.186	1.924	11.111
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	23.493	2.401	25.894
Yöneticiler	3.981	676	4.657
Genel Toplam	**107.756**	**26.302**	**134.058**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Genel toplama bakıldığında çalışanların %20'sinin kadın istihdamından oluştuğunu görmekteyiz. Kadın istihdam oranının en çok olduğu meslek grupları sırasıyla % 44 ile Büro Hizmetlerinde çalışanlar ve %41 ile Profesyonel Meslek gruplarında çalışanlardır. Genel anlamda erkek istihdamına bakıldığında tüm meslek gruplarında erkek istihdamının yoğun olduğunu görmekteyiz.

Grafik 12: Çalışanların meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı

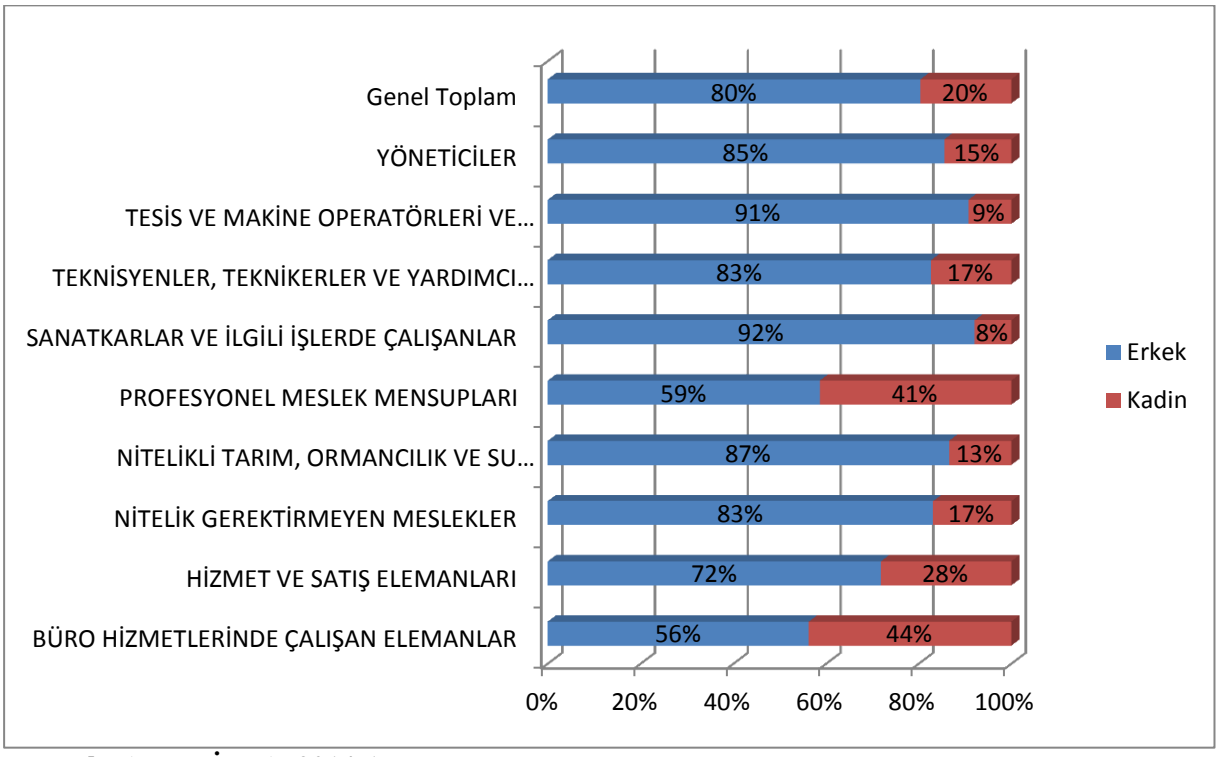

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

En çok çalışılan mesleklere bakıldığında Beden işçisi (Genel) mesleğinin ilk sırada olduğunu görmekteyiz sonra sırasıyla Temizlik Görevlisi, Şoför Yük Taşıma, Satış Danışmanı, Büro Memuru (Genel) diye sıralanıyor. Çalışanların cinsiyetlerine bakıldığında erkeklerde genel sıralamadan çok farklı olmadığı anlaşılmakta iken kadınlarda ise genelden biraz farklı olarak Büro Hizmetleri meslek gruplarının ön plana çıktığını (Büro Memuru, Satış Danışmanı, Sekreter, Muhasebe, Ön Muhasebe) görmekteyiz.

Tablo 20. En çok çalışılan meslekler

EN ÇOK ÇALIŞILAN MESLEKLER		
GENEL	ERKEK	KADIN
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma	Büro Memuru (Genel)
Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi	Satış Danışmanı
Satış Danışmanı	Satış Danışmanı	Sekreter
Büro Memuru (Genel)	Beden İşçisi (İnşaat)	Muhasebeci
Beden İşçisi (İnşaat)	Güvenlik Görevlisi	Ön Muhasebeci
Muhasebeci	Pazarlamacı	Kasiyer
Güvenlik Görevlisi	Büro Memuru (Genel)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Pazarlamacı	Şoför (Yolcu Taşıma)	Beden İşçisi (Genel)
Diğer Plastik Mamuller İmalat İşçileri	Diğer Plastik Mamuller İmalat İşçileri	Aşçı

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

2.3. AÇIK İŞLER

İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonucunda elde edilen verilerden bir tanesi de açık işlerdir. Açık işi olan işyerlerinin sektörel dağılımları incelendiğinde açık iş verme oranı en fazla olan sektör %30,8 ile Gayrimenkul Faaliyetleridir. Açık iş verme sayısında ise Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, İmalat ve İnşaat sektörünün açık ara önde olduğunu görmekteyiz. Açık iş veren işyerlerinin %71,2'si bu üç sektöre aittir.

Tablo 21. Açık işi olan işyerlerinin sektörel dağılımı

AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI			
Sektörler	İşveren Sayısı	Açık İş İşveren Sayısı	Açık İş Verme Oranı
Gayrimenkul faaliyetleri	26	8	30,8%
İmalat	841	208	24,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	187	45	23,9%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	15	4	23,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	125	29	23,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.038	215	20,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	21	4	19,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	39	7	17,9%
Bilgi ve iletişim	30	5	17,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	66	11	16,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	191	30	15,5%

Eğitim	130	20	15,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	154	21	13,6%
İnşaat	797	90	11,2%
Ulaştırma ve depolama	255	24	9,2%
Madencilik ve taş ocakçılığı	39	1	2,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6	0	0,0%
Genel Toplam	**3.960**	**720**	**18,2%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Adana'da açık iş oranı %1,8 dir. Açık iş sayıları ve açık iş dağılımlarına bakıldığında yine üç sektörün ön planda olduğunu görmekteyiz. Açık iş sayılarında toplam açık iş sayısı 2.476 iken bunun İmalat sektörüne düşen payı %39,6, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörüne düşen payı %20,2, İnşaat sektörüne düşen payı ise %12,9'dur. Bu üç sektörün toplam açık iş dağılım oranı ise %72,7'dir. Açık iş oranlarına bakıldığında sırasıyla %3,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, %3,6 Bilgi ve İletişim, %3,0 ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri ve Gayrimenkul Faaliyetleri olarak sıralanıyor. Burada üzerinde durulması gereken konu ise Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, İnşaat ve İmalat sektörlerinin toplam çalışan sayılarının yüksek olması açık iş oranlarını düşürmektedir.

Tablo 22. Sektörlere göre açık iş oranı

SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞ ORANI				
Sektörler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Açık İş Dağılımı**	**Toplam Çalışan Sayısı**	**Açık İş Oranı**
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	0,1%	2.835	0,1%
İmalat	979	39,6%	39.828	2,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%	689	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	6	0,2%	927	0,6%
İnşaat	319	12,9%	20.700	1,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	499	20,2%	28.328	1,7%
Ulaştırma ve depolama	58	2,3%	7.973	0,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	183	7,4%	4.644	3,8%
Bilgi ve iletişim	43	1,7%	1.132	3,6%
Finans ve sigorta faaliyetleri	20	0,8%	655	3,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	37	1,5%	1.187	3,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	44	1,8%	2.547	1,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	104	4,2%	9.867	1,0%
Eğitim	44	1,8%	4.546	1,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	90	3,6%	5.406	1,6%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	8	0,3%	703	1,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	39	1,6%	2.091	1,8%
Genel Toplam	**2.476**	**100,0%**	**134.058**	**1,8%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık iş oranlarının işyeri büyüklüğüne göre dağılımına bakıldığında ise işyeri büyüklüğüyle ters orantılı bir tablo karşımıza çıkmaktadır. 1-9 çalışanlı işyerlerinin açık iş oranı %5,4'iken 10-49 çalışanlı işyerlerinin açık iş oranı %2,6, 50-249 çalışanlı işyerinin %1,3 ve en son 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinin açık iş oranı %0,8'dir. Açık iş verme oranlarında ise tam tersi bir görünüm seyretmektedir. 1-9 çalışanlı işyerlerinin açık iş verme oranı %10,5'iken, 10-49 çalışanlı işyerlerinin açık iş verme oranı %20,7, 50-249 çalışanlı işyerinin %20,6 ve en son 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinin açık iş verme oranı ise %31,3'tür. İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamındaki toplam 3.960 işyerinin 720'si açık iş vermiştir.

Tablo 23. İşyerlerinin büyüklüğüne göre açık iş oranı

İŞYERLERİNİN BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE AÇIK İŞ ORANI						
İşyeri Büyüklüğü	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Toplam Çalışan Sayısı**	**Açık İş Oranı**	**Açık İş veren işyeri Sayısı**	**İşveren Sayısı**	**Açık İş Verme Oranı**
1-9	291	5.085	5,4%	109	1.040	10,5%
10-49	1.358	53.148	2,6%	494	2.388	20,7%
50-249	596	45.384	1,3%	97	468	20,6%
250+	230	30.447	0,8%	20	64	31,3%
Genel Toplam	**2.475**	**134.063**	**1,8%**	**720**	**3.960**	**18,2%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerin işyerlerinin yaşına göre dağılımlarına bakıldığında yaşı 0-4 aralığında olan 981 işyerinin 162'si, yaşı 5-9 olan 988 işyerinin 187'si, yaşı 10-14 olan 605 işyerinin 115'i, yaşı 15-19 olan 590 işyerinin 121'i, yaşı 20-24 olan 385 işyerinin 62'si, yaşı 25 ve üzeri olan 411 işyerinin 73'ü açık iş vermiştir. Açık iş verme oranları işyerlerinin yaşlarına göre dengeli bir seyir izlemiş olup en fazla açık iş veren işyerlerinin yaş aralığı ise %20,4 ile 15-19'dur.

Tablo 24. İşyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranı

İŞYERLERİNİN YAŞINA GÖRE AÇIK İŞ VERME ORANI			
İşyerinin Yaşı	**Açık İş İşveren Sayısı**	**İşveren Sayısı**	**Açık İş Verme Oranı**
0-4	162	981	16,5%
5-9	187	988	19,0%
10-14	115	605	19,0%
15-19	121	590	20,4%
20-24	62	385	16,2%
25+	73	411	17,7%
Genel Toplam	**720**	**3.960**	**18,2%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Toplam açık iş sayısının 635 ile en fazla olduğu işyerlerinin yaş aralığı 0-4, açık iş sayısının 228 ile en az olduğu yaş aralığı ise 20-24'tür. Açık iş oranlarına bakıldığında yine açık iş oranının %2,5 ile en fazla olduğu işyerlerinin yaş aralığı 0-4, açık iş oranının %1,2 ile en az olduğu işyerlerinin yaş aralığı 20-24 yaş aralığıdır.

Tablo 25. İşyerlerinin yaşına göre açık iş oranı

İŞYERLERİNİN YAŞINA GÖRE AÇIK İŞ ORANI			
İş Yerinin Yaşı	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Toplam Çalışan Sayısı**	**Açık İş Oranı**
0-4	635	24.889	2,5%
5-9	588	27.016	2,2%
10-14	329	20.255	1,6%
15-19	392	19.677	2,0%
20-24	228	18.937	1,2%
25+	305	23.285	1,3%
Genel Toplam	**2.476**	**134.058**	**1,8%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık iş verme oranlarının sektörlere göre dağılımlarına bakıldığında İmalat sektöründe işyerlerinin yaşına göre dengeli bir dağılım söz konusu iken Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe ise orta yaşlardaki işyerlerinde 5-9 ile 20-24 yaşları arasında dengeli bir dağılım söz konusudur. İnşaat sektöründe ise genelde açık işlerin 15-19 yaşlarındaki işyerlerinden geldiği görülmektedir. Tabloda dikkati çeken bir nokta da Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründeki 10-14 yaş aralığındaki tüm işyerlerinin açık iş verdiğidir. Bu yaş aralığındaki açık iş verme oranı %100 olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 26. Sektörlere ve işyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranı

SEKTÖRLERE VE İŞYERLERİNİN YAŞINA GÖRE AÇIK İŞ VERME ORANI							
Sektörler	**0-4**	**5-9**	**10-14**	**15-19**	**20-24**	**25+**	**Genel Toplam**
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	0,0%	2,8%
İmalat	26,4%	26,6%	25,2%	20,7%	22,6%	24,4%	24,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	40,0%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	23,6%
İnşaat	10,4%	8,2%	14,3%	21,3%	3,4%	13,5%	11,2%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	15,8%	20,6%	25,0%	24,2%	20,6%	15,6%	20,7%
Ulaştırma ve depolama	6,4%	11,5%	8,9%	10,3%	3,9%	18,3%	9,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	28,4%	25,5%	13,6%	9,1%	40,0%	26,7%	23,9%

Bilgi ve iletişim	33,5%	0,0%	0,0%		50,0%	0,0%	17,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	42,9%	0,0%	11,1%	40,0%	0,0%	12,5%	17,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	22,2%	27,3%	100,0%	0,0%	0,0%	66,7%	30,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8,9%	22,9%	7,7%	17,6%	14,3%	9,6%	13,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16,5%	16,4%	3,6%	21,4%	22,7%	50,0%	15,5%
Eğitim	8,3%	27,8%	7,1%	20,0%	0,0%	12,5%	15,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	20,7%	30,2%	20,0%	22,2%	0,0%	0,0%	23,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	20,0%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	19,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	20,4%	13,5%	28,6%	25,0%	0,0%	11,1%	16,2%
Genel Toplam	**16,5%**	**19,0%**	**19,0%**	**20,4%**	**16,2%**	**17,7%**	**18,2%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında açık iş dağılımı en fazla olan meslek grubunun %25,9 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde çalışanlar olduğu açık iş dağılımının en az olduğu meslek grubunun ise %0,1 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri olduğu görülmektedir. Açık iş oranlarında ise Hizmet ve Satış Elemanları Meslek grubunun %2,6 ile en üste olduğunu söyleyebiliriz. Açık iş dağılımının en fazla olduğu Sanatkârlar ve İlgili İşlerde çalışanlar meslek grubunun açık iş oranında %2,5 ile ikinci sıraya gerilediğini görmemiz mümkündür.

Tablo 27. Meslek gruplarına göre açık iş oranı

MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞ ORANI				
Meslek Grupları	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Toplam Çalışan Sayısı**	**Açık İş Dağılımı**	**Açık İş Oranı**
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	640	25.233	25,9%	2,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	477	25.894	19,3%	1,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	455	16.934	18,4%	2,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	321	25.835	13,0%	1,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	236	11.111	9,5%	2,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	209	11.635	8,4%	1,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	128	12.031	5,2%	1,1%
Yöneticiler	6	4.657	0,3%	0,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	727	0,1%	0,3%
Genel Toplam	**2.476**	**134.058**	**100,0%**	**1,8%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerin mesleklere göre dağılımında alınan toplam 2.476 açık işin 177'si Beden İşçisi(Genel), 127'si Satış Danışmanı, 80'i Garson (Servis Elemanı), 76'sı Gaz Altı Kaynakçısı, 75'i Elektrikçi (Genel) olarak sıralanıp gitmektedir. Böyle devam eden ve yirmi mesleğin alındığı aşağıdaki tabloda ilk yirmi meslek toplam açık iş sayısının %54,1'ini oluşturmaktadır.

Tablo 28. Mesleklere göre açık iş dağılımı

MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI		
Meslekler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Oran**
Beden İşçisi (Genel)	177	7,1%
Satış Danışmanı	127	5,1%
Garson (Servis Elemanı)	80	3,2%
Gaz Altı Kaynakçısı	76	3,1%
Elektrikçi (Genel)	75	3,0%
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	72	2,9%
Şoför-Yük Taşıma	60	2,4%
Ön Muhasebeci	56	2,2%
Güvenlik Görevlisi	55	2,2%
Pazarlamacı	42	1,7%
Makineci (Dikiş)	41	1,7%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	41	1,6%
Komi (Garson Yardımcısı)	39	1,6%
Hemşire	39	1,6%
Temizlik Görevlisi	37	1,5%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	37	1,5%
Muhasebeci	29	1,2%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	27	1,1%
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	25	1,0%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	24	1,0%
Diğer	1.341	54,2%
Genel Toplam	**2.476**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerin eğitim ile bağlantıları incelendiğinde yani aradığınız elemanın eğitim durumunun ne olmasını istersiniz diye sorduğumuzda aşağıdaki grafikte olduğu gibi çarpıcı sonuçlar çıkmaktadır. Açık iş dağılımında eğitim durumu Fark etmez diyenlerin oranı %34,2 ile ilk sırayı alırken, eğitim durumu Genel lise diyenlerin oranı %21,9, Lise altı diyenler ise 21,3, Meslek Lisesi diyenler %9,5, Lisans diyenler %6, Meslek Yüksekokulu diyenler ise %4,6'da kalmaktadır. Eğitim durumu Fark etmez diyenlerin oranının yüksek çıkması açık işlerin birçoğunun Nitelik Gerektirmeyen işlerden olduğunu bize gösterir.

Grafik 13. Eğitim durumuna göre açık iş dağılımı

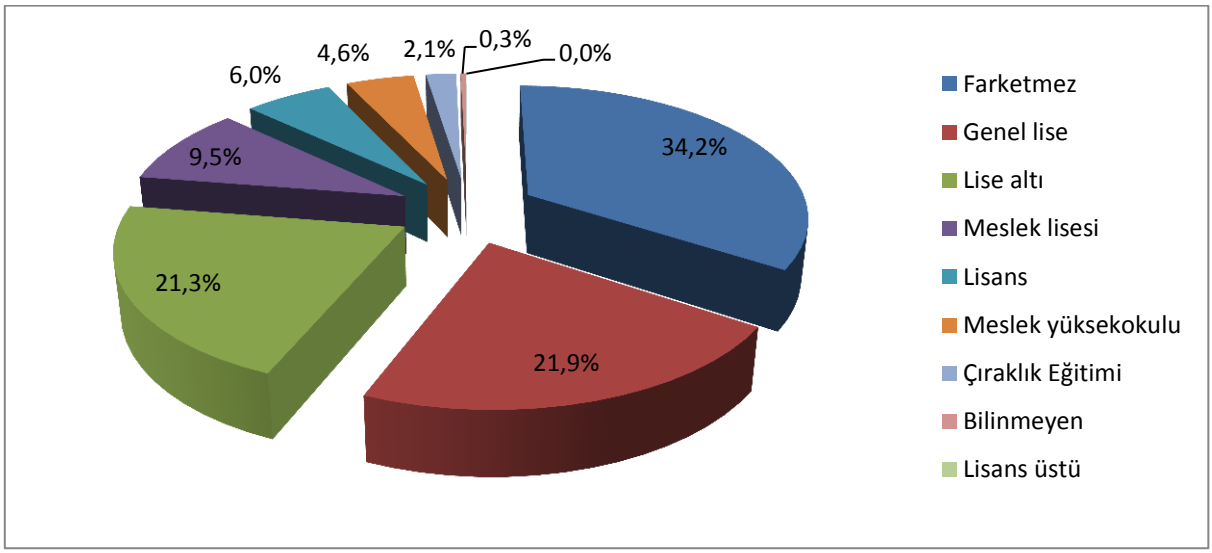

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerin eğitim durumu cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde yani ihtiyaç duyduğunuz elemanın eğitimi ve cinsiyeti ne olsun diye sorduğumuzda eğitimi Genel Lise olsun diyenlerin %32,6'sı kadın eleman isterken bu oran erkekler için %18,3'te kalmaktadır. Yine açık işlerde çıraklık eğitimi, Meslek Yüksekokulu ve Lisans eğitimi isteyenlerde kadın oranlarının erkek oranlarından yüksek olduğunu görmekteyiz. Eğitim durumu Fark etmez diyenlerde ise erkeklerdeki oranı %36,8 ile kadınlardan bir hayli yüksektir. Diğer eğitim durumlarında açık işlerin ise kadın erkek oranlarının belirgin bir farkı olmadığı görülmektedir.

Grafik 14. Eğitim durumu ve cinsiyete göre açık iş dağılımı

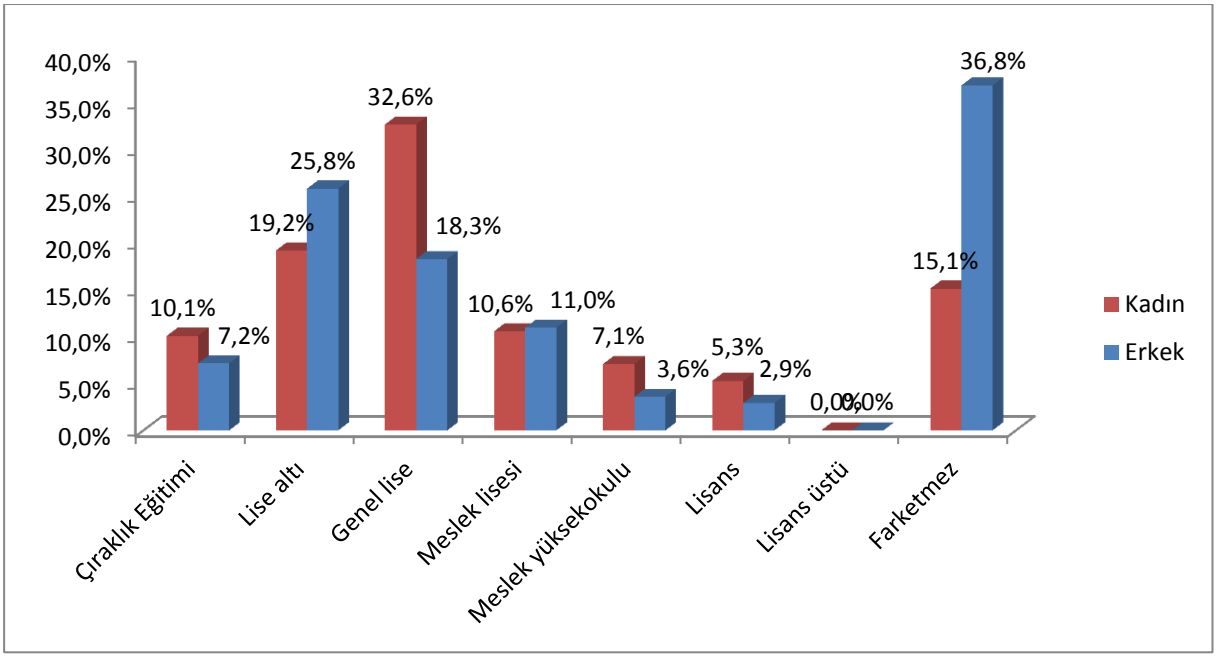

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Aşağıdaki tabloda ihracat yapan firmaların açık iş sayılarının eğitim durumuna göre dağılımlarına ve bu dağılımların Türkiye ortalaması ile kıyaslamasını inceleyeceğiz. Adana ili İşgücü Piyasası araştırması sonuçlarına göre alınan verilerde ihracat yapan firmalardan alınan toplam 715 açık iş sayısının %22,9'u Lise Altı eğitimi isterken, eğitimi Fark etmez diyenlerin oranı ise bir hayli yüksek olup bu oran %47,5'tir. Türkiye genelinde ihracat yapan firmaların eğitim durumlarının açık işlerde dağılımında ise yine Fark etmez diyenlerin oranı %34,2 ile birinci sırada iken, Genel Lise %21,9, Lise Altı %21,3 ile ilk üç sırayı paylaşmaktadır. Hem Adana ilinde hem de Türkiye ortalamasında ihracat yapan firmaların açık işlerinin eğitim durumlarında Lisans ve Lisan Üstü oranlarının düşük çıkması şaşırtan bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Yabancı ortaklığı olan firmaların açık işlerindeki dağılımına bakıldığında toplam açık iş sayısının %26'5'i Genel Lise eğitimini isterken, %21,9'u Fark etmez, %21,6'sı ise Lise Altı eğitim istemektedir. Eğitimi Lisans olsun diyenlerin oranı ise %12,8'dir.

Tablo 29. Eğitim durumuna göre açık iş dağılımı

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI						
Eğitim Durumu	**İhracat yapan Firmaların Açık İş Sayısı**	**İhracat yapan Firmaların Dağılımı**	**Türkiye Geneli Açık İş Sayısı**	**Türkiye Geneli Açık İş Dağılımı**	**Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Sayısı**	**Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Dağılımı**
Çıraklık Eğitimi	5	0,7%	51	2,1%	4	4,5%
Lise altı	164	22,9%	528	21,3%	21	21,6%
Genel lise	59	8,3%	543	21,9%	26	26,5%
Meslek lisesi	81	11,3%	235	9,5%	9	9,5%
Meslek yüksekokulu	32	4,5%	114	4,6%	3	3,2%
Lisans	33	4,6%	148	6,0%	13	12,8%
Lisans üstü	0	0,0%	1	0,0%	0	0,0%
Farketmez	340	47,5%	847	34,2%	21	21,9%
Genel Toplam	**715**	**100,0%**	**2.476**	**100,0%**	**98**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerin eğitim durumunun becerilere göre dağılımına bakıldığında Bilgisayar Kullanımı Becerisinin Genel Lise ve sonrasındaki eğitimler için önemli olduğu görülmektedir. Fazla Mesaiye Kalabilme Becerisi, Fiziki Bedensel Yeterlilik ve Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri en fazla Çıraklık Eğitiminde karşımıza çıkmaktadır. Lisans Üstü Eğitim durumunda sadece bir kişilik talep olduğundan tablodaki Lisansüstü eğitim için becerilerde %100 ve %0'lık değerler önemli anlamlar içermemektedir. Bütün eğitim durumlarında İş Ahlakına Sahip Olma yüksek bir yüzde ile karşımıza çıkmaktadır. Yani işverenler talep ettikleri işgücünde mesleki bilgi ve tecrübeden daha fazla olarak iş ahlakına sahip olmayı aramaktadır. Bu durum işverenlerimizin en fazla önem verdiği husus olarak gösterilen Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe eksikliği gibi nedenlere ilişkin ezber bozan bir sonuç olarak değerlendirilmektedir.

Tablo 30. Eğitim durumunun becerilere göre dağılımı

EĞİTİM DURUMUNUN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI									
	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksek okulu	Lisans	Lisans üstü	Farketmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	10,7%	3,2%	31,8%	26,1%	61,0%	61,1%	100,0%	5,6%	18,8%
Fazla Mesaiye Kalabilme	77,3%	34,8%	26,3%	41,1%	25,7%	30,0%	100,0%	38,5%	35,1%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	75,3%	68,4%	53,2%	77,8%	44,0%	35,5%	0,0%	74,3%	65,0%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	12,8%	12,7%	33,2%	27,0%	54,7%	49,6%	100,0%	29,7%	28,6%
İletişim ve İfade Yeteneği	12,8%	33,3%	59,8%	46,7%	52,1%	60,9%	100,0%	40,5%	45,2%
İş Ahlakına Sahip Olma	18,8%	79,1%	62,4%	67,7%	67,4%	73,0%	100,0%	83,4%	73,8%
Proje Tabanlı Çalışma	12,8%	11,9%	21,8%	22,5%	30,3%	47,1%	100,0%	17,1%	19,8%
Satış ve Pazarlama Becerisi	2,0%	5,8%	36,2%	8,1%	8,1%	17,7%	0,0%	6,5%	13,7%
Seyahat Edebilme Esnekliği	16,8%	13,6%	17,4%	7,2%	23,4%	22,8%	100,0%	14,1%	15,1%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	71,3%	21,5%	29,4%	25,3%	43,9%	61,5%	100,0%	16,8%	26,5%
Takım Çalışması	16,8%	45,4%	42,1%	53,7%	50,3%	61,7%	100,0%	44,3%	45,6%
Yabancı Dil	2,0%	0,2%	2,9%	3,6%	6,5%	21,3%	0,0%	1,0%	3,0%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	35,4%	55,3%	51,9%	59,7%	79,9%	80,7%	100,0%	56,8%	57,9%
Genel toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerin becerilere göre dağılımda ilk üç sırayı %74 ile İş Ahlakına Sahip Olma, %65 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve %58 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe almaktadır. En az talep edilen beceri düzeyi ise %3 ile Yabancı Dil şeklindedir. Karşımıza çıkan en anlamlı sonuç işverenlerin açık işlerinde yetenek ve beceri düzeyi ne olursa olsun bunun yanında iş ahlakına sahip olması gerektiğini düşünmeleridir.

Grafik 15. Açık işlerin becerilere göre dağılımı

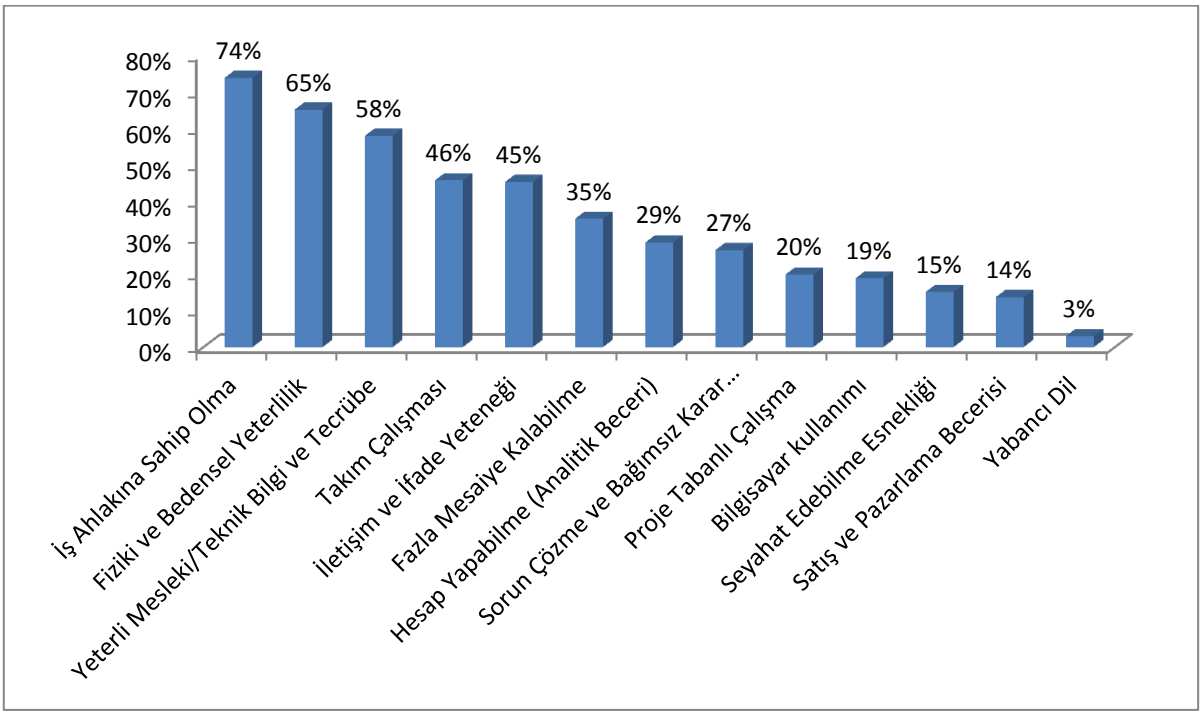

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Beceri ve cinsiyete göre açık iş dağılımında, Bilgisayar Kullanımı, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme, Yabancı Dil beceri düzeylerinin kadınlarda erkeklere oranla daha fazla talep edildiği, Seyahat Edebilme, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik beceri düzeylerinin ise erkeklerde kadınlara oranla daha fazla talep edildiği görülmektedir. Diğer beceri durumları ise hem kadınlarda hem de erkeklerde paralellik göstermektedir.

Grafik 16. Beceriler ve cinsiyete göre açık iş dağılımı

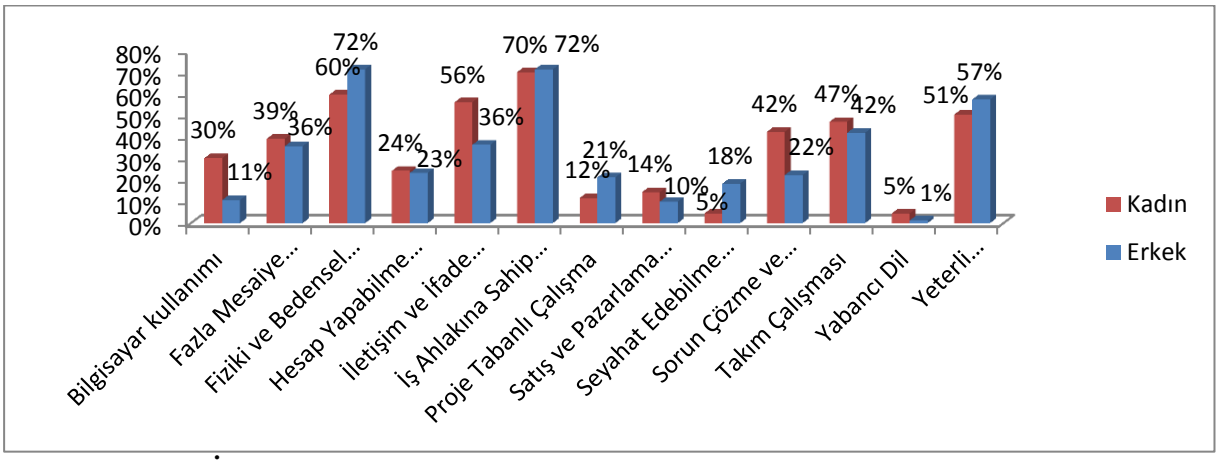

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerde mesleklerin becerilere göre dağılımda, Bilgisayar Kullanımı Becerisin ilk yirmi meslekte sadece Muhasebeci ve Ön Muhasebeci mesleğinde ciddi bir şekilde talep edildiği görülmektedir. İş Ahlakına Sahip Olma beceri düzeyinin bütün mesleklerde yüksek bir oranda talep edildiği görülmektedir. İlk sırada bulunan Beden İşçisi (Genel) mesleğinde

ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve İş Ahlakına Sahip Olma becerileri dışında herhangi bir beceri durumunun ciddi bir oranda talep edilmediği görülmektedir. İlk yirmi meslekte en fazla öne çıkan beceri düzeyinin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olması aynı zamanda açık işlerde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğinin bulunması Adana'da açık işlerin nitelik gerektirmeyen mesleklerde yoğunlaştığını göstermektedir. Bu nedenle İŞKUR'a başvuran nitelikli elemanların işe yerleştirilmelerinde sıkıntılar doğmaktadır.

Tablo 31. Mesleklerin becerilere göre dağılımı

MESLEKLERİN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI														
Mesleklerin Becerilere Göre Dağılımı	Bilgisayar kullanımı	Fazla Mesaiye Kalabilme	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Ahlakına Sahip Olma	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Seyahat Edebilme Esnekliği	Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	2,9 %	23,9 %	84,8 %	7,5 %	24,1 %	83,1 %	6,4 %	2,3 %	6,6 %	11,6 %	39,5 %	0,0 %	14,8 %	100, 0%
Satış Danışmanı	18,8 %	22,9 %	36,8 %	44,5 %	65,0 %	69,0 %	13,9 %	82,9 %	28,2 %	25,3 %	52,6 %	5,8 %	49,0 %	100, 0%
Garson (Servis Elemanı)	2,7 %	22,2 %	52,0 %	20,8 %	50,7 %	71,4 %	2,6 %	4,0 %	2,6 %	10,4 %	39,1 %	4,0 %	58,5 %	100, 0%
Gaz Altı Kaynakçısı	0,0 %	25,8 %	83,8 %	9,6 %	19,1 %	64,8 %	32,7 %	0,0 %	13,5 %	21,8 %	45,1 %	0,0 %	72,9 %	100, 0%
Elektrikçi (Genel)	4,3 %	74,8 %	88,7 %	74,8 %	77,8 %	87,3 %	72,1 %	0,0 %	72,2 %	73,5 %	79,0 %	1,4 %	94,4 %	100, 0%
Bobin-Katlama-Büküm M.Operatörü	0,0 %	88,6 %	92,9 %	75,7 %	88,6 %	100, 0%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	17,1 %	95,7 %	0,0 %	100, 0%	100, 0%
Şoför-Yük Taşıma	0,0 %	44,2 %	66,9 %	10,6 %	42,5 %	66,6 %	7,3 %	19,6 %	35,5 %	5,3 %	28,0 %	0,0 %	52,8 %	100, 0%
Ön Muhasebeci	90,4 %	15,2 %	26,7 %	65,7 %	58,2 %	71,6 %	30,3 %	12,9 %	7,4 %	45,2 %	46,8 %	3,7 %	71,6 %	100, 0%
Güvenlik Görevlisi	1,9 %	21,9 %	76,0 %	11,9 %	73,1 %	58,9 %	21,9 %	0,0 %	3,8 %	59,3 %	5,9 %	0,0 %	87,1 %	100, 0%
Pazarlamacı	30,2 %	20,3 %	47,5 %	37,6 %	80,2 %	62,5 %	27,7 %	85,1 %	57,6 %	35,1 %	47,5 %	2,5 %	45,2 %	100, 0%
Makineci (Dikiş)	2,5 %	35,0 %	55,0 %	25,0 %	17,5 %	72,5 %	10,0 %	0,0 %	0,0 %	2,5 %	32,5 %	0,0 %	75,0 %	100, 0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,5 %	23,1 %	92,4 %	18,0 %	23,0 %	87,4 %	42,3 %	7,6 %	20,6 %	20,6 %	57,8 %	2,5 %	57,3 %	100, 0%
Komi (Garson Yardımcısı)	0,0 %	39,5 %	42,1 %	39,5 %	52,6 %	100, 0%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2,6 %	0,0 %	5,3%	100, 0%
Hemşire	13,5 %	21,6 %	67,6 %	32,4 %	64,8 %	97,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	16,2 %	73,0 %	5,4 %	100, 0%	100, 0%

Temizlik Görevlisi	2,8 %	14,4 %	85,6 %	0,0 %	20,1 %	76,8 %	0,0 %	0,0 %	2,8 %	2,8 %	23,2 %	0,0 %	31,7 %	100, 0%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/ Vargel)	0,0 %	70,0 %	70,0 %	0,0 %	0,0%	30,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	70,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0%	100, 0%
Muhasebeci	89,5 %	10,5 %	3,5%	74,4 %	46,2 %	46,2 %	7,0 %	7,0 %	0,0 %	39,1 %	45,9 %	3,5 %	60,7 %	100, 0%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	3,8 %	23,1 %	61,5 %	46,2 %	69,2 %	57,7 %	0,0 %	23,1 %	0,0 %	7,7 %	65,4 %	0,0 %	19,2 %	100, 0%
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	4,3 %	25,1 %	87,5 %	12,6 %	12,6 %	25,1 %	25,0 %	0,0 %	0,0 %	16,8 %	37,4 %	4,3 %	45,9 %	100, 0%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	0,0 %	13,0 %	100, 0%	0,0 %	8,7%	100, 0%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	13,0 %	0,0 %	13,0 %	100, 0%
Boyacı-Metal	0,0 %	57,2 %	68,6 %	0,0 %	0,0%	91,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	68,6 %	0,0 %	42,8 %	100, 0%
Çağrı Merkezi Görevlisi	60,7 %	0,0 %	24,6 %	0,0 %	100, 0%	60,7 %	9,9 %	24,6 %	0,0 %	36,1 %	50,8 %	0,0 %	26,1 %	100, 0%
Aşçı	0,0 %	9,9 %	34,7 %	15,2 %	25,2 %	45,3 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %	9,9 %	14,9 %	0,0 %	64,9 %	100, 0%
Tornacı (Torna Tezgahı İşçisi)	5,0 %	15,1 %	95,0 %	10,0 %	15,1 %	50,1 %	5,0 %	0,0 %	5,0 %	10,1 %	15,1 %	0,0 %	40,0 %	100, 0%
Genel Toplam	**18,8 %**	**35,1 %**	**65,0 %**	**28,6 %**	**45,2 %**	**73,8 %**	**19,8 %**	**13,7 %**	**15,1 %**	**26,5 %**	**45,6 %**	**3,0 %**	**57,9 %**	**100, 0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İhracat yapan firmaların açık işlerindeki talep edilen beceri düzeyleri, genel açık işlerdeki talep edilen beceri düzeyleriyle paralellik gösterse de ihracat yapan firmalarda Fazla Mesaiye Kalabilme, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Hesap Yapabilme, İş Ahlakına Sahip Olma ve Takım Çalışması beceri düzeyleri daha yüksek oranda talep edilmiş, Bilgisayar Kullanımı, Satış ve Pazarlama Becerisi, Seyahat Edebilme beceri düzeyleri ise daha az talep edilmiştir.

Tablo 32. İhracat yapan firmalarda açık işlerin becerilere göre dağılımı

İHRACAT YAPAN FİRMALARDA AÇIK İŞLERİN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI				
Beceriler	**İhracat Yapan Firmaların Açık İş Sayısı**	**İhracat Yapan Firmaların Beceri Dağılımı**	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Beceri Dağılımı**
Bilgisayar kullanımı	114	16,0%	466	18,8%
Fazla Mesaiye Kalabilme	335	46,8%	870	35,1%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	534	74,8%	1.610	65,0%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	238	33,3%	708	28,6%
İletişim ve İfade Yeteneği	326	45,6%	1.119	45,2%
İş Ahlakına Sahip Olma	591	82,7%	1.826	73,8%
Proje Tabanlı Çalışma	137	19,1%	491	19,8%
Satış ve Pazarlama Becerisi	68	9,5%	338	13,7%
Seyahat Edebilme Esnekliği	85	11,9%	373	15,1%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	158	22,2%	656	26,5%
Takım Çalışması	399	55,8%	1.130	45,6%
Yabancı Dil	26	3,6%	73	3,0%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	436	61,0%	1.432	57,9%
Genel Toplam	**715**	**100,0%**	**2.476**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerin arama kanallarına bakıldığında İŞKUR'un 2013 yılına göre ciddi bir artış gösterdiğini %80,8 ile yine en çok tercih edilen iş arama kanalı olduğunu görmekteyiz. 2013 yılından 2014 yılına gelinirken İŞKUR dışındaki iş arama kanallarında dağılımların ve sıralamanın değişmediğini görüyoruz. İŞKUR'dan sonra yine 2013'te olduğu gibi Akraba-Eş Dost iş arama kanalı gelmektedir. İşverenlerin iş ararken kullandığı en az iş arama kanalı ise yine Özel İstihdam Büroları'dır. Burada şu noktaya değinmek gerekirse, İŞKUR'un her yıl iş arama kanalları yönünden ivmesi artmaktadır.

Grafik 17. Açık işlerin arama kanallarına göre dağılımı

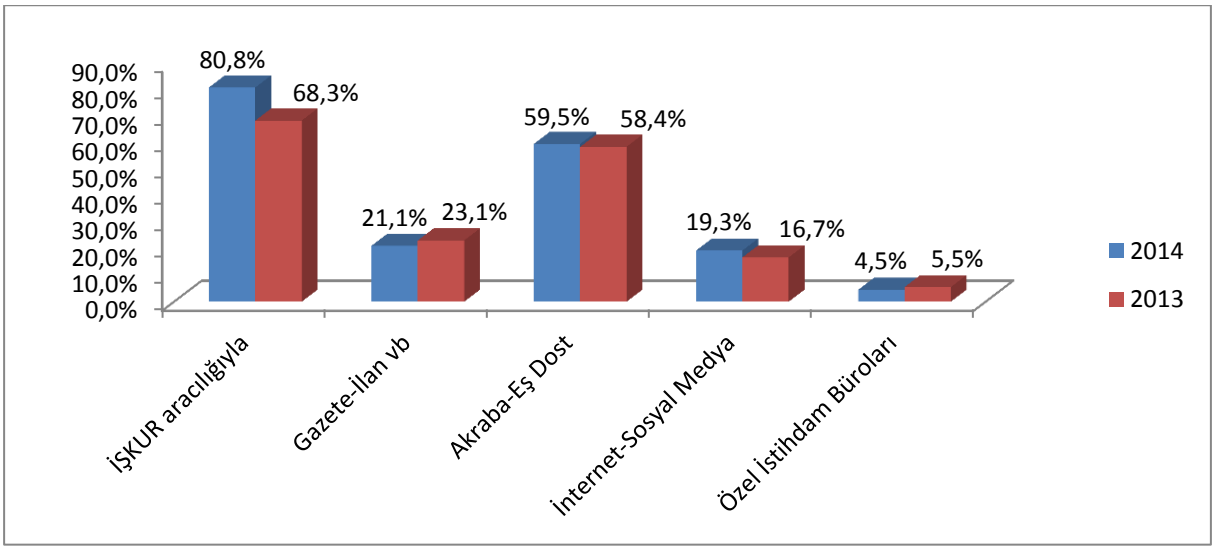

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İş arama kanallarının sektörlerdeki durumu incelendiğinde İmalat sektörünün tamamı İŞKUR aracılığıyla eleman ararken, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe %97,6, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerde %94,7, Madencilik ve Taş Ocakçılığında %87,7, Finans ve Sigorta Faaliyetlerinde %81,1, İnşaat sektöründe ise %80,7 ile İŞKUR iş arama kanalı olarak kullanılmaktadır. Gazete-İlan vb. iş arama kanalını en fazla kullanan sektör Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri olurken, Akraba-Eş Dost aracılığıyla en fazla eleman arayan sektörler ise İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörleridir. İnternet-Sosyal Medyayı en fazla kullanan sektörler ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Eğitim sektörleridir. Özel istihdam bürolarını en fazla kullanan sektörler ise Eğitim ve Bilgi ve İletişim sektörleri olmuştur.

Tablo 33. Sektörlere göre arama kanallarının dağılımı

SEKTÖRLERE GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI					
Sektörler	**İŞKUR aracılığıyla**	**Gazete-İlan vb**	**Akraba-Eş Dost**	**İnternet-Sosyal Medya**	**Özel İstihdam Büroları**
Madencilik ve taş ocakçılığı	87,7%	21,4%	58,6%	13,5%	1,6%
İmalat	100,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	65,9%	13,6%	59,8%	33,3%	3,1%
İnşaat	80,7%	19,7%	53,3%	21,3%	2,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	77,7%	33,4%	89,1%	5,6%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	80,1%	14,2%	75,0%	6,8%	0,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	97,6%	48,8%	97,6%	48,8%	19,5%
Bilgi ve iletişim	50,0%	25,0%	20,0%	10,0%	30,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	81,1%	67,6%	73,0%	35,1%	2,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	69,0%	23,8%	76,3%	45,2%	14,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	94,7%	16,9%	52,8%	8,4%	14,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	76,7%	32,6%	60,5%	27,9%	14,0%
Eğitim	47,7%	26,7%	34,9%	41,9%	31,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	75,0%	25,0%	100,0%	25,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1,3%	0,2%	0,9%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	80,8%	21,1%	59,5%	19,3%	4,5%

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre dağılımlarına bakıldığında istenilen eğitim durumunun Lisans Üstü olduğu açık işlerin tamamının Akraba-Eş Dost ve İnternet-Sosyal Medya aracılığıyla karşılanmaya çalışıldığını görmekteyiz. Açık işlerin karşılanmasında hemen hemen tüm eğitim durumlarında ciddi oranlarla İŞKUR kullanılırken tek istisna Lisans Üstü eğitim durumunda vardır ve eğitim durumlarında İŞKUR kullanılmamaktadır. Yine Özel İstihdam Büroları eğitim durumlarına göre açık işlerin karşılanmasında en az kullanılan iş arama kanalı olurken sadece eğitim durumu Meslek Lisesi olan açık işlerin karşılanmasında İnternet-Sosyal Medya arama kanalının çok az farkla önüne geçmiştir.

Tablo 34. Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre dağılımı

AÇIK İŞLERİN EĞİTİM DURUMUNUN ARAMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI					
Eğitim Durumu	**İŞKUR aracılığıyla**	**Gazete-İlan vb**	**Akraba-Eş Dost**	**İnternet-Sosyal Medya**	**Özel İstihdam Büroları**
Çıraklık Eğitimi	80,8%	4,0%	81,2%	16,8%	0,0%
Lise altı	86,8%	18,8%	62,0%	5,4%	0,2%
Genel lise	86,3%	31,6%	44,6%	31,6%	5,6%
Meslek lisesi	77,3%	20,3%	50,2%	14,2%	14,7%
Meslek yüksekokulu	67,9%	14,6%	54,0%	30,0%	4,6%
Lisans	63,9%	23,4%	42,3%	34,6%	21,2%
Lisansüstü	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Farketmez	79,0%	17,5%	72,7%	17,6%	0,9%
Genel Toplam	**80,8%**	**21,1%**	**59,5%**	**19,3%**	**4,5%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Adana genelinde açık işlerin arama kanalına göre dağılımına bakıldığından İŞKUR %80,8 ile diğer arama kanallarına fark atmıştır. Bu durum ihracat yapan ve yabancı ortaklığı olan firmalarda da kendini göstermiştir. Yabancı ortaklığı olan firmalarda arama kanalları olarak İŞKUR %74,3 ile ilk sırada yer alırken onu %43,4 ile Akraba-Eş Dost, %41,9 ile İnternet-Sosyal Medya, %31,2 ile Gazete-İlan vb ve en son olarak %6,3 ile Özel İstihdam Büroları takip etmektedir. İhracat yapan firmalarda ise oranlarda biraz değişme olsa da sıralama değişmemiş ilk sırayı yine İŞKUR almıştır.

Tablo 35. Açık işlerin arama kanalına göre dağılımı

AÇIK İŞLERİN ARAMA KANALINA GÖRE DAĞILIMI			
Arama Kanalı	**Yabancı Ortaklığı Olan Firmalar**	**İhracat Yapan Firmalar**	**Adana Geneli**
İŞKUR aracılığıyla	74,3%	89,0%	80,8%
Gazete-İlan vb	31,2%	20,7%	21,1%
Akraba-Eş Dost	43,4%	62,2%	59,5%
İnternet-Sosyal Medya	41,9%	19,4%	19,3%
Özel İstihdam Büroları	6,3%	2,4%	4,5%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Teşvikten yararlanan işyerlerinin %83,3'ü ve yararlanmayan işyerlerinin %71,6'sı iş arama kanalı olarak İŞKUR'u kullanmaktadır. Genel toplamda ise bu oran %77,2 olup ilk sıradadır. İkinci sırayı Akraba-Eş Dost alırken, son sırayı yine Özel İstihdam Büroları almaktadır.

Tablo 36. Teşvikten yararlanan işyerlerinin arama kanalına göre dağılımı

TEŞVİKTEN YARARLANAN İŞYERLERİNİN ARAMA KANALINA GÖRE DAĞILIMI			
Arama Kanalı	**Evet**	**Hayır**	**Genel Toplam**
İŞKUR aracılığıyla	83,8%	71,6%	77,2%
Gazete-İlan vb	19,9%	19,0%	19,2%
Akraba-Eş Dost	56,3%	62,6%	59,6%
İnternet-Sosyal Medya	17,8%	17,1%	17,2%
Özel İstihdam Büroları	5,3%	4,4%	4,7%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İşyeri büyüklüklerine göre iş arama kanallarına bakıldığında 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinde %79,2 ile İŞKUR ilk sırada yer alırken, %50,1 ile Akraba-Eş Dost ikinci sırada, %32,7 ile İnternet-Sosyal Medya, %31,9 Gazete-İlan vb ve son olarak %7,9 ile Özel İstihdam Büroları yer almaktadır. Bu sıralama birbirine yakın oranlarla diğer çalışanlı işyerlerinde de benzerlik göstermektedir.

Tablo 37. İşyeri büyüklüğüne göre arama kanalının dağılımı

İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE ARAMA KANALININ DAĞILIMI					
Arama Kanalı	**1-9**	**10-49**	**50-249**	**250+**	**Genel Toplam**
İŞKUR aracılığıyla	69,2%	77,6%	84,1%	79,2%	77,2%
Gazete-İlan vb	11,5%	19,6%	22,9%	31,9%	19,2%
Akraba-Eş Dost	72,1%	60,0%	45,3%	50,1%	59,6%
İnternet-Sosyal Medya	14,5%	16,2%	22,5%	32,7%	17,2%
Özel İstihdam Büroları	2,9%	4,2%	9,0%	7,9%	4,7%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumuna göre arama kanalları incelendiğinde, İŞKUR hizmetinden faydalanan 1.999 işyerinin 1.675'i arama kanalı olarak İŞKUR'u kullanırken, 318'i ise kullanmamaktadır. Yine İŞKUR hizmetinden faydalanan 1.472 işyerinin %74,8'i arama kanalı olarak İŞKUR'u tercih ederken bu oran Gazete-İlan vb. %81,9, İnternet-Sosyal Medya %82,3, Özel İstihdam Büroları aracılığında ise %87'6 olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 38. İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumuna göre arama kanallarının dağılımı

İŞKUR HİZMETLERİNDEN YARARLANMA DURUMUNA GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI						
Arama Kanalları	**Evet**	**Hayır**	**Genel Toplam**	**Evet**	**Hayır**	**Genel Toplam**
İŞKUR aracılığıyla	1.675	318	1.999	83,8%	15,9%	80,8%
Gazete-İlan vb	427	91	521	81,9%	17,5%	21,1%
Akraba-Eş Dost	1.101	367	1.472	74,8%	24,9%	59,5%
İnternet-Sosyal Medya	393	80	477	82,3%	16,7%	19,3%
Özel İstihdam Büroları	97	14	111	87,6%	12,4%	4,5%
Genel Toplam	**1.977**	**491**	**2.476**	**79,9%**	**19,9%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İŞKUR'dan eleman talebinde bulunan işyerlerinden alınan toplam 1.954 açık işin %84,9'u İŞKUR aracılığıyla eleman ararken, %55,6'sı ise Akraba-Eş Dost, %21,2'si Gazete-İlan vb, %19,7'si İnternet-Sosyal Medya, %4,9'u Özel İstihdam Büroları aracılığıyla eleman aramaktadır.

Tablo 39. İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve İŞKUR'dan eleman talebinde bulunan işyerlerinin arama kanalına göre dağılımı

İŞKUR HİZMETLERİNDEN YARARLANAN VE İŞKURDAN ELEMAN TALEBİNDE BULUNAN İŞYERLERİNİN ARAMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI		
Arama Kanalı	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Açık İş Dağılımı**
İŞKUR aracılığıyla	1.658	84,9%
Gazete-İlan vb.	414	21,2%
Akraba-Eş Dost	1.087	55,6%
İnternet-Sosyal Medya	385	19,7%
Özel İstihdam Büroları	96	4,9%
Genel Toplam	**1.954**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Mesleklere göre iş arama kanallarının dağılımı incelendiğinde en çok talep edilen ilk on beş mesleğin yine en çok İŞKUR aracılığıyla eleman aradığını görmekteyiz. Sadece iki istisnanın olduğu Elektrikçi (Genel) mesleğinde bu oranın %25 ve Hemşire mesleğinde bu oranın %27 olduğu görülmektedir. İlk on beş meslek dışında kalan diğer mesleklerde de İŞKUR aracılığının %80,8 ile kullanıldığını görmekteyiz. Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü mesleğinde hem İŞKUR hem de Akraba-Eş Dost arama kanallarının yüksek olması bu meslekte eleman bulunmamasından kaynaklanmaktadır. Yine Komi (Garson Yardımcısı) mesleğinde Akraba-Eş Dost arama kanalının yüksek olması istenilen elemanın güvenilir olmasının göstergesi olarak yorumlanabilir.

Tablo 40. Mesleklere göre arama kanallarının dağılımı

MESLEKLERE GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI					
Meslekler	**İŞKUR aracılığıyla**	**Gazete-İlan vb**	**Akraba-Eş Dost**	**İnternet-Sosyal Medya**	**Özel İstihdam Büroları**
Beden İşçisi (Genel)	85,7%	12,7%	51,2%	6,4%	0,0%
Satış Danışmanı	89,2%	29,7%	42,8%	46,5%	1,7%
Garson (Servis Elemanı)	80,4%	15,7%	67,5%	9,1%	2,7%
Gaz Altı Kaynakçısı	91,7%	36,7%	45,4%	1,5%	1,4%
Elektrikçi (Genel)	25,0%	2,8%	86,1%	73,5%	2,8%
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	100,0%	0,0%	92,9%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	96,6%	23,0%	68,6%	7,1%	0,0%
Ön Muhasebeci	88,8%	24,5%	58,5%	23,0%	0,0%
Güvenlik Görevlisi	90,9%	33,8%	37,8%	9,1%	20,0%
Pazarlamacı	77,7%	24,7%	55,1%	17,3%	0,0%
Makineci (Dikiş)	70,0%	22,5%	50,0%	0,0%	0,0%

Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	82,4%	20,2%	35,6%	10,1%	0,0%
Komi (Garson Yardımcısı)	79,0%	0,0%	94,8%	0,0%	0,0%
Hemşire	27,0%	10,8%	32,4%	27,0%	46,0%
Temizlik Görevlisi	82,9%	19,6%	68,3%	17,0%	0,0%
Diğer Meslekler	81,2%	22,8%	60,3%	20,1%	5,1%
Genel Toplam	**80,8%**	**21,1%**	**59,5%**	**19,3%**	**4,5%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık işlerin sektörlere göre dağılımında 979 kişiyle birinci sıradaki İmalat sektörünün % 63,7'si erkek %10,6'sı kadın talep etmektedir. Açık iş sayısının 3 olduğu Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörünün tamamı erkek eleman talep ederken, Ulaştırma ve Depolama %92,6, İnşaat sektöründe ise bu oran %80,6'dır. Açık iş sayısının kadınlarda en yüksek olduğu sektörler ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor %50 ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri %47,7'dir.

Tablo 41. Açık işlerin sektörlere ve cinsiyete göre dağılımı

AÇIK İŞLERİN SEKTÖRLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI					
	Açık İş Sayıları				
Sektörler	**Kadın**	**Erkek**	**Kadın Oranı**	**Erkek Oranı**	**Genel Toplam**
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	3	0,0%	100,0%	3
İmalat	104	624	10,6%	63,7%	979
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	2	0,0%	40,0%	6
İnşaat	21	257	6,6%	80,6%	319
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	72	280	14,5%	56,0%	499
Ulaştırma ve depolama	2	54	3,7%	92,6%	58
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9	95	5,1%	51,7%	183
Bilgi ve iletişim	1	0	2,4%	0,0%	43
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	0	10,0%	0,0%	20
Gayrimenkul faaliyetleri	0	17	0,0%	45,9%	37
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	14	18	31,0%	40,4%	44
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	45	3,2%	43,3%	104
Eğitim	13	2	30,2%	4,7%	44
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	43	2	47,7%	2,3%	90
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4	0	50,0%	0,0%	8
Diğer hizmet faaliyetleri	6	15	16,7%	38,9%	39
Genel Toplam	**295**	**1.413**	**11,9%**	**57,1%**	**2.476**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Meslek gruplarına göre açık iş sayılarında Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar ilk sırada yer alırken bu meslek grubundaki açık iş sayılarının %85,7'si erkeklerden

oluşmaktadır. Açık işlerin kadın dağılımının %42,0 ile en fazla olduğu meslek grubu ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, açık iş dağılımının her iki cinsiyete eşit oranlarda dağılım gösterdiği meslek grubu ise Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Tablo 42. Açık işlerin meslek grubuna ve cinsiyete göre dağılımı

AÇIK İŞLERİN MESLEK GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI					
	Açık iş Sayıları				
Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Kadın Oranı	Erkek Oranı	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	54	25	42,0%	19,6%	128
Hizmet Ve Satış Elemanları	57	199	12,6%	43,7%	455
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	36	183	11,3%	56,9%	321
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları			0,0%	0,0%	2
Profesyonel Meslek Mensupları	46	47	22,0%	22,6%	209
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	43	549	6,8%	85,7%	640
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	23	134	9,8%	56,6%	236
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	36	274	7,5%	57,5%	477
Yöneticiler		2	0,0%	33,3%	6
Genel Toplam	**295**	**1.413**	**11,9%**	**57,1%**	**2.476**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Mesleklere göre açık iş dağılımlarında en fazla açık işin olduğu meslek Beden İşçisi (Genel)'dir. Bu meslekte açık işlerin erkek oranı %72,0'iken, kadın oranı sadece %2,9'dur. Açık işlerin tamamının erkek olduğu meslekler ise Gaz Altı Kaynakçısı, Elektrikçi (Genel), Şoför-Yük Taşıma ve Kaynakçı (Oksijen-Elektrik)'dir. Açık işlerin kadınlarda oranı en fazla olan meslekler ise %64,4 Hemşire, %51,0 Ön Muhasebeci ve %42,4 Temizlik Görevlisi'dir. Açık işlerin tamamının cinsiyetinin Farketmez olduğu meslek ise Makineci (Dikiş)'tir.

Tablo 43. Açık işlerin mesleklere ve cinsiyete göre dağılımı

AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI						
Meslekler	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın Oranı	Erkek Oranı	Farketmez Oranı
Beden İşçisi (Genel)	5	127	44	2,9%	72,0%	25,0%
Satış Danışmanı	20	35	72	15,4%	27,7%	56,9%
Garson (Servis Elemanı)	4	29	47	5,2%	36,3%	58,5%
Gaz Altı Kaynakçısı	0	76	0	0,0%	100,0%	0,0%
Elektrikçi (Genel)	0	75	0	0,0%	100,0%	0,0%
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	3	0	69	4,3%	0,0%	95,7%
Şoför-Yük Taşıma	0	60	0	0,0%	100,0%	0,0%
Ön Muhasebeci	28	8	19	51,0%	15,2%	33,7%
Güvenlik Görevlisi	0	47	8	0,0%	86,0%	14,0%
Pazarlamacı	4	29	8	9,9%	70,3%	19,8%

Makineci (Dikiş)	0	0	41	0,0%	0,0%	100,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	0	41	0	0,0%	100,0%	0,0%
Komi (Garson Yardımcısı)	1	25	13	2,6%	63,2%	34,2%
Hemşire	25	0	14	64,8%	0,0%	35,2%
Temizlik Görevlisi	16	12	10	42,4%	31,5%	26,2%
Diğer Meslekler	189	847	422	13,0%	58,1%	28,9%
Genel Toplam	**295**	**1.413**	**767**	**11,9%**	**57,1%**	**31,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Kreş imkânı olan işyerlerinin açık iş dağılımına bakıldığında toplam 6 işyerinin yarısının cinsiyet tercihi erkek olurken diğer yarısı ise cinsiyet tercihini fark etmez olarak belirtmiştir.

Tablo 44. Kreş imkanı olan işyerlerinin açık işlerinin cinsiyet dağılımı

KREŞ İMKANI OLAN İŞYERLERİN AÇIK İŞLERİNİN CİNSİYET DAĞILIMI				
	Açık iş için cinsiyet tercihi			
İşyeri sayısı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Kreş imkânı olan işyeri sayısı	0	3	3	6
Açık işi olan işyeri sayısı	295	1.413	767	2.476
Kreş imkânı olan işyeri sayısı	0,0%	50,8%	49,2%	100,0%
Açık işi olan işyeri sayısı	11,9%	57,1%	31,0%	100,0%

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Yine Kreş ve Servis imkânı olan işyerlerin açık iş dağılımlarına bakıldığında toplam 6 işyerinin yarısının cinsiyet tercihi erkek olurken diğer yarısı ise cinsiyet tercihini Fark etmez olarak belirtmiştir. Adana ilinde açık iş dağılımında ise bu oran erkekler için %57,1, kadınlar için %11,9, cinsiyet tercihi Fark etmez diyenlerde bu oran %31,0'dır.

Tablo 45. Servis ve açık iş olan işyerlerinin açık iş dağılımı

SERVİS VE AÇIK İŞ OLAN İŞYERLERİNİN AÇIK İŞ DAĞILIMI				
Cinsiyet	Kreş ve Servis İmkanı Olan İşyerlerinin Açık İş Sayısı	Adana Açık İş Sayısı	Kreş ve Servis İmkanı Olan İşyerlerinin Dağılımı	Adana Açık İş Dağılımı
Kadın	0	295	0,0%	11,9%
Erkek	3	1.413	50,8%	57,1%
Farketmez	3	767	49,2%	31,0%
Genel Toplam	**6**	**2.476**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Açık iş oranlarının cinsiyet durumlarına göre bakıldığında kadınlarda toplam 26.302 kişi çalışırken bu işyerlerinden alınan açık iş sayısı 295 olup açık iş oranı ise %1,1'dir. Erkeklerde toplam 107.756 kişi çalışırken toplam alınan açık iş sayısı 1.413 olup açık iş oranı ise %1,3'tür. Genel toplamda ise alınan açık iş sayısı 2.476 kişi ve açık iş oranı ise %1,8'dir.

Tablo 46. Cinsiyete göre açık iş oranı

CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞ ORANI			
Cinsiyet	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Toplam Çalışan Sayısı**	**Açık İş Oranı**
Kadın	295	26.302	1,1%
Erkek	1.413	107.756	1,3%
Genel Toplam	**2.476**	**134.058**	**1,8%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

2.4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Anket kapsamındaki işletmelere 2014 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. İşyerlerinin işgücü piyasasında bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. Bu mesleklerin, meslek gruplarına ve sektörlere göre dağılımı ve teminde güçlük çekilme nedenlerine değinen bir bölüm oluşturulacaktır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde açık iş dağılımında olduğu gibi Adana ve Türkiye'de üç sektörün ön plana çıktığını görmekteyiz. Bu sektörlerin dağılımına bakıldığında Adana'da %32,6 ile Türkiye'de %39,4 ile İmalat sektörü ilk sırada yer alırken, yine Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü hem Adana %20,7 hem de Türkiye'de %17,3 ikinci sırada, üçüncü sırada ise Adana ve Türkiye'de İnşaat sektörü yer almıştır.

Tablo 47. Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımı, İl-Türkiye karşılaştırması

Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı				
İl-Türkiye Karşılaştırması	Adana		Türkiye	
Sektör	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Oran	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	24	0,6%	3.295	1,2%
İmalat	1.333	32,6%	111.361	39,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%	384	0,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4	0,1%	377	0,1%
İnşaat	606	14,8%	34.347	12,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	846	20,7%	48.979	17,3%
Ulaştırma ve depolama	140	3,4%	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	188	4,6%	21.918	7,8%
Bilgi ve iletişim	133	3,3%	3.631	1,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	33	0,8%	1.305	0,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	32	0,8%	1.452	0,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	132	3,2%	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	299	7,3%	18.839	6,7%
Eğitim	98	2,4%	4.027	1,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	185	4,5%	7.960	2,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	7	0,2%	833	0,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	32	0,8%	5.408	1,9%
Genel Toplam	**4.092**	**100,0%**	**282.704**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014-1. Dönem

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımı incelendiğinde 2014 yılında 2013 yılına göre sektörlerin temininde güçlük çekilen eleman sayılarında genelde bir düşüş yaşanmasına rağmen sadece Bilgi ve İletişim sektörü 2013 yılında 18 (%0,3) kişilik olan temininde güçlük çekilen eleman sayısının 2014 yılında 133 (%3,3) kişiye ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü 2013 yılında 210 (%4,0) kişilik temininde güçlük çekilen eleman sayısının 2014 yılında 299 (%7,3) kişiye çıkarak 2014 yılında 2013 yılına göre temininde güçlük çekilen elemanlarda ciddi artış göstermiştir.

Tablo 48. Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımı, Adana 2013-2014 karşılaştırması

Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı				
Adana Geçen Yıl İle Karşılaştırma	2013		2014	
Sektör	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Oran	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	47	0,9%	24	0,6%
İmalat	1.785	33,9%	1.333	32,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6	0,1%	0	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	9	0,2%	4	0,1%
İnşaat	799	15,1%	606	14,8%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.186	22,5%	846	20,7%
Ulaştırma ve depolama	233	4,4%	140	3,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	253	4,8%	188	4,6%
Bilgi ve iletişim	18	0,3%	133	3,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	24	0,5%	33	0,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	48	0,9%	32	0,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	187	3,6%	132	3,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	210	4,0%	299	7,3%
Eğitim	108	2,0%	98	2,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	291	5,5%	185	4,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	20	0,4%	7	0,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	48	0,9%	32	0,8%
Genel Toplam	**5.272**	**100,0%**	**4.092**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA 2013-1. Dönem, 2014-1. Dönem

Temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde, meslek gruplarının temininde güçlük çekilen kişi sayısında ilk sırada 1.277 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde çalışanlar ikinci sırada 832 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar üçüncü sırayı ise 535 kişi ile Hizmet ve Satış Elemanları almaktadır. Sanatkârlarla İlgili İşlerde çalışanlar temininde güçlük çekilen mesleklerin %31'ni, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar %20'sini, Hizmet ve Satış Elemanları %13'ünü oluşturmaktadır. Temininde güçlük çekilen mesleklerdeki açık işlerin %26'sını Sanatkârlarla İlgili İşlerde çalışanlar %19'unu Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve %18'ini Hizmet ve Satış elemanları oluşturmaktadır.

Tablo 49. TGÇM Elemanların açık iş ve meslek gruplarına göre dağılımı

TGÇM Elemanların Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılımı				
Meslek Grupları	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**Meslek Grubu İçerisindeki Oransal Dağılım**	**Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerdeki Toplam Açık İş Sayısı**	**Meslek Grubu İçerisindeki Oransal Dağılım**
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	218	5%	128	5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	535	13%	455	18%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	361	9%	321	13%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	7	0%	2	0%
Profesyonel Meslek Mensupları	475	12%	209	8%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.277	31%	640	26%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	384	9%	236	10%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	832	20%	477	19%
Yöneticiler	3	0%	6	0%
Genel Toplam	**4.092**	**100%**	**2.476**	**100%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilen meslek belirten işverenlerin sektörel dağılımı incelendiğinde, Adana'da işverenlerin %33,5'i temininde güçlük çektikleri meslek olduğunu belirmiş olup İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe işverenlerin %55,8'i Bilgi ve İletişim sektöründe işverenlerin %48,3'ü İmalat sektöründe işverenlerin %43,4'ü temininde güçlük çektikleri meslekler olduğunu belirtmektedir. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe bulanan 6 işverenin hiçbirinde temininde güçlük çektiği meslek olmayıp Madencilik ve Taş ocağında bulunan 39 işverenden sadece 4 tane işveren temininde güçlük çektiği meslek olduğunu belirtmiştir.

Tablo 50. Sektörlere göre toplam işveren TGÇM işveren sayısı ve oranı

SEKTÖRLERE GÖRE TOPLAM İŞVEREN TGÇM İŞVEREN SAYISI ve ORANI			
Adana			
Sektörler	İşveren Sayısı	Temininde Güçlük Çeken İşveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	39	4	11,1%
İmalat	841	365	43,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6	0	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	15	4	23,6%
İnşaat	797	186	23,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.038	379	36,5%
Ulaştırma ve depolama	255	51	20,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	187	78	41,7%
Bilgi ve iletişim	30	15	48,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	39	13	33,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	26	10	38,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	154	53	34,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	191	42	21,8%
Eğitim	130	37	28,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	125	70	55,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	21	5	23,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	66	15	22,6%
Genel Toplam	**3.960**	**1.326**	**33,5%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilen kişi sayısının meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında temininde güçlük çekilen toplam eleman sayısının %31,2'sini Sanatkârlar ve İlgili İşlerde çalışan meslek gruplarının oluşturduğunu sonra sırayla % 20,3 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu, %13,1 ile Hizmet ve Satış Elemanları, %11,6 ile Profesyonel Meslek Mensupları olarak devam etmektedir. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri %0,2 ile Yöneticiler %0,1 Temininde güçlük çekilen kişi sayılarında oranları en düşük olan meslek gruplarıdır.

Tablo 51. Temininde güçlük çekilen kişi sayısının meslek gruplarına dağılımı

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN KİŞİ SAYISININ MESLEK GRUPLARINA DAĞILIMI		
Meslek Grupları	Eleman Sayısı	Oran
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	218	5,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	535	13,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	361	8,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	7	0,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	475	11,6%

Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.277	31,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	384	9,4%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	832	20,3%
Yöneticiler	3	0,1%
Genel Toplam	**4.092**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilen eleman sayılarının meslek gruplarındaki toplam çalışan sayıları oranlarına bakıldığında toplam çalışan sayılarının %57,4'ünü oluşturan üç meslek grubunda (Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar) temininde güçlük çekilen eleman sayıları toplamın %60,3'ünü oluşturmaktadır. Yani bu üç meslek grubunda çalışan sayıları oranından daha yüksek oranda eleman temin etmekte güçlük çekildiği sonucu ortaya çıkmıştır. Toplam çalışan sayıları oranında eleman temininde en düşük orana %0,1 ile Yöneticiler, en yüksek orana ise %5,1 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde çalışan meslek grubunun sahip olduğunu görmekteyiz.

Tablo 52. Meslek gruplarına göre TGÇM kişi sayısının toplam çalışan sayısına oranı

MESLEK GRUPLARINA GÖRE TGÇM ELEMAN SAYISININ TOPLAM ÇALIŞAN SAYISINA ORANI			
Meslek Grupları	**Toplam Çalışan Sayısı**	**Eleman Sayısı**	**Oran**
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	12.031	218	1,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	16.934	535	3,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	25.835	361	1,4%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	727	7	1,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	11.635	475	4,1%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	25.233	1.277	5,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	11.111	384	3,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	25.894	832	3,2%
Yöneticiler	4.657	3	0,1%
Genel Toplam	**134.058**	**4.092**	**3,1%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Eleman temininde güçlük çekilme dağılımları mesleklere göre incelendiğinde 2013 yılındaki tablonun 2014 yılında da benzer görünüm verdiğini görmekteyiz. 2013 yılında ilk sırayı alan iki mesleğin (Satış Danışmanı ve Gaz Altı Kaynakçısı) 2014 yılında da ilk sırayı aldığı, güçlük çekilme oranlarında Satış Danışmanı mesleğinde %1'lik azalışın, Gaz Altı Kaynakçısı mesleğinde ise %0,2'lik artışın olduğunu görmekteyiz. 2013 yılında üçüncü sırada yer alan Elektrikçi (Genel) mesleğinin yerini 2014 yılında Ambalajlama İşçisi (El İle)

mesleğinin aldığını, 2013 yılında sıralamada yer almayan bazı mesleklerin (Bobin-Katlama-Büküm-Makine Operatörü, Çağrı Merkezi Görevlisi, Satış Destek Elemanı (Mörş), Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Elemanı, Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)) 2014'te sıralamaya girdiğini görmekteyiz.

Tablo 53. Mesleklere göre eleman temininde güçlük çekme dağılımı

MESLEKLERE GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DAĞILIMI			
ADANA	2013	ADANA	2014
Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
Satış Danışmanı	4,2%	Satış Danışmanı	3,2%
Gaz Altı Kaynakçısı	2,7%	Gaz Altı Kaynakçısı	2,9%
Elektrikçi (Genel)	2,3%	Ambalajlama İşçisi (El İle)	2,7%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	2,3%	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	2,5%
Beden İşçisi (Genel)	2,0%	Garson (Servis Elemanı)	2,1%
Pazarlamacı	1,8%	Beden İşçisi (Genel)	2,0%
Güvenlik Görevlisi	1,5%	Pazarlamacı	1,9%
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	1,5%	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	1,8%
Makineci (Dikiş)	1,5%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,8%
Hemşire	1,5%	Şoför-Yük Taşıma	1,7%
Garson (Servis Elemanı)	1,4%	Elektrikçi (Genel)	1,6%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,4%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,6%
Şoför-Yük Taşıma	1,3%	Makineci (Dikiş)	1,5%
Temizlik Görevlisi	1,3%	Satış Destek Elemanı (Mörş)	1,5%
Aşçı	1,3%	Hemşire	1,2%
Muhasebeci	1,3%	Muhasebeci	1,1%
İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina	1,1%	El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	1,1%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	1,0%	Konaklama Ve Seyahat Hizmetleri Elemanı	1,0%
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	1,0%	Güvenlik Görevlisi	1,0%
Tır-Çekici Şoförü	1,0%	Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)	1,0%

Kaynak: Adana İPTA, 2013-1.Dönem ve 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilme durumlarının sektör ve işyeri büyüklülerine göre dağılımları incelendiğinde en fazla çalışılan üç sektör arasında İmalat sektörü gözümüze çarpmaktadır. Bu sektörde işyeri büyüklüğü ne olursa olsun temininde güçlük çekilen işveren oranları %43'ün üzerinde seyretmiştir. Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe ise 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinin temininde güçlük çekilen işveren oranları %50 iken 1-49 ile 50-249 çalışanlı işyerlerinde ise bu oran %36-%37 arasında kalmıştır. İnşaat sektöründe ise işyeri büyüklüğü ne olursa olsun bu oran %23'lerde seyretmektedir.

Tablo 54. İşyeri büyüklüklerine göre sektörlerde tüm işverenlerin TGÇM işverenlere oranı

İŞYERİ BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE SEKTÖRLERDE TÜM İŞVERENLERİN TGÇM İŞVERENLERE ORANI												
ADANA												
	1-49			50-249			250+			İşveren Sayısı Toplamı	TGCM İşveren Sayısı Toplamı	
Sektörler	İşveren Sayısı	TGCM işveren Sayısı	Oran	İşveren Sayısı	TGCM işveren Sayısı	Oran	İşveren Sayısı	TGCM işveren Sayısı	Oran	İşveren Sayısı	TGCM işveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	30	3	**11%**	5	1	**20,0%**	3		**0,0%**	39	4	**11,1%**
İmalat	682	291	**43%**	142	65	**45,7%**	17	9	**52,9%**	841	365	**43,4%**
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	0	**0%**	1		**0,0%**	1		**0,0%**	6		**0,0%**
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	11	4	**33%**	3		**0,0%**	1		**0,0%**	15	4	**23,6%**
İnşaat	699	164	**23%**	86	19	**21,8%**	13	3	**24,4%**	797	186	**23,3%**
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	944	343	**36%**	88	33	**37,5%**	6	3	**50,0%**	1038	379	**36,5%**
Ulaştırma ve depolama	222	46	**21%**	28	4	**14,3%**	4	1	**25,4%**	255	51	**20,1%**
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	170	73	**43%**	16	5	**33,4%**	1		**0,0%**	187	78	**41,7%**
Bilgi ve iletişim	25	12	**50%**	4	1	**25,5%**	1	1	**100,0%**	30	15	**48,3%**
Finans ve sigorta faaliyetleri	37	11	**30%**	2	2	**100,0%**	0	0	**0,0%**	39	13	**33,3%**
Gayrimenkul faaliyetleri	22	9	**41%**	3	0	**0,0%**	1	1	**100,0%**	26	10	**38,5%**
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	149	53	**36%**	5	0	**0,0%**			**0,0%**	154	53	**34,7%**
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	140	26	**19%**	46	13	**28,4%**	6	2	**40,0%**	191	42	**21,8%**
Eğitim	116	34	**29%**	10	1	**10,0%**	4	2	**50,0%**	130	37	**28,6%**
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	104	59	**57%**	17	9	**56,1%**	4	1	**25,0%**	125	70	**55,8%**
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	18	5	**28%**	3	0	**0,0%**	0	0	**0,0%**	21	5	**23,8%**
Diğer hizmet faaliyetleri	56	14	**25%**	9	1	**10,7%**	1		**0,0%**	66	15	**22,6%**
Genel Toplam	**3.428**	**1148**	**33%**	**468**	**154**	**32,9%**	**64**	**24**	**37,3%**	**3.960**	**1326**	**33,5%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilen meslek gruplarının işverenler tarafından karşılanma durumu incelendiğinde en fazla güçlük çekilen Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar meslek grubunda toplam 282 işverenin 168'i karşılarken, 98'i karşılanamamıştır, 116 ise kısmen karşılamaktadır.

Tablo 55. Meslek gruplarında TGÇM işverenlerin karşılanma durumu

MESLEK GRUPLARINDA TGÇM İŞVERENLERİN KARŞILANMA DURUMU				
ADANA				
	TGCM işveren Sayısı			
	Evet	Hayır	Kısmen	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	32	20	15	66
Hizmet Ve Satış Elemanları	84	54	49	186
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	32	16	28	76
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	3	1	1	5
Profesyonel Meslek Mensupları	87	72	59	218
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	168	98	116	382
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	74	57	47	178
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	110	35	68	212
Yöneticiler	2	0	1	3
Genel Toplam	**591**	**352**	**384**	**1326**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine baktığımızda genelde Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Olmama nedenleri ön plana çıkmaktadır. Ambalajlama İşçisi (El İle) mesleğinde ise durum tam tersi Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Olmama nedenlerinin hiç belirtilmediği Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması, Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi ve Önerilen Ücretin Az Bulunması %100 oranında cevaplanmıştır. Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi ve Önerilen Ücretin Az Bulunması nedenlerinin düşük oranlarda seyrettiği gözlemlenmektedir. Bu da işverenin temininde güçlük çekme nedenlerinde özeleştiri yapmadığını göstermektedir.

Tablo 56. TGÇM Nedenlerinin meslek içindeki dağılımı

TGÇM NEDENLERİNİN MESLEKLER İÇİNDEKİ DAĞILIM								
Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu
Satış Danışmanı	15,7%	82,6%	63,7%	19,0%	22,8%	3,9%	7,1%	13,5%
Gaz Altı Kaynakçısı	20,2%	84,6%	71,0%	28,3%	12,5%	3,5%	3,6%	3,5%
Ambalajlama İşçisi (El İle)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	50,0%	75,0%	89,0%	1,0%	23,1%	13,0%	10,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	26,5%	78,3%	75,9%	15,7%	25,3%	16,8%	1,2%	3,6%
Beden İşçisi (Genel)	48,8%	22,5%	20,2%	59,9%	23,8%	59,7%	28,8%	28,5%
Pazarlamacı	18,6%	57,6%	72,0%	9,4%	34,6%	0,0%	0,0%	2,6%
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	4,1%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	84,5%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	20,2%	84,3%	71,7%	3,0%	45,8%	10,0%	4,6%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	13,4%	84,9%	64,1%	31,9%	19,5%	7,7%	0,0%	5,9%
Elektrikçi (Genel)	26,7%	87,3%	87,6%	4,8%	31,1%	1,6%	3,1%	1,6%
Çağrı Merkezi Görevlisi	23,7%	84,2%	84,2%	100,0%	84,2%	76,3%	7,9%	7,9%
Makineci (Dikiş)	38,3%	91,7%	83,3%	15,0%	10,0%	0,0%	5,0%	0,0%
Satış Destek Elemanı (Mörş)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hemşire	85,1%	44,7%	23,4%	6,4%	14,9%	0,0%	0,0%	0,0%
Muhasebeci	26,6%	84,4%	70,9%	11,0%	28,8%	0,0%	6,6%	15,4%
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	35,5%	64,5%	90,8%	34,5%	23,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Konaklama Ve Seyahat Hizmetleri Elemanı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Güvenlik Görevlisi	12,1%	38,8%	26,7%	45,3%	74,6%	13,3%	74,7%	40,0%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	44,8%	94,7%	76,3%	15,8%	23,7%	10,5%	7,9%	10,5%
Genel Toplam	**38,4%**	**76,7%**	**68,1%**	**21,6%**	**25,5%**	**9,5%**	**6,5%**	**5,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilme nedenlerinin dağılımına baktığımızda %77 ile ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması gelmekte ikinci sırada %68 ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunmaması üçüncü sırada ise %38 ile Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması bulunmaktadır. Burada yine dikkat çeken bir ayrıntı işveren temininde güçlük çekme nedenlerinde çalışandan kaynaklanan nedenleri belirtmekte iken

işveren tarafından kaynaklanan nedenleri (Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi, Önerilen Ücretin Az Bulunması, Vardiyalı Çalışma Olması, İşyerine Ulaşım Zorluğu, Çalışma Süresinin Uzunluğu) ise belirtmemektedir.

Tablo 57. TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı

TGÇM İŞYERLERİNDE TGÇ NEDENİ DAĞILIMI		
TGÇ Nedenleri	**TGCM İşveren Sayısı**	**Oran**
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	1.570	38%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	3.137	77%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	2.787	68%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	883	22%
Önerilen ücretin az bulunması	1.042	25%
Vardiyalı çalışma olması	388	9%
İşyerine ulaşım zorluğu	268	7%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	206	5%
Genel Toplam	**4.092**	**100%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilme nedenlerinin tümünde Adana ve Türkiye oranları çok yakın değerlerde seyretmektedir.

Tablo 58. TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı, Adana – Türkiye karşılaştırması

TGÇ NEDENLERİ ORANSAL DAĞILIMI, ADANA – TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI				
TGÇ Nedenleri	**Türkiye Kişi Sayısı**	**Oran**	**Adana Kişi Sayısı**	**Oran**
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	123.119	43,6%	1.570	38,4%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	201.379	71,2%	3.137	76,7%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	168.293	59,5%	2.787	68,1%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	56.287	19,9%	883	21,6%
Önerilen ücretin az bulunması	61.229	21,7%	1.042	25,5%
Vardiyalı çalışma olması	27.417	9,7%	388	9,5%
İşyerine ulaşım zorluğu	20.068	7,1%	268	6,5%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	16.883	6,0%	206	5,0%
Genel Toplam	**282.704**	**100,0%**	**4.092**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerinde Adana'da ve Türkiye'de ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması son sırada ise Çalışma Sürelerinin Uzunluğu gelmektedir. Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerinde tümünde Adana ve Türkiye oranların çok yakın olduğu dikkat çekmektedir.

Grafik 18. Temininde güçlük çekilen meslekler

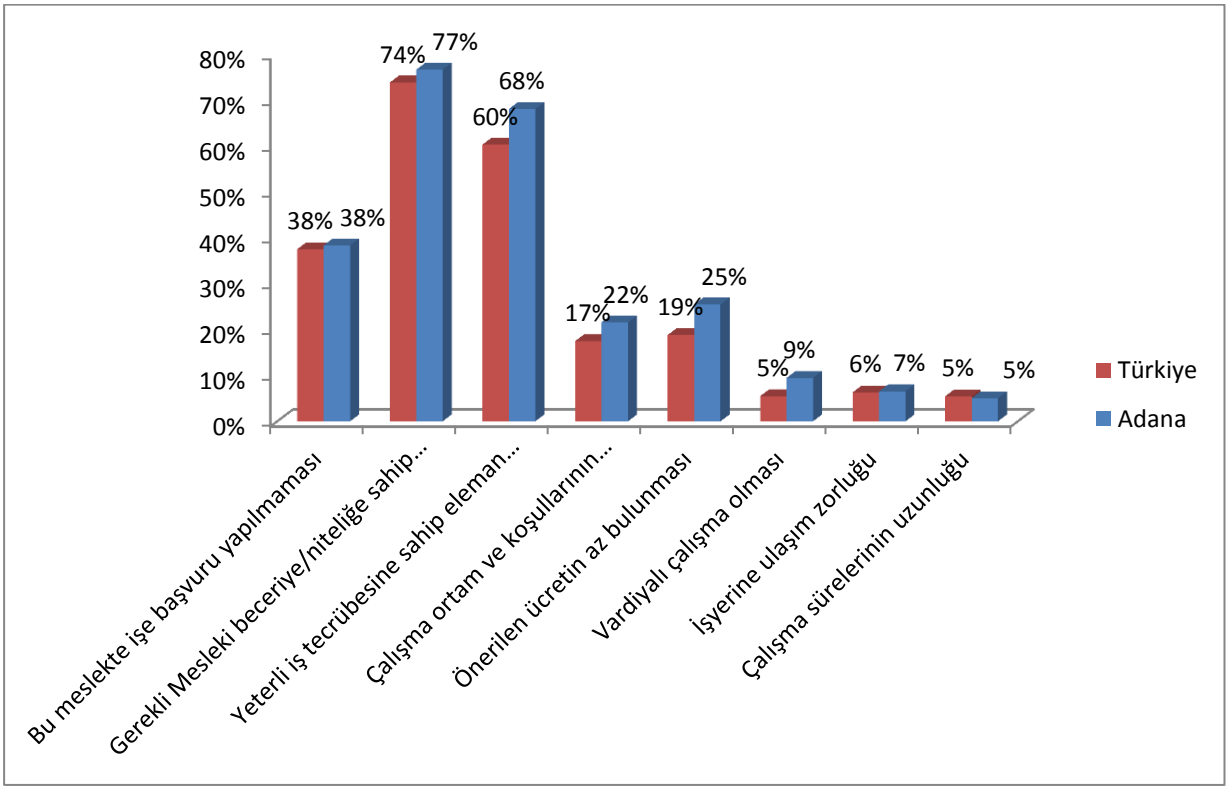

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Sektörlere göre net istihdam beklentisi incelendiğinde en fazla net istihdam değişimi beklenen ilk üç sektör İnşaat, İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerinin Onarımı şeklindedir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe 27 kişilik bir azalış beklenmekte ve Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektöründe herhangi değişim beklenmemektedir. Bilgi ve İletişim Sektöründe beklenen 232 kişilik artış %20,5 kişilik net istihdam değişim oranına karşılık gelmektedir. Net değişim oranlarına bakarak en fazla büyümenin %20,5 ile Bilgi ve İletişim, %8,7 ile İnşaat ve %5,7 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde beklendiğini söyleyebiliriz. Küçülme beklenen tek sektörün ise %1 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü olduğu karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 59. Sektörlere göre net istihdam beklentisi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	-27	2.835	-1,0%
İmalat	1.787	39.828	4,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	689	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	35	927	3,8%
İnşaat	1.793	20.700	8,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.270	28.328	4,5%
Ulaştırma ve depolama	121	7.973	1,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	202	4.644	4,3%
Bilgi ve iletişim	232	1.132	20,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	27	655	4,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	54	1.187	4,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	134	2.547	5,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	560	9.867	5,7%
Eğitim	98	4.546	2,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	155	5.406	2,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	8	703	1,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	2.091	0,1%
Genel Toplam	**6.452**	**134.058**	**4,8%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Meslek gruplarına göre net istihdam beklentisi incelendiğinde en fazla net istihdam değişimi beklenen ilk üç meslek grubu Sanatkârlar ve İlgili işlerde çalışanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Tesis ve Makina Operatörleri ve Montajcılar şeklindedir. Net değişim oranlarına bakarak en fazla büyümenin %7,8 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde

Çalışanlar, %5,9 ile Hizmet ve Satış Elemanları, %4,8 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek gruplarında beklendiğini söyleyebiliriz.

Tablo 60. Meslek gruplarına göre net istihdam beklentisi

Meslek Grupları	Net Sayısal Artış	Net Sayısal Azalış	Net Değişim	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	366	26	340	12.031	2,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.168	170	998	16.934	5,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.899	667	1.232	25.835	4,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	16	6	9	727	1,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	441	61	380	11.635	3,3%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2.342	370	1.973	25.233	7,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	477	111	365	11.111	3,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.455	317	1.138	25.894	4,4%
Yöneticiler	23	7	16	4.657	0,3%
Genel Toplam	**8.187**	**1.735**	**6.452**	**134.058**	**4,8%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Alçı Sıva Uygulayıcısı, Seyahat Servis Elemanı ve Yapı Yalıtıcısı en fazla net istihdam artışı, Beden işçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi, Satış Danışmanı net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak karşımıza çıkmaktadır. Net istihdam artış beklenen ilk üç meslekten ikisinin İnşaat sektöründe olması, büyüme beklenen sektörlerde İnşaat sektörünün %9'a yakın bir değerle ikinci sırada olmasını desteklemektedir.

Tablo 61. Net istihdam artışı ve azalışı beklenen ilk on meslek, Adana 2014

NET İSTİHDAM AZALIŞI OLAN MESLEKLER	NET İSTİHDAM ARTIŞI OLAN MESLEKLER
Beden İşçisi (Genel)	Alçı Sıva Uygulayıcısı
Güvenlik Görevlisi	Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)
Satış Danışmanı	Yapı Yalıtımcısı
Beden İşçisi (İnşaat)	Diş Protez Teknisyeni
Temizlik Görevlisi	Seramik İmal İşçisi
Elektrikçi (Genel)	Şoför (Yolcu Taşıma)
Gaz Altı Kaynakçısı	Paketleme İşçisi (El İle)
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Harita Teknikeri
Sıvacı	Otomotiv Boya İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	İş Makineleri Yağcısı

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Adana'da Net İstihdam Değişim Oranı %4,8 iken Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı %6,7 olarak görülmektedir. Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinde Net İstihdam Değişim Oranı, Bilgi ve İletişim sektöründe %285,7 ve Ulaştırma ve Depolama sektöründe ise %-5,1 değerleri dikkat çekmektedir. Sektörler itibariyle net değişim payı en yüksek %21,4 değeri ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe görülmektedir. Net değişim payı %19,1 ile İnşaat sektörü ikinci sırada iken %17,8 ile İmalat sektörü üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 62. Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı ve Payı

	MEVSİMLİK PERSONEL ÇALIŞTIRAN İŞYERİLERİNİN		ADANA'DAKİ TOPLAM İŞYERLERİNİN	
Sektörler	**Net İstihdam Değişim Oranı**	**Sektörler İtibariyle Net Değişim Payı**	**Net İstihdam Değişim Oranı**	**Sektörler İtibariyle Net Değişim Payı**
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	1,3%	-1,0%	-0,4%
İmalat	6,0%	17,8%	4,5%	27,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	4,1%	3,8%	0,5%
İnşaat	9,4%	19,1%	8,7%	27,8%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	7,1%	21,4%	4,5%	19,7%
Ulaştırma ve depolama	-5,1%	8,4%	1,5%	1,9%

Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1,3%	2,6%	4,3%	3,1%
Bilgi ve iletişim	285,7%	0,1%	20,5%	3,6%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	4,1%	0,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	5,3%	4,5%	0,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	38,9%	0,9%	5,3%	2,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	30,3%	6,8%	5,7%	8,7%
Eğitim	0,0%	7,8%	2,2%	1,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	2,9%	2,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	2,8%	1,1%	0,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	1,6%	0,1%	0,0%
Genel Toplam	**6,7%**	**100,0%**	**4,8%**	**100,0%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

Part Time çalışan durumuna göre net istihdam değişimlerine bakıldığında part time çalışanı olmayan işyerlerinin beklenen büyümenin part time çalışanı olanlara göre daha yüksek olduğu gözlemlenmektedir. 1-9 çalışanlı işyerlerinde beklenen büyümenin 10 ve üzeri işyerlerine göre çok daha yüksek olduğu dikkat çekmekte ve işyeri çalışan sayısı arttıkça beklenen büyümenin azaldığı görülmektedir. Part time çalışanı olan 50-249 çalışanlı işyerlerinde %1,4'lük bir küçülme görülmektedir.

Tablo 63. Part Time Çalıştıran İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı

İşyeri Büyüklüğü	Part Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı	Part Time Çalışanı Olmayan İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı	Toplam İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı
1-9	32,0%	31,5%	31,6%
10-49	5,8%	6,1%	6,1%
50-249	-1,4%	2,6%	1,9%
250+	1,9%	2,6%	2,4%
Genel Toplam	**2,0%**	**5,4%**	**4,8%**

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

İşyerlerinin net değişim beklentileri incelendiğinde Adana'da işyerlerini %22,9'u net artış, %4,6'sı ise net azalış beklemektedir.

Grafik 19. İşyerlerinin net istihdam değişim beklentileri

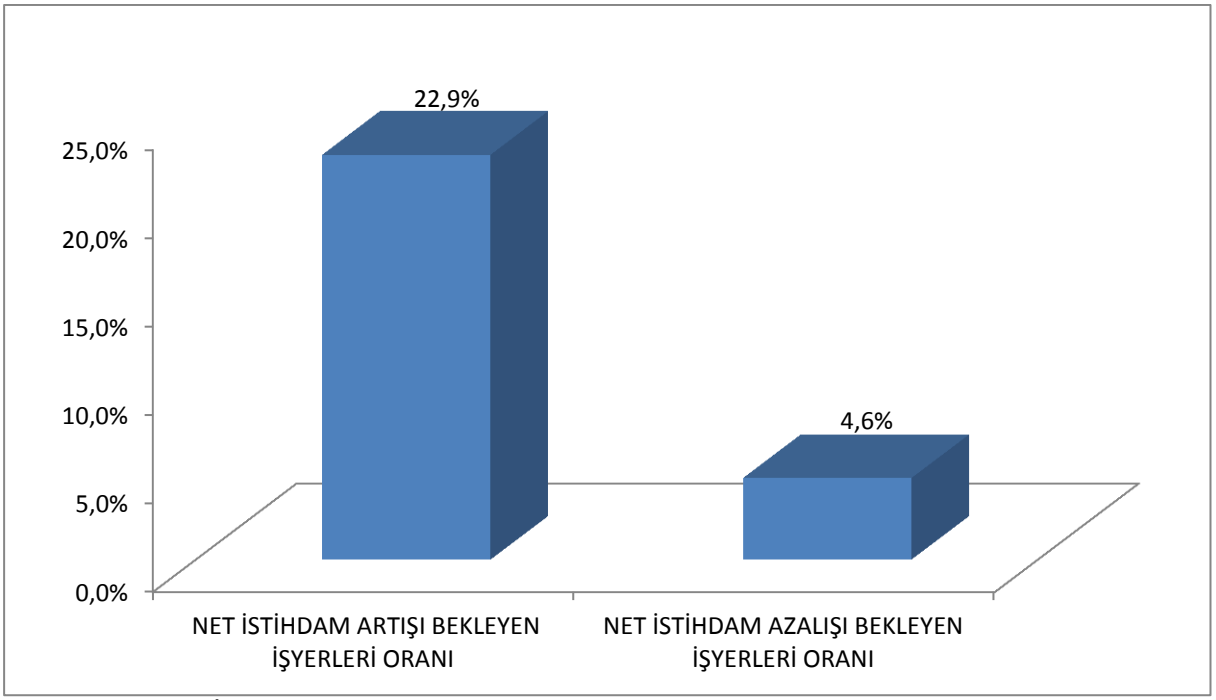

Kaynak: Adana İPTA, 2014-1.Dönem

SONUÇ

Adana İşgücü Piyasası Analizi Raporunun, 2014 yılında Adana ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırması çerçevesinde öne çıkan amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengenin sağlanmasına yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması, Adana ilinde istihdamı arttırma ve işsizlik artışının önlenmesi sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Ancak bu rapor çerçevesinde veri düzenleme ve değerlendirme anlamında yaşanan bazı sıkıntılar vardır. Bu sıkıntıların büyük çoğunluğu, özellikle işgücü piyasasına arz yönünde kullanılabilecek bazı veriler olan ekonomik veriler, nüfus göstergeleri ve eğitim göstergelerine temininde yaşanan güçlüklerdir. Yine de bu raporun sonuçlarına sıkıntılar göz önünde tutularak bakıldığında mevcut veriler ışığında bir takım değerlendirmeler ve öneriler yapmak mümkün olmaktadır.

Bu raporda sunulan veri ve analizin değerlendirmesi sorun alanlarının ve ihtiyaçların belirlenmesi ve işgücü gelişimi açısından hedef kitlenin tespiti olarak ele alınabilir. Aşağıda yapılan değerlendirme bu üç grubu birbiriyle ilişkili bir şekilde sunmaktadır.

Adana ili için İşgücüne Katılım Oranı ve İstihdam Oranı yüksek değerlerde seyretmesine ve Türkiye değerlerine yakın olmasına rağmen İşsizlik oranın Türkiye değerlerinden yüksek çıkmaktadır. Bu durum kayıt dışılığın fazla olması ve Adana özelinde tarım sektörünün ağırlığından ve tarım sektöründe ücretsiz aile işçiliğinin yoğunluğundan kaynaklanmaktadır. 2013 ve 2014 yılında en fazla kayıtlı işsizin, açık işin ve işe yerleştirmelerin ikinci sıradaki mesleğe oranla çok büyük bir farkla Beden İşçisi (Genel) mesleğinin birinci sırada gelmesi son yıllarda özellikle Tarım sektöründen Hizmet ve Sanayi sektörüne geçişlerden kaynaklanmaktadır. Hizmet ve Sanayi sektöründe vasıflı olmayan köyden kente akan işgücü arzının genelde Beden İşçisi (Genel) olarak kayıt yapmakta ve bu meslekte iş aramamaktadır. Bu sonuç işgücü yetiştirme kurslarının önemini arttırmaktadır. 2014 yılının ilk sekiz ayında açılan kursların %88'i işbaşı eğitim programı ve toplam kurslara katılımcıların %45'inin işbaşı eğitim programından faydalandırılarak işbaşı eğitim programını aktif bir şekilde çalıştırarak Adana'da bu soruna çözüm olmaya çalışılmıştır. Kursların cinsiyet dağılımına baktığımızda Türkiye genelinde kurslardan faydalananların kadın ağırlıklı Adana'da ise erkek ağırlıklı olduğu görülmektedir. Kadınların işgücüne katılım oranı Türkiye genelinden daha düşüktür bu durumda kadınların işgücü yetiştirme kurslarından ve işbaşı eğitim programından daha fazla faydalanmasını sağlayacak politikalar geliştirilmeli ve kadınlar daha fazla işgücüne dahil edilmelidir. Son bir yıl içerisinde kurs dışında çalışanlarına eğitim düzenleyen işyerlerinin Türkiye geneli oranı %65 iken bu oran Adana'da %70 civarında olmasına rağmen iş kazalarının en aza indirgenmesi, çalışanların bilinçlenmesi ve

istenmeyen olumsuz durumların önlemesi açısından bu oranın daha da yükseklere çıkarılmaya çalışılmalıdır.

İşgücü piyasasını daha iyi analiz etmek daha sağlıklı sonuçlar elde etmek amacıyla 2014 yılı işgücü piyasa araştırmasında önceki yıllara göre işyeri verileri ve mevcut istihdam istatistikleri daha ayrıntılı ele alınmıştır.

Adana piyasası Toptan ve perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerinin Onarımı, İmalat ve İnşaat sektöründe yoğunlaşmaktadır. Adana'da işyerlerinin yaşlarının analizinde genç işyerlerinin yoğunlukta olduğu işyerlerinin sayısının yaşlarıyla ters orantılı olduğu dikkat çekmektedir. Adana'daki işyerlerinin yarısından fazlasının İŞKUR hizmetlerinden faydalanmakta ve işyerlerinin %48,1 İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmaktadır. İŞKUR'dan en fazla faydalanan işyerlerinin 10-49 çalışanlı işyerleridir. En az faydalanan işyerlerinin ise 250 ve üzeri çalışanlı işyerleridir. Bunun nedeni İŞKUR teşviklerinin büyük kurumsal firmalara cazip gelmemesidir. İŞKUR hizmetlerinden en fazla faydalanan sektörlerin piyasada en fazla ağırlığı olan Toptan ve perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerinin Onarımı, İmalat ve İnşaat sektörleridir. Beklenildiği gibi yabancı ortaklığı olan firmalar 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinde en fazla görülmektedir. İşyeri çalışan sayısı azaldıkça yabancı ortaklığı olan işyeri sayıda azalmaktadır. 1-9 çalışanlı işyerlerinde yabancı ortaklığı olan işyeri oranı %1 civarındadır. Yabancı ortaklığı olan firmaların bir işyerinde ortalama çalışan sayısı yabancı ortaklığı olmayan firmaların iki katından fazladır. Bir önceki sonuca paralel olarak işyeri çalışan sayısı artıkça nasıl yabancı ortaklığı olan firma sayısı artıyorsa ihracat yapma oranı da artıyor. İhracat yapan firmaları yarısından fazlasının imalat sektöründe olması Adana özelinde önemli bir veri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum Adana İmalat sanayisinin dış pazara sahip olduğunu göstermektedir. İşyeri çalışan sayısı artıkça İŞKUR'dan faydalanma azalmasına rağmen devletin verdiği teşviklerden faydalanma oranı ise artmaktadır. Part time çalışma şeklinin ülkemizde olduğu gibi Adana'da da son yıllarda artış göstermekte çalışan sayısı artıkça part time çalışmada artmakta ve 250 ve üzeri çalışanlı işyerlerinde bu oran %30'lara kadar çıkmaktadır. En fazla part time çalıştıran sektörler adana piyasasını temelini oluşturan Toptan ve perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerinin Onarımı, İmalat sektörlerinde çalışmaktadır. İşyeri çalışan sayısına göre mevsimlik işçi çalıştırmakta bir dalgalanma görülmekte mevsimlik işçiyi en fazla 250 ve üzeri çalışanlı işyerleri çalıştırmakta ve Adana'da işyerlerinin %7,3'ünde mevsimlik işçi çalışmaktadır.

İşgücü piyasa araştırmasının en önemli sonuçlarından biri de mevcut istihdam yani çalışan verileri ile ilgili en güncel, güvenilir istatistiklere ve bilgilere ulaşmaktır. Adana'daki mevcut çalışanların %66,3'ü yine Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerinin Onarımı, İmalat ve İnşaat sektörlerinde yoğunlaşmakta ve bu çalışanların %39,6'sı 10-49 çalışanlı işyerlerinde çalışmaktadır. Adana'da araştırma kapsamındaki (Araştırma 10+ istihdamlı işyerlerinde yapılmıştır.) bir işyerinde ortama 34 kişi çalışmakta iken en yüksek ortalamaya 115 kişi ile Elektrik, Gaz, Buhar, ve İklimlendirme üretimi sektöründe görülmektedir. Çalışan sayısının çok fazla olduğu Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerinin Onarımı, İmalat ve İnşaat sektörlerinde bir işyerinde çalışan sayısı ortalamasının çok fazla olmadığı dikkat çekmektedir. Bunun sebebi de

bu işyerlerinin sayısının çok fazla olması ve genellikle 10-49 çalışanlı işyerlerinden oluşmasıdır. Elektrik, Gaz, Buhar, ve İklimlendirme üretimi ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerinde işyeri sayısı az ve bir işyerinde çalışan sayısı fazla olduğundan dolayı bir işyerinde ortalama çalışan sayısı en fazla çıkan iki sektördür.

Adana'daki mevcut istihdamın %80'i Erkeklerden %20'si Kadınlardan oluşmaktadır. Kadınların oransal olarak en fazla çalıştığı sektör İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetlerinde, meslek grubu ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlarda bulunmaktadır. Adana'da erkekler Beden İşçisi, Şoför Yük Taşıma ve Temizlik görevlisi mesleklerinde, kadınlar Temizlik Görevlisi, Satış Danışmanı mesleklerinde yoğunlaşmaktadır. Bu sonuçta cinsiyet farkının mesleklere yansımasını rahatlıkla görmekteyiz.

İşgücü Piyasa Araştırmalarının en önemli amaçlarından biride hem yerel (il) düzeyde hem ulusal düzeyde açık işi tespit etmek ve en uygun adayı en kısa sürede açık işi kapatmaktır. Bunu yapabilmek için öncelikli olarak açık işin doğru tespit edilmesi gerekmektedir. Bu amaçla çalışmamızın önemi bir kez daha karşımıza çıkmaktadır.

Yapılan İşgücü Piyasa Araştırması sonucunda Adana'daki açık iş oranının %1,8 olarak tespit edilmiştir. Açık iş oranında geçen yıla göre bir düşüş göstermiştir. Açık iş veren işveren sayısı en çok Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerinin Onarımı sektöründeyken oransal olarak Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründeki işverenlerin %30,8 açık iş vererek ilk sırada yer almıştır. En fazla açık iş ise İmalat sektörü vermiş ve toplam açık işin %39,6'sına karşılık gelmektedir. İmalat sektöründeki açık iş oranı ise %2,4 civarındadır. Burada İmalat sektöründe ciddi bir açık işin olduğu ve bunu kapatmakta sorunlar yaşandığı sonucunu çıkarmaktadır. İmalat sektöründe çalışma ortam ve koşullarının zorluğu, Adana'da iklim koşulları, asgari ücret, sanayiye ulaşım zorluğu ve fazla mesai bu açık işin kapanmamasında ki sorunların başında geliyor. Bu soruna daha iyi çözüm üretebilmek için arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda gönderilen kişilerin işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinememektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen kişileri kabul etmeme sebeplerinin araştırılmasında yarar vardır.

İşyerinin çalışan sayısına göre büyüklüğünde çalışan sayısı artıkça açık iş oranı azalmakta yalnız işyerlerinin açık iş verme oranı artmaktadır. İşyerlerinin yaşına göre açık işlerini incelediğimizde yaş ile açık iş arasında herhangi bir korelasyona rastlanmamıştır. Açık iş veren işyeri sayısının en fazla 15-19 yaş grubunda olduğu görülmekte en fazla açık iş oranı ise 0-4 yaş grubu işyerlerinde bulunmaktadır. En fazla açık iş oranı bulunan meslek grubu Hizmet ve Satış Elemanları iken en fazla açık iş sayısı açık işin %25,9'unu oluşturan Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar tarafından verilmiştir. En fazla açık işi bulunan meslek ise %7,1 ile Beden İşçisi (Genel) ve açık işlerde en fazla talep edilen eğitim düzeyinin Fark Etmez, Genel Lise ve Lise Altı eğitim durumundan olması Adana'da ki açık iş için vasıfsız eleman arandığı soncunu çıkartabiliriz. Eğitim durumuna göre açık işlerin cinsiyet dağılımında Genel Lise talep edilen açık işlerde bayan Farketmez talep edilen açık işlerde erkek tercih edilmiş bu da vasıfsız işlerde erkeklerin daha çok kullanıldığını göstermektedir.

İhracat yapan ve yabancı ortaklığı olan firmaların verdiği açık işlerde eğitim durumunun biraz yükseldiği, ihracat yapan firmalarda lisans mezunu talebinin %12,8 olarak görülmektedir. Verilen açık işlerde en fazla istenen beceri düzeyi %74 ile İş Ahlakına Sahip Olma daha sonra Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ardından Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmesi ilginç bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Fiziki ve Bedensel Yeterliliğin erkeklerde daha çok istenmesi Bilgisayar Kullanımı ve İletişim ve İfade Yeteneği beceri durumlarının bayanlarda daha çok istenmesi daha önce çıkardığımız sonuçları destekleyen sonuçlardır. Beden işçisi (Genel) mesleğinde %85 oranında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Satış Danışmanı mesleğinde %83 oranında Satış ve Pazarlama Becerisi, Garson (Servis Elamanı) mesleğinde %71 oranında İş Ahlakına Sahip Olma becerilerinin çıkması beklenen sonuçlardır.

Açık işlerin arama kanallarında İŞKUR aracılığı ile arama 2014 yılında 2013 yılına göre artış göstererek %80,8 olarak gerçekleşmiş geleneksel bir yöntem olan Gazete İlan vb arama kanalı ise %23,1 de kalmıştır. Bu da son yıllarda İŞKUR'un en önemli ve vazgeçilmez arama kanalı olduğunu göstermiştir. Sektörlere göre açık işlerin aranma kanalların İŞKUR'u en çok kullanan sektörün en fazla açık iş sorunu olan İmalat sektörü olarak görülmektedir. İhracat yapan firmalarda açık işin İŞKUR aracılığıyla aranma oranı %89 olarak hemen hemen bu firmaların tamamı İŞKUR'u kullanmaktadır. İşyeri çalışan sayısı ne olursa olsun açık işlerinde İŞKUR'u kullanma oranının yüksek olduğu Gazete-ilan vb arama kanalının ise işyeri çalışan sayısı artıkça bu kanalı kullanan işyerlerinin artığı görülmektedir. En geleneksel yöntem olan Akraba Eş Dost arama kanalı ise işyerinin çalışan sayısı, büyüklüğü ve yaşı ne olursa olsun hala kullanılan işverenler tarafından vazgeçilmeyen bir arama kanalı olduğu görülmektedir. En fazla açık işi olan mesleklerde Beden İşçisi, Satış Danışmanı ve Garson mesleklerinde yine İŞKUR ön plana çıkmışken dördüncü sıradaki Elektrikçi mesleğinde Akraba Eş Dost ve İnternet Sosyal Medya ön plana çıkmıştır. Açık işlerin mesleklere ve cinsiyete göre dağılımında Gaz Altı Kaynakçısı, Elektrikçi ve Şoför Yük Taşıma mesleklerinde açık işlerin tamamında erkek talep edilmekte, Hemşire ve Ön muhasebeci mesleklerinde ise ağırlıklı olarak kadın talep edilmiştir. Çalışmanın en önemli amaçlarında biri olan açık iş oranı kadınlarda %1,1 erkeklerde ise %1,3 olarak görülmektedir. Adana'da genel açık iş oranının %1,8 iken, hem kadınlarda hem erkeklerde açık iş oranının bu orandan daha küçük çıkmasının nedeni veri kaybıdır, yani bazı açık işlerde cinsiyet için fark etmez cevabından kaynaklanmaktadır.

İşgücü Piyasa Araştırmasının önemli sonuçlarından biri de temininde güçlük çekilen mesleklerin tespitidir. Temininde güçlük çekilen mesleklerin doğru tespiti önümüzdeki dönemlerde açılacak kurslara yön vereceğinden eğitim politikaları ona göre şekilleneceğinden ayrı bir önem arz etmektedir.

Temininde güçlük çekilen kişi sayısı en fazla açık işlerde olduğu gibi yine İmalat sektöründe karşımıza çıkmaktadır. Temininde güçlük çekilen kişi sayısının %32,6'sı İmalat sektöründe ve %20,7'si Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerinin Onarımı sektöründe yer almaktadır. Temininde güçlük çekilen kişilerin oransal dağılımında İmalat sektörü %33,9 ile yine İmalat sektörü ilk sırada yer almaktadır. Temininde en fazla güçlük çekilen meslek grupları ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ilk sırada Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları ikinci sırada yer almaktadır. İnsan

Sağlığı ve Sosyal Hizmet sektöründeki işyerlerin %55,8'si, İmalat sektöründe işverenlerin %43,4'ü temininde güçlük çektiği meslek bulunduğunu belirmiştir. Temininde en fazla güçlük çekilen meslek 2013 ve 2014 yılında ilk iki meslek değişmemiş ve Satış Danışmanı ve Gaz Altı Kaynakçısıdır. 2013 ve 2014 yılında temininde güçlük çekilen mesleklerin genelde aynı olması bir önceki yıla göre bu sorunun çözülemediğini ve çözüm politikalarının yetersiz kaldığı sonucunu çıkarmaktadır. Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerinde bu meslekte Gerekli Mesleki Beceriye Sahip Eleman Bulunmaması nedeni ön plana çıkmaktadır. Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerinde Adana ve Türkiye tam bir paralellik göstermektedir. Bu da yerel düzeyde ve ulusal düzeyde temininde güçlük çekilme sorunlarının benzer olduğu sonucunu çıkarmaktadır.

İşgücü piyasa araştırmasının sonucunda elde ettiğimiz önemli verilerden biride gelecek dönem istihdam eğilimleridir. İşverenlerin geleceğe bakış açısını, sektörel ve meslek bazında büyüme veya küçülme beklentilerinin tespiti hem yerel hem de ulusal düzeyde önem arz etmektedir.

Net değişimin en fazla beklendiği sektör yine İmalat, net değişim oranının en fazla olduğu sektör ise Bilgi ve İletişim sektörüdür. Küçülme beklenen tek sektör ise %-1 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörüdür. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda %7,8 ile en fazla net değişim beklenen meslek grubudur. Net istihdam azalışı beklenen meslekler Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi, Satış Danışmanı, Beden İşçisi (İnşaat) ve Temizlik Görevlisi; Net istihdam artışı beklenen meslekler Alçı Sıva Uygulayacısı, Seyahat Servis Elemanı, Yapı Yalıtımcısı, Diş Protez Teknisyeni ve Seramik İmal İşçisi meslekleridir. Beden İşçisi (İnşaat) net azalış olması ve net artış beklenen ilk beş meslekten üç tanesinin İnşaat sektöründe ve nitelikli eleman olması İnşaat sektöründe beklenen büyüme ile birlikte niteliksiz elaman yerine nitelikli elaman tercih edilmek istenmektedir. Net istihdam değişim oranı mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinde daha yüksekken part time çalıştıran işyerlerinde daha düşük oranlarda beklenmektedir. Adana genelinde işyerlerinin %22,9'u net istihdam artışı beklerken %4,6'sı ise net istihdam azalışı beklemektedir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili bu olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Adana'da istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir.

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.

- İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.

- Adana bölgesinde tarım sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma tarımdan ayrılan işgücünün kente göç etmesine neden olabilir. Bu

nedenle, tarım sektöründen ayrılan kişiler ve özellikle kadınlar göz önüne alınarak bu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmesi de gerekmektedir.

- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.

- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

- Özellikle net istihdam artışı beklenen sektörlerde beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

- Kariyer günleri ve fuar etkinlikleriyle vatandaş ve işverenler bir araya getirilmeli,

- İşe yerleştirme olanaklarını kamuoyuyla paylaşmalı,

- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı,

- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalıdır.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri
İŞKUR, İstatistik Yıllıkları
SGK, Aylık İstatistik Bülteni

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
		Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../...../	..... @.....	

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM

S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			

S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz.
(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)

Evet ☐

Hayır ☐

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. → **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	1	2	3

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- A: 2014 Yılı İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA)

Coğrafi kapsam:

Coğrafi kapsam olarak nüfus büyüklüklerine bakılmaksızın Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan tüm il ve ilçe merkezleri ile köyler kapsama dahil edilmiştir.

Sektörel Kapsam :

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri

Kapsanan kitle:

Sektörel kapsam dahilinde tüm yerel birimler anket kapsamını oluşturmaktadır.

Örnekleme çerçevesi:

2014 yılı Türkiye İstatistik Kurumu İş Kayıtları Sistemi altlık olarak kullanılmak üzere sektörel kapsam dahilinde ilgili sektörde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip yerel birimler çalışmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır.

Örnekleme birimi:

Örnekleme birimi yerel birimdir.

Gözlem birimi:

Gözlem birimi yerel birimdir.

Tahmin boyutu:

2014 yılı İşkur İPA çalışması, 17 sektörde yerel birim bazında Türkiye tahmini vermek üzere planlanmıştır. Ayrıca C sektöründe 10,11,12,13,14,15,16,17,18, 19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33 bölümlerinde tahmin verilecek boyutta tabakalama değişkenleri aşağıda verilmiştir.

Kısımlar
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
P
Q
R
S

Ek 2- B: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında amaç, kapsam dahilindeki sektörler bazında Türkiye tahmini vermektir. Çalışma 6 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa, Kocaeli) örnekleme, diğer illerde tamsayım uygulanmak üzere planlanmıştır. Bursa il için ayrıca 2-9, 10+ çalışan sayısı tabakalaması istenmiştir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak, 6 ilde 40353 olarak hesaplanmıştır. Diğer illerde ise birim sayısı 87151 olarak belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

$n_h = ñ [K^2 + (1- K^2) M_h^2]^{½}$

$ñ$ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

$M_h = N_h / (N / h) = h.W_h$

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

$n_{min} = K.ñ$ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla yerel birim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- C: Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde yerel birimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formülü aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h^{\,2} v\left(\bar{y}_h\right) = N_h^{\,2} \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / n_h \left(n_h - 1\right) \right] \text{ dır.}$$

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$ olarak elde edilir.

Ek 2- D: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş

aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2)

Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

EK 4- Diğer Tablolar

Ek-4- A Türkiye Geneli İPA Alan Uygulama Sonuçları

SEKTÖRLERE GÖRE İPTA SONUÇLARI-2014/1.DÖNEM							
Sektörler	işyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.722	83.891	1.450	3.295	4.329	1,7%	5,2%
İmalat	50.597	2.510.806	87.006	111.361	115.160	3,3%	4,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	676	37.222	188	384	308	0,5%	0,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	498	31.312	295	377	1.271	0,9%	4,1%
İnşaat	37.791	832.881	14.074	34.347	60.506	1,7%	7,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	46.693	1.119.724	34.783	48.979	55.307	3,0%	4,9%
Ulaştırma ve depolama	11.428	324.949	8.051	9.957	9.754	2,4%	3,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12.594	540.430	14.863	21.918	15.853	2,7%	2,9%
Bilgi ve iletişim	2.722	102.669	2.773	3.631	5.413	2,6%	5,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1.962	189.181	1.277	1.305	7.353	0,7%	3,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	1.514	37.515	1.111	1.452	1.797	2,9%	4,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9.638	196.305	4.424	8.630	9.490	2,2%	4,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8.066	546.251	15.218	18.839	59.204	2,7%	10,8%
Eğitim	5.712	190.977	3.298	4.027	992	1,7%	0,5%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.171	191.334	5.084	7.960	9.343	2,6%	4,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	849	23.694	504	833	698	2,1%	2,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	4.278	90.551	4.182	5.408	4.987	4,4%	5,5%
Genel Toplam	**200.911**	**7.049.691**	**198.582**	**282.704**	**361.764**	**2,7%**	**5,1%**

Ek-4- B İl Geneli İPA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	39	2.835	3	24	-27	0,1%	-1,0%
İmalat	841	39.828	979	1.333	1.787	2,4%	4,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6	689	0	0	0	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	15	927	6	4	35	0,6%	3,8%
İnşaat	797	20.700	319	606	1.793	1,5%	8,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.038	28.328	499	846	1.270	1,7%	4,5%
Ulaştırma ve depolama	255	7.973	58	140	121	0,7%	1,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	187	4.644	183	188	202	3,8%	4,3%
Bilgi ve iletişim	30	1.132	43	133	232	3,6%	20,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	39	655	20	33	27	3,0%	4,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	26	1.187	37	32	54	3,0%	4,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	154	2.547	44	132	134	1,7%	5,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	191	9.867	104	299	560	1,0%	5,7%
Eğitim	130	4.546	44	98	98	1,0%	2,2%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	125	5.406	90	185	155	1,6%	2,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	21	703	8	7	8	1,1%	1,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	66	2.091	39	32	2	1,8%	0,1%
Genel Toplam	**3.960**	**134.058**	**2.476**	**4.092**	**6.452**	**1,8%**	**4,8%**